

**KONKORDATONUN MALİ VE HUKUKİ AÇIDAN
İNCELENMESİ VE KONKORDATO SÜRECİNİN PERAKENDE
SEKTÖRÜ UYGULAMA ÖRNEĞİ**

MUSTAFA BURAK BAŞAK

**IŞIK ÜNİVERSİTESİ
HAZİRAN 2021**

KONKORDATONUN MALİ VE HUKUKİ AÇIDAN İNCELENMESİ
VE KONKORDATO SÜRECİNİN PERAKENDE SEKTÖRÜ
UYGULAMA ÖRNEĞİ

MUSTAFA BURAK BAŞAK

Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muhasebe ve Denetim Yüksek Lisans
Programı, 2021

Bu tez, Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne Yüksek Lisans (MA) derecesi
için sunulmuştur.

IŞIK ÜNİVERSİTESİ
HAZİRAN 2021

IŞIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MUHASEBE VE DENETİM YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

KONKORDATONUN MALİ VE HUKUKİ AÇIDAN İNCELENMESİ VE
KONKORDATO SÜRECİNİN PERAKENDE SEKTÖRÜ UYGULAMA ÖRNEĞİ

MUSTAFA BURAK BAŞAK

ONAYLAYANLAR:

Prof. Dr. Dilek Teker (Tez Danışmanı)	Işık Üniversitesi
Dr. Levent Polat	Işık Üniversitesi
Doç. Dr. Cüneyt Dirican	Arel Üniversitesi

ONAY TARİHİ: 18.06.2021

EXAMPLE OF THE FINANCIAL AND LEGAL ANALYSIS OF THE CONCORDANT AND THE APPLICATION OF THE CONCORDATION PROCESS TO THE RETAIL SECTOR

ABSTRACT

Upon the abolition of the bankruptcy postponement, the concordat institution was made operational by the legislator and started to be implemented. With this study, it will be tried to find solutions to the main problems in the concordat law and information will be given about the Reasonable Assurance Audit, which has become mandatory for the concordat application. The purpose of including the Independent Audit Report among the documents to be attached is to prevent arbitrary or malicious concordat applications. In addition, the financial analysis, which will best reveal the financial situation of the companies within the deadline, is also important. In the light of the above information, it will be explained what the concordat actually is, what the legislator aims with the concordat, how to achieve these aims, and then it will be tried to find solutions for the problems that occur. The first thing to be determined about the concordat is to check whether the company can continue its commercial life. What will clarify this issue will be the Independent Audit Report and financial analysis. In this case, the Audit Report Giving Reasonable Assurance will provide the court with the most reliable information about the status of the companies that will declare a concordat, and can be considered as the first and most important indicator of whether the companies can continue their commercial life or not. For the next, financial analysis will be activated and it will be evaluated whether the financial situation of the company has improved within a short period of time. The independent audit report is in the nature of preliminary information on whether a respite decision or a bankruptcy decision will be made. The independent audit report is important in determining whether the company is an honest debtor.

Keywords: Concordat, Independent Audit, Reasonable Assurance, Bankruptcy Law, Financial Analysis

KONKORDATONUN MALİ VE HUKUKİ AÇIDAN İNCELENMESİ VE KONKORDATO SÜRECİNİN PERAKENDE SEKTÖRÜ UYGULAMA ÖRNEĞİ

ÖZET

İflas ertelemeinin kaldırılması üzerine kanun koyucu tarafından konkordato kurumu işler hale getirilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. Bu çalışma ile hem konkordato hukukundaki temel sorunlara çözümler getirilmeye çalışılacak hem de konkordato başvurusu için zorunlu hale gelen Makul Güvence Veren Denetim hakkında bilgi verilecektir. Bağımsız Denetim Raporunun eklenecek belgeler arasına alınmasının amacı, gelişigüzel veya kötü niyetli konkordato başvurularının önüne geçmektir. Ayrıca firmaların mühlet içerisindeki mali durumunu en iyi şekilde ortaya koyacak olan mali analiz de önem arz etmektedir. Yukardaki bilgiler ışığında, konkordatonun aslında ne olduğu, konkordato ile kanun koyucunun neyi amaçladığı, bu amaçlara nasıl ulaşılabileceği anlatılacak daha sonra meydana gelen sorunlarla ilgili çözüm önerileri bulunmaya çalışılacaktır. Konkordato konusunda ilk ortaya konulması gereken, şirketin ticari hayatına devam edip edemeyeceğinin denetlenmesidir. Bu konuyu açıklık getirecek olan şey ise Bağımsız Denetim Raporu ve finansal analiz olacaktır. Bu durumda Makul Güvence Veren Denetim Raporu konkordato ilan edecek firmaların durumu hakkında mahkemeye en güvenilir bilgiyi sağlayacak olup, firmaların ticari hayatlarına devam edip, edemeyeceğinin ilk ve en önemli göstergesi olarak değerlendirilebilir. Sonrası için ise finansal analiz devreye girecek ve firmanın mühlet içerisinde finansal açıdan durumunun düzeliyor düzelmeyeceği değerlendirilecektir. Bağımsız denetim raporu mühlet kararı mı yoksa iflas kararı mı verileceği hususunda bir ön bilgi mahiyetindedir. Bağımsız denetim raporu firmanın dürüst borçlu olup olmadığının tespiti konusunda önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Konkordato, Bağımsız Denetim, Makul Güvence, İcra İflas Kanunu, Mali Analiz

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans Öğrenimim ve tez çalışmam boyunca bana olan desteklerini esirgemeyen Işık Üniversitesi Sosyal bilimler Enstitü idari personeline, başta yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren tez danışmanım Sn. Prof. Dr. Dilek Teker hocama olmak üzere, Sn. Prof. Dr. Saygın Eyüpgiller ve Dr. Özgür Teraman hocalarıma ve gelişimimde emeği olan tüm değerli hocalarıma, teşekkürlerimi sunuyorum.

Hayatım boyunca desteklerini hep arkamda hissettiğim, bana her alanda güvenen yaptığım her şeyde destek olan aileme ve arkadaşlarıma, Annem Miyese Başak'a Babam Turan Başak'a kız kardeşim Seher Kübra Başak Açar'a, erkek kardeşim Şükrü Buğra Başak'a varlıkları ile bana güç kattıkları için teşekkür ederim.

Mustafa Burak BAŞAK

İÇİNDEKİLER

ABSTRACT	ii
ÖZET	iii
TEŞEKKÜR	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	ix
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1	3
1. KONKORDATO KAVRAMI	3
1.1 Konkordato Kurumunun Faydaları.....	4
1.1.1 Konkordatonun Borçlu Açısından Faydaları	4
1.1.2 Konkordatonun Alacaklı Açısından Faydaları.....	6
1.1.3 Konkordatonun Ülke Ekonomisi Açısından Faydaları	6
1.2. Konkordatonun Sınıflandırılması	7
1.2.1 İlan Edildiği Zamana Göre Konkordato Türleri	7
1.2.2 Yapıldığı Yere Göre Konkordato Türleri	9
1.2.3. İçeriğine Göre Konkordato Türleri	10
1.3 Konkordatoda Görevli Ve Yetkili Mahkeme	11
1.4 Konkordatoya Başvurulmasının Genel Sebepleri.....	12
1.4.1 Konkordato 2010-2019 Yılları Arası Karşılaştırmalı İstatistikleri ve Değerlendirilmesi.....	13
1.5 Konkordato Talebinde Bulunabilecek Kişiler	14
1.5.1 Borçlular	14
1.5.2 Alacaklılar	15

BÖLÜM 2.....	16
2 DENETİM VE BAĞIMSIZ DENETİM	16
2.1. Denetim Kavramı.....	16
2.1.1 Denetimin Tanımı	17
2.1.2 Denetimin Amaçları.....	18
2.1.3 Denetim Türleri.....	18
2.1.4 Denetçinin Tanımı ve Bir Denetçide Bulunması Gereken Nitelikler	19
2.2 Bağımsız Denetim	20
2.2.1 Bağımsız Denetimin Tanımı	20
2.2.2 Bağımsız Denetim Amaçları.....	21
2.2.3 Bağımsız Denetimde Makul Güvence	21
2.2.4 Bağımsız Denetimin İlgililere ve Ülkeye Faydaları	22
2.2.5 Bağımsız Denetçi	22
2.2.6 Konkordato - Bağımsız İlişkisi ve Konkordato Bağlamında Bağımsız Denetimin Amacı ve Kapsamı	24
2.2.7 Konkordato Kapsamında Bağımsız Denetimin Yetkisine Sahip Kuruluşlar	25
BÖLÜM 3.....	26
3. KONKORDATO MALİ İNCELEMESİNDE KULLANILAN KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇO, GELİR TABLOSU ANALİZİ VE ORAN ANALİZİ YÖNTEMLERİ.....	26
3.1 Karşılaştırmalı Bilanço Ve Gelir Tablosu Analizi.....	26
3.2 Oran Analizi.....	27
3.2.1 Likidite Oranları.....	28
3.2.2 Mali Yapı (Borç Ödeyebilirlik-Kaldıraç oranları).....	29
3.2.3 Faaliyet (Etkinlik-Devir) Oranları	32
3.3 Mali Analizin Konkordato Kurumuna Katkıları.....	35
BÖLÜM 4.....	36
4. KONKORDATO TALEBİNE EKLENECEK BELGELER.....	36
4.1 Konkordato Talebine İlişkin Dava Dilekçesi	37
4.2 Konkordato Gider Avansı.....	39
4.3. Konkordato Ön Projesi	40
4.3.1. Konkordato Ön Projesi Tanımı	40
4.3.2 Konkordato Ön Projesinin Özellikleri	40

4.3.3 Konkordato Ön Projesinin İçerisinde Yer Alması Gerekenler	41
4.3.4 Borçlunun Malvarlığının Durumunu Gösterir Belgeler.....	44
4.3.5 Alacaklı, Alacak Listesi ve İmtiyazlı Alacaklılar	47
4.3.6 Karşılaştırma Tablosu	49
4.3.7 Makul Güvence Veren Denetim Raporu.....	52
4.3.8 Diğer Belge Ve Kayıtlar	54
BÖLÜM 5.....	55
5. KONKORDATO KOMİSERİ VE ALACAKLILAR KURULU İLE BUNLARIN GÖREVLERİ	55
5.1 Konkordato Komiseri	55
5.1.1 Konkordato Komiserinin Nitelikleri	56
5.1.2 Konkordato Komiserlerinin Seçilmesi.....	56
5.1.3 Konkordato Komiserinin Görevleri	57
5.1.4 Konkordato Komiserinin Sorumlulukları	58
5.1.5 Konkordato Komiserinin Görevi kabulden Kaçınması ve Görevden Ayrılma Sebepleri	58
5.1.6 Konkordato Komiserlerinin Yasaklılık Halleri ve Yasak İşler	59
5.1.7 Konkordato Komiseri Tarafından Tutulacak Tutanaklar ve Düzenlenecek Raporlar.....	60
5.1.8 Konkordato Komiserlerinin Denetimi	61
5.2. Alacaklılar Kurulu	62
5.3 Alacaklılar Toplantısı	62
BÖLÜM 6.....	65
6. KONKORDATO BAŞVURUSU, GEÇİCİ MÜHLET, KESİN MÜHLET VE KONKORDATONUN TASDİKİ SÜREÇLERİ	65
6.1 Konkordato Başvurusu Aşaması.....	65
6.2 Geçici Mühlet Kararı Ve Sonuçları	66
6.3 Kesin Mühlet Kararı Ve Sonuçları	67
6.3.1 Kesin Mühletin Alacaklılar Açısından Sonuçları	68
6.3.2 Kesin Mühletin Sözleşmeler Açısından Sonuçları	71
6.3.3 Kesin Mühletin Borçlu Açısından Sonuçları	72
6.4 Kesin Mühleti Sona Erdiren Haller	74
6.4.1 Borçlunun Mali Durumundaki Düzeltme Nedeniyle	74
6.4.2 Mühlet İçerisinde Mahkemece Konkordatonun Reddi ve İflas Açılması	74

6.4.3 Konkordatonun Mahkemece Tasdiki Ve Sonuçları.....	75
BÖLÜM 7.....	78
7.PAREKANDE GİYİM SEKTÖRÜNDEN ABC MAĞAZACILIK A.Ş.'NİN KONKORDATO SÜRECİNİN MALİ VE HUKUKİ İNCELEMESİ.....	78
7.1 ABC Mağazacılık A.Ş. Hakkında Genel Bilgiler	78
7.2 ABC Mağazacılık A.Ş.'nin Mali Açından İncelenmesi	78
7.2.1 Karşılaştırmalı Bilanço Analizi Yöntemiyle İnceleme	79
7.2.2 Gelir Tablosu Karşılaştırmalı Analizi.....	84
7.2.3 Oran Analizi İle İnceleme	86
7.2.4 Firmanın Mali Durumuna Genel Bakış.....	90
7.3 Abc Mağazacılık A.Ş. Konkordato Sürecinin Hukuki Açından İncelenmesi ...	90
7.2.1 Başvuru Aşaması	90
7.2.2 Geçici Mühlet Aşaması.....	91
7.2.3 Kesin Mühlet Aşaması.....	92
7.2.4 Konkordatonun Mahkemece Tasdiki.....	96
7.3 ABC Mağazacılık Konkordato Süreci Değerlendirilmesi	98
SONUÇ VE ÖNERİLER	99
KAYNAKÇA	102
ÖZGEÇMİŞ.....	105

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1 Konkordato dava istatistikleri.....	13
Tablo 4.1 Firma iletişim bilgilerini gösterir tablo.....	42
Tablo 4.2 Firma Defter ve tasdik bilgileri örnek tablosu.....	43
Tablo 4.3 Firma istihdam verilerini gösterir tablo.....	43
Tablo 4.4 Firma portföyünde bulunan çeklerin listesini gösterir tablo.....	45
Tablo 4.5 Firmanın aktiflerini gösterir karşılaştırma tablosu örneği.....	50
Tablo 4.6 Firmanın Pasifte yer alan kalemlerini gösterir tablo örneği.....	50
Tablo 4.7 İmtiyazlı alacaklardan arındırılmış pasif kalemlerine ait tablo örneği.....	51
Tablo 4.8 Konkordato borçlusunun iflası durumunda aktif ve pasif hesaplama tablosu örneği.....	51
Tablo 4.9 İflas durumunda adi alacaklara ödenecek tutarın hesaplama tablosu örneği...51	
Tablo 4.10 Konkordato borçlusunun bankalar alacaklıları için oluşturacağı karşılaştırma tablosu örneği.....	52
Tablo 7.1 ABC Mağazacılık A.Ş. karşılaştırmalı bilanço Aktif Kalemleri.....	80
Tablo 7.2 ABC Mağazacılık A.Ş. karşılaştırmalı bilanço Pasif Kalemleri.....	81
Tablo 7.3 ABC Mağazacılık Karşılaştırmalı Gelir Tablosu.....	84
Tablo 7.4 ABC Mağazacılık Finansan Oranları gösterir tablo.....	86

GİRİŞ

Konkordato icra iflas kanunu içerisinde kendisine yer bulmuş olsa da bir icra iflas takip yöntemi değil bir iyileşme yöntemidir. Kanun koyucunun konkordato kurumunu etkin hale getirmesindeki en temel amaçlardan birisi de işletmelerin devamlılığını sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda konkordato ile dürüst borçluların ticari hayatlarına devam etmesi sağlanacak hem de iflas etmesi durumunda istihdamda ve ülke ekonomisinde telafisi güç olan zararlar görmesini engellenecektir. Konkordato yapısı itibariyle alacaklıların onayına tabi olduğundan yalnızca borçluları değil alacaklıları da korumaktadır.

Alacaklıların alacaklarını tahsil edebilmesi de konkordato sürecinde Konkordato ilan etmiş firmanın amaçlanan mali iyileşmeyi gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğiyle yakından ilişkilidir. Bu nedenle firmanın mali durumunun iyileşip iyileşmediğinin denetimi için Finansal analiz tekniklerinden faydalanmak gerekecektir.

Yapılacak olan çalışma yedi bölümden oluşacaktır. Birinci bölümün temel konusu “Konkordato Kavramıdır”. Bu çerçevede çalışmanın birinci bölümünde konkordato kavramının tarihçesi, konkordato kavramı ve konkordatonun çeşitli tasnifleri, konkordato teklifi aşamasında yapılması gerekenler ve konkordatonun sebepleri konuları ele alınacaktır. Çalışmanın ikinci bölümünde “bağımsız denetim konusunda ayrı bir inceleme yapılacaktır. Yine Bağımsız Denetimin tanımı, makul güvencenin ne anlama geldiği, konkordato kurumunda Bağımsız Denetimin önemi, hakkında bilgi verilecektir”

Çalışmanın üçüncü bölümünde “Mali Analiz” konusuna değinilecektir. Bu bölümde konkordato başvurusu yapmış ve mühlet almış firmalar açısından önemli olan mali analizlere ilişkin genel bilgiler verilecektir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde “konkordato talebine elenecek belgeler” konusu işlenecek ve eklenecek belgeler ile ilgili detaylı bilgiler verilecektir.

Çalışmanın beşinci bölümünde konkordato komiseri ve alacaklılar kurulu, alacaklılar toplantısı gibi konular açıklanacaktır.

Çalışmanın altıncı bölümünde “Konkordato Başvurusu, Geçici Mühlet, Kesin Mühlet Ve Konkordatonun Tasdiki Süreçleri” detaylı olarak incelenecektir. Konkordato başvurusunun kabul kararı, geçici Mühlet ve Kesin Mühletin ne anlama geldiği, konkordato kararının alacaklılar açısından sonuçları, konkordatonun sona ermesi ve konkordatonun başarısız olmasının hukuki sonuçları konularına yer verilmektedir.

Çalışmanın yedinci bölümü uygulama bölümü olmakla konkordato sürecinde şirketin mali analizi yapılarak mühlet sürecinin tüm aşamalarının uygulanması suretiyle hazır giyim sektöründeki bir firmanın konkordato süreci incelenecektir.

BÖLÜM 1

1. KONKORDATO KAVRAMI

Konkordato sözcüğü, İtalyanca “concordat” sözcüğünden gelmektedir. Birçok dilde de bu kelime kullanılmaktadır. Türkçe Sözlükte ekonomi ve hukuk terimi şeklinde nitelendirilmekte olup, anlaşmalı olarak iflas ve tarih terimi olarak da papalık ile hükümdarlar arasında yapılmış olan uzlaşma, sulh olarak tanımlanmaktadır. (TANRIVER, 1993, s. 255)

Bu tanım günümüzde kullanıldığı şekliyle konkordatoyu açıklamakta yetersiz kalmaktadır. Konkordato yalnızca iflas anlamına gelmemekte hatta tam tersi olarak, iflasa tabi borçlular açısından, iflas etmeden önce borçlulara ekonomik faaliyetlerine devam edebilme imkânı tanımaktadır. (SARISÖZEN, 2019, s. 135-136.)

Konkordato, borçlunun alacaklılarına, mahkeme aracılığı ile bulunduğu ödeme teklifinin, alacaklılar toplam sayısının en az yarısı veya bazı durumlarda üçte ikisi tarafından onaylanması ve görevli-yetkili Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından kabul edilmesi şartıyla, borçlunun rehinli ve imtiyazlı olan borçlarının dışındaki tüm borçlarını, bu teklif kapsamında ödeyebilme imkânı bulması olarak nitelendirilmektedir. Konkordato projesi ile yapılan teklifin alacaklılar tarafında zorunluluk oluşturması amacıyla, alacaklıların belirli çoğunluğunun bu teklifi uygun bulması ve bu teklifin mahkemece onaylanması gerekmektedir. (UYAR, 2018, s. 1) Konkordato, borçlunun kendi iradesi dışında sebeplerle, işleri yolunda gitmeyen ve düzenli parasal akışı sağlayamayan, dürüst borçluları korumak ve iflastan kurtarmak amacıyla kabul edilmiş bir kurumdur. (KURU, 2016, s. 680)

Konkordatonun hukuki niteliği ile alakalı doktrinde birbirinden farklı görüşler mevcuttur. Bu görüşler şu şekilde inceleyebilir. Sözleşme teorisi görüşüne göre, konkordatoyu borçlu ile alacaklıların kanunda öngörülen çoğunluğu arasında imzalanmış bir sözleşmedir. (ALTAY & ESKİOCAK, 2019, s. 19) Ancak bu görüşe sahip kişiler konkordato kabulü gerçekleştiğinde kabul etmemiş olan alacaklılar bakımından konkordatonun bağlayıcılığı yönünden görüş belirtmemişlerdir. (TANRIVER & DEYNEKLİ, 1996, s. 32) Bazı görüşlere göre ise, sözleşmeye, alacaklılar ile borçluların karşılıklı olarak fedakârlık yapmak suretiyle sulh sözleşmelerinin özel bir türü olarak yorumlanmıştır. (KURU, 1988, s. 405)

Hüküm teorisine göre, Konkordatonun kabulünün kaynağının mahkeme kararı olduğu ileri sürülmektedir. Her ne kadar konkordatonun hukuki sonuçları mahkeme kararı ile doğuyor olsa da, hayatta alacaklıların çoğunluğunun kararı, tasdik kararının zorunlu bir unsurudur. (BERKİN, 1972, s. 472) Konkordato için en temel unsurlardan olan alacaklıların iradesinin göz ardı edilmesi ve mahkeme hükmünün öne çıkarılması bakımından eksik olarak yorumlanmış ve eleştirilmiştir. (TANRIVER, 1993, s. 3)

Kanuni işlem görüşüne göre konkordatonun, tarafların anlaşmasının ayrıca mahkemenin bu konudaki hükmünün aranması gereken, kanuna da dayandırılmış bir işlem olduğunu ileri sürülmektedir. (TANRIVER, 1993, s. 6-7) Kanaatimizce bu görüş günümüzdeki konkordato tanımına da uymaktadır.

Cebri icra usulü 'ne göre, konkordato, alacaklıları tatmin etmek için kullanılan yöntem itibariyle diğer klasik cebri icra usulleri yerine farklı bir cebri icra yöntemi olarak görülmektedir; bu bağlamda konkordato iflasa yaklaşmakla, iflasa oranla daha kendine ait özel ve daha ılımlı bir tasfiye usulü ortaya çıkarmaktadır. (KURU, 2016, s. 405)

1.1 Konkordato Kurumunun Faydaları

1.1.1 Konkordatonun Borçlu Açısından Faydaları

Konkordato kurumu İcra İflas Kanununda yapılan değişiklikler ile işler hale getirilmiş, bunun neticesinde, borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde durumda, henüz iflası gerçekleşmemiş ancak iflasın eşiğinde olan firmaların veya şahısların iflastan kurtulabilmeleri için uygulamaya konulmuş olan bir kurumdur. Bu durum dikkate

alındığında borçluya bir koruma kalkanı oluşturması ve altından kalkılamayacak gibi gözükken borçların ödenmesi için belirli yöntemler sunmakta ve bu yöntemlerle birlikte iflastan kurtarmayı amaçlamaktadır. Bununla birlikte Borçluya faydaları şu şekilde sıralanabilir;

Borçlunun iflastan kurtulmasına imkân sağlar.

Konkordato ilan edildiği yani geçici mühlet kararı verildiği tarihten, kesin mühlet de dâhil olmak üzere, mühletlerin sona erdiği tarihe kadar borçlu için yapılmış olan icra takipleri durur ve yeni icra takibi yapılamaz. İşçi alacakları ve rehinli alacaklar bu kapsam dışındadır.

Konkordato kararın önce tatbik edilmiş olan hacizler mevcutsa ve yapılmış olan hacizler borçlunun faaliyetlerini devam etmesine engel teşkil etmekte ise yapılmış hacizler baki kalmak kaydıyla mahkeme tarafından hacizli malların borçluya yediemin olarak bırakılmasına karar verilebilir.

Borçlu hakkında verilmiş olan ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kararı konkordato geçici veya kesin mühleti sırasında uygulanamaz.

Konkordato başvurusu yapılan mahkeme evrakları tam ise borçlu hakkında esasa yönelik herhangi bir inceleme yapmadan sadece evraklar üzerinden 3 ay geçici mühlet tanır. Bu mühlet 2 ay daha uzatılabilir.

Borçlu Alacaklılarla tek tek masaya oturup anlaşma yapmak yerine konkordato kurumu sayesinde tüm alacaklılarla toplu olarak anlaşma yoluna gidebilir. Bu durumda kanunun öngördüğü çoğunluk sağlandığı takdirde onay vermemiş veya hiç oy kullanmamış olan alacaklılar dahi tüm alacaklılar için proje geçerli olmaktadır.

Konkordato, geçici ve kesin mühlet sonunda, mahkeme tarafından onaylanır ise borçlu aleyhine olan hacizler düşer. Ancak yine işçilik alacaklarından kaynaklı ve vergi borçlarından kaynaklanan hacizler düşmeyecektir. Bununla beraber rehinle verilerek alınmış olan borçlar ve konkordato mühleti içerisinde oluşmuş olan yeni borçlarda yapılmış olan hacizler istisna kapsamındadır.¹

¹Bkz. <https://www.mondaq.com/turkey/financial-services/733844/mali-durumu-bozulan-borlular-304in-yeni-304mkan-konkordato> (erişim tarihi :30.01.2020)

1.1.2 Konkordatonun Alacaklı Açısından Faydaları

Konkordato genel olarak borçluyu korusa dahi alacaklılar açısından da çeşitli faydaları olduğu muhakkaktır. Borçlu açısından faydaları şu şekilde sıralanabilir. Borçlu firmanın konkordato kurumu sayesinde faaliyetlerine devam etmesi alacaklıların alacaklarını, daha uzun bir vadeyi veya bir tenzilatı öngörse dahi tahsil etmesi açısından bir fayda sağladığı ortadadır. Konkordato Komiserleri nezaretinde faaliyetleri yürümekte olan borçlu malvarlığını azaltamayacak ve alacaklıların güveni kazanılmış olacaktır. Konkordato başarıya ulaşmasa veya başarıya ulaşması durumunda projede öngörülen vade ve şekilde borçlar ödenmez ise alacaklılar açısından yaşanılacak en kötü durum mahkeme tarafından konkordato borçlusunun iflasına karar verilmesidir. İflas kararı ile borçlu firmanın malvarlığı tümüyle tasfiye edilmek suretiyle borçlu firmanın alacaklılar nezdindeki borçlarının bir kısmının ödenmesi yine sağlanacaktır.

Konkordato geçici-kesin mühlet boyunca borçlu firmanın malvarlığı korunmaktadır. Borçlu, Konkordato komiserlerinin nezaretinde iş ve işlemlerini yürüttüğünden, görevli ve yetkili mahkemenin izni olmaksızın malvarlıkları üzerinde rehin kuramaz, kefil olamaz, taşınmazlarını ve faaliyetlerinin devamı için gerekli olan malvarlıklarını 3. kişilere devir yapamaz ve bağış yapamaz. (UYAR, 2018)

1.1.3 Konkordatonun Ülke Ekonomisi Açısından Faydaları

Firmaların genel kuruluş amaçlarından birisi ve belki de en önemlisi işletmenin devamlılığıdır. Ülke ekonomisi açısından da bu durum büyük bir önem taşımaktadır. Bir firmanın ülke ekonomisinde yaratmış olduğu istihdam ve benzeri artı değerlerin olduğu kuşkusuzdur. Bu nedenle her firmanın mali durumunun kötüye gidiyor olması veya iflası ülke ekonomisinde bir dengesizliğe yol açmaktadır. Örnek olarak perakende satış yapmakta olan ve çok sayıda Alışveriş Merkezinde mağazaları bulunan firmalar açısından değerlendirecek olursak; mağazada depoda çalışan yüzlerce işçi, bu firmanın ürünlerinin yaptırılmış olduğu tekstil atölyeleri ve bunların çalışanları bu durumdan kötü etkilenecektir.

Yani esas olarak bir firma ülke ekonomisinde zincirleme bir etki yaratmaktadır. Bu nedenle konkordato kurumu temelde firmaların devamlılığını amaçlamaktadır.

1.2. Konkordatonun Sınıflandırılması

Konkordato uygulama biçimine göre çeşitli şekillerde tasnif edilebilmektedir. Konkordato türleri konkordatonun ilan edildiği zamana göre, Adi (iflas olmaksızın) konkordato, İflas içi konkordato ve Mal varlığının terki suretiyle konkordato olarak 3 başlıkta incelenebilmektedir. Konkordatonun yapıldığı yere göre ise Mahkeme içi konkordato ve mahkeme dışı konkordato olmak üzere iki başlığa ayrılması mümkündür. En genel tasnif biçimi ise konkordato borçlarının nasıl ödeneceğine göre yapılmış olan tasniftir. Bu durumda eğer borçlar vadeler halinde ödenecek ise vade konkordatosu, borçlar sadece indirimli olarak ödenecek ise tenzilat konkordatosu, borçlar hem vadeler halinde hem de indirim yapılması suretiyle ödenecek ise karma konkordato olarak adlandırılacaktır. (UYAR, 2018) Tüm bu sınıflandırmalar aşağıda detaylı olarak incelenecektir.

1.2.1 İlan Edildiği Zamana Göre Konkordato Türleri

Konkordatonun ilan edildiği zamana göre ayırımında aslında konkordato başvurusu yapıldığı sırada firmanın iflas edip etmediği irdelenmektedir Firma eğer iflas etmemiş ise zaten iflas içi bir konkordatodan da bahsedilmesi mümkün olmamaktadır. Uygulamada da genel olarak iflas dışı adi konkordato gözlemlenmektedir. Çünkü konkordato kurumundaki temel amaç iflastan kurtulmaktır. (UYAR, 2018)

1.2.1.1 Adi (İflas Dışı) Konkordato

Uygulamada en çok karşımıza çıkan konkordato çeşidi Adi yani iflas dışı konkordatodur. Firma için başlamış bir iflas prosedürü olmadan, firmanın iflastan kurtulmak için iflastan önce yapılmış bir konkordato başvurusu sonucu ortaya çıkmaktadır. Konkordato kurumundaki temel amaç firmaların iflastan kurtulması ve alacaklıların da iflas halindeki daha fazla bir tahsilata kavuşması olduğundan konkordato kurumunun ruhuna en uygun olacak olan konkordato türü de Adi (İflas Dışı) konkordato olarak karşımıza çıkmaktadır. Adi konkordato, iflasa tabi olmayan borçlularla iflasa tabi olup henüz iflası gerçekleşmemiş olan borçluların teklif ettiği konkordato türüne verilen isimdir. (KALE, 2017, s. 4)

1.2.1.2 İflas İçi Konkordato

İflas içi konkordato Türk ticaret kanununa göre iflasa tabi olan olan gerçek veya tüzel kişinin iflas süreci devam ederken ilan ettiği konkordato türüdür. İcra İflas Kanunu'nun 309. Maddesi uyarınca bu konkordato türündeki amaç borçluyu iflas durumundan kurtulmaktır. Ancak bunun gerçekleşmesi için Konkordato projesinde müflisin, kendisinin iflasına neden olan sebepleri, alacakların iflas ettiğinde alacakları karşılama durumuna göre konkordato ilan edildiğinde alacaklıların daha avantajlı olabileceği ve alacaklarının daha büyük bir kısmının tahsil edilebileceğinin kanıtlarını göstermesi ve alacaklıları bu duruma ikna etmesi gerekmektedir. (KALE, 2017, s. 96) Ayrıca 2004 Sayılı icra iflas kanununun 309. maddesinin hükmü gereği adi konkordatodan büyük farklılıklar göstermektedir. İflastan sonra konkordato kurumuna başvuru 2. alacaklılar toplantısı aşamasına gelmiş olması yani iflasın kesinleşmiş olması gerekmektedir. (UYAR, 2018, s. 221) İflastan sonra konkordato kavramı dikkate alındığında Konkordato komiseri atanmayacak konkordato komiserlerinin görevlerini iflas idaresi veya iflas dairesi gerçekleştirecektir. Kesin mühlet ve geçici mühlet süreleri borçlu malvarlığı üzerinde tasarruf kudretini yitirdiğinden verilmeyecektir. İflas sürecinde alacaklılar kurulu kurulmasına, alacaklılar toplantısı yapılması nedeniyle ihtiyaç bulunmamaktadır.

1.2.1.1 Mal Varlığının Terki Suretiyle Konkordato

Bu konkordato türü uygulamada kullanılmakla birlikte çok rastlanılan bir konkordato yöntemi değildir. Bu yöntem ile borçlu, malvarlığının bir kısmının veyahut tamamının üzerindeki tasarruf yetkisini alacaklılarına devretmektedir. Alacaklılar ise, borçlunun, alacaklılara devrettiği mal varlığı üzerindeki tasarruf yetkisini kullanmak suretiyle ve tasfiye görevlileri ile borçlunun malvarlığını tasfiye ederek alacaklarını tahsil edebilirler. Tasfiye görevlileri alacaklılar tarafından seçilmektedirler. Ancak mahkeme kararı olmaksızın alacaklılar ve tasfiye görevlileri borçlunun mal varlığı üzerinde tasarruf yetkisini kazanamazlar. Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda Asliye Ticaret Mahkemesi kararının kesinleşmesi ile borçlunun malvarlığı üzerindeki tasarruf yetkisi kısmen veya tamamen sona erecektir. Bu sürecin sonunda, borçlunun kendi malvarlığı üzerindeki tasarruf kudreti alacaklılara devrolur ve alacaklılar da borçlunun malları

üzerindeki tasarruf yetkisini konkordato tasfiye görevlileri vasıtasıyla kullanırlar. (KURU, 2016, s. 1542)

1.2.2 Yapıldığı Yere Göre Konkordato Türleri

Konkordatonun yapıldığı yer aslında mecazi olarak kullanılmıştır. Bu itibarla aslında konkordatonun gerçekleşme şekli yani genel olarak bir konkordato talebi sırasında resmi bir kurumun müdahalesinin olup olmadığına göre yapılmış bir ayırım olarak değerlendirilebilir. Bu durumda ise konkordatonun mahkemeye başvurulması suretiyle mi yapıldığı veya herhangi bir resmi kurum olmaksızın alacaklılarla borçlu arasında özel hukuk çerçevesinde bir anlaşma mı yapıldığı sorusunun cevabı bu konkordato türlerini ortaya çıkartmaktadır. (UYAR, 2018, s. 20)

1.2.2.1 Mahkeme İçi (Adli olan) Konkordato

Mahkeme içi konkordatodan kasıt aslında ödeme güçlüğüne düşmüş olan borçlu ile alacaklılar arasında yapılacak olan anlaşmanın mahkeme denetiminde ve tamamıyla İcra İflas kanunu hükümleri gereğince yerine getirilmesi sonucu ortaya çıkan konkordato çeşididir. Bu konkordato çeşidinde alacaklılar konkordato projesine onay vermeseler, konkordatoyu istemeseler dahi konkordato mahkeme tarafından tasdik edildiği takdirde alacaklıların tümünü bağlamaktadır. Ayrıca Mahkeme tarafından geçici mühlet kararı verildiği tarihten itibaren yine alacaklıların tamamı için geçerli olmaktadır. Alacaklıların onay verip vermediğine bakılmaksızın açılmış tüm takipler duracak ve mühlet önce borçlara ilişkin yeni takip başlatılamayacaktır. (UYAR, 2018, s. 20)

1.2.2.2 Mahkeme Dışı (Adli Olmayan-Özel) Konkordato

Mahkeme dışı konkordato, borçlarını ödeme güçlüğüne düşmüş kişi ile alacaklıları arasında herhangi bir resmi kurumun müdahalesi olmaksızın yapılmış olan anlaşma olarak tanımlanabilir. Genel anlamda sözleşme özgürlüğü dikkate alındığında borçlu alacaklıların tümüyle bu anlaşmayı yapabileceği gibi bir kısım alacaklılarla da bu anlaşmayı yapabilir. Bu durumda konkordato sadece sözleşmeye taraf olan alacaklıları bağlayacaktır. Bu durumda ise konkordato anlaşmasına taraf olmayan alacaklılar

açısından takiplerin durması ve yeni takip açılmaması da söz konusu olmayacaktır. (UYAR, 2018, s. 20)

1.2.3. İçeriğine Göre Konkordato Türleri

1.2.3.1 Vade Konkordatosu

Vade konkordatosu, tamamıyla borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde olmaması ile birlikte borç ödemek konusunda acziyet yaşamakta olan borçlular tarafından başvurulacak bir konkordato türüdür. Farklı bir ifade ile borçlarının tamamını ödeyebilecek olan ancak mallarının tamamını satması durumunda vadesi gelmiş bütün borçlarını kapatamayacak olan borçluların alacaklılardan bir mühlet talep ederek ödeme taahhüdünde bulunmasıdır. Vade konkordatosu ile borçların tamamı ödenebilecek durumda ise tenzilat konkordatosu istenemez. Ancak yine de tasdik konusunda takdir görevli ve yetkili mahkemeye bırakılmıştır. (UYAR, 2018, s. 20)

1.2.3.2 Tenzilat (İndirim) Konkordatosu

Ekonomik açıdan zor durumda düşmüş olan borçlunun içerisinde bulunduğu durumdan kurtulabilmesi için yalnızca borçların vadelere bölünmesi yeterli olmayabilmektedir. Bu itibarla borcun en azından bir kısmının ödenebilmesi için alacaklıların da belli bir katkı yapması gerektiği kuşkusuzdur. Bu gibi durumlarda, borçlunun ekonomik güçlükten kurtulabilmesi ve durumunu düzeltilebilmesi, borçların en azından bir kısmının ödenmesi için başvurulacak vazgeçilemez araçlardan birisi indirim(tenzilat) konkordatosudur. İndirim konkordatosunda, borçlu kişi alacaklılarının bir kısmı için ödemede bulunmayı vaat etmektedir. Alacaklılar indirim hususunda borçluya anlaştıkları takdirde bu oranın haricinde kalan alacaklarından vazgeçmiş olurlar. (TANRIVER, 1993, s. 12)

Tenzilat konkordatosu isteyen borçlu veya firmanın borç miktarının finansal kapasitesinin üzerinde olması durumu söz konusu olmalıdır. Borçlu, içerisinde bulunduğu ekonomik koşullar değerlendirilmek suretiyle borçlarının ne kadarlık bir kısmını ödeyebileceği ve ancak bu şartla iflastan kurtulacağını konkordato projesi olarak sunmalıdır. Bu projeyi kabul eden alacaklılar, borçlunun yalnızca alacaklarının belirli bir

oranda tahsil edilmesini kabul etmiş olurlar. Konkordato mahkemece tasdiki ile yapılmış olan yargılama sonunda konkordatoda kabul edilen oranın ödenmesi durumunda borçlu, alacaklılar kalan tutardan feragat ettikleri için, bu borçlarının tamamını ödemiş gibi olur. Tenzilat konkordatosunun onaylanması durumunda, borçlunun alacaklıları ile anlaştığı tutardan geriye kalan tutarın durumu doktrinde tartışma konusudur.

Bir görüşe göre, tenzilat konkordatosunda alacaklıların indirim yapıldıktan sonra geriye kalan tutardan vazgeçmesi gerekir. (BERKİN, 1972, s. 571)

Bu görüş esas alındığında borçlunun indirim yapıldıktan sonra geriye kalmış olan tutara ilişkin yaptığı ödemeler sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri istenebilmelidir. Farklı bir görüşe göre ise, tenzilat yapıldıktan sonra kalan alacağın eksik borç oluşturduğu yöndedir. Buna göre kalan alacak için, borç tutarı olarak mevcut kalsa da talebi mümkün olamamaktadır. (KURU, 2016, s. 489) Kanaatimizce Alacaklıların çoğunluğu tenzilat öngören bir konkordato projesine onay verdiği takdirde geriye kalan alacaklarından feragat etmiş sayılırlar. Bu onay ise konkordato hükümleri gereği tüm alacaklılar bakımından sonuç doğuracağından diğerleri de bu feragate uymak zorundadırlar. Konkordato tasdikine itiraz kanun yolu hakları saklıdır.

1.2.3.3 Karma Konkordato

Karma konkordato konkordatonun içeriğine göre sınıflandırmasında adı geçen indirim konkordatosu ve vade konkordatosunun birlikte gerçekleşmesiyle ortaya çıkan 3. Bir içeriğine göre konkordato türü olarak ortaya çıkmaktadır. Bu konkordatonun ortaya çıkması her iki içeriğine göre konkordato türünün borçların ödenmesinde kullanılacağını açıklamaktadır. Özetleyecek olursak bir konkordato projesinde borçların hem indirim hem de vade ile ödenmesi alacaklılara önerilmiş ise karma konkordato gerçekleşmiş olacaktır. (UYAR, 2018, s. 21-22)

1.3 Konkordatoda Görevli Ve Yetkili Mahkeme

Konkordato talebi borçlu tarafından yapabileceği gibi kanunda öngörülen koşullar gerçekleştiği takdirde alacaklılar tarafından da mahkemeye başvurmak suretiyle yapılabilmektedir. Bu durumda borçlunun iflası talebinde bulunabilecek her bir alacaklı,

gerekçelerinin detaylı olarak belirtildiği dilekçe ile, borçlu için konkordato işlemlerinin başlatılmasını görevli ve yetkili mahkemeden talep edebilir. Konkordato başvurusu gerek borçlu, gerek alacaklılar tarafından yapılıyor olsun Asliye Ticaret Mahkemesine yapılmalıdır. Yetkili ve görevli mahkeme; Türk Ticaret kanununda belirtilen İflasa tabi olan borçlular açısından, borçlunun işlerini yürüttüğü ve işletme sonuçlarının toplandığı merkezin yer aldığı Asliye Ticaret Mahkemesidir. Merkezleri yurt içinde bulunmayan ticari işletmeler bakımından yetkili mahkeme, Türkiye de yer alan şubenin bulunduğu yerdeki, şube sayısı birden çok ise, merkez şubenin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesidir. İflasa tabi borçlular dışındaki borçlular bakımından yetkili mahkeme borçlunun ticaret sicil gazetesinde yer alan adreste yetkili ve görevli Asliye Ticaret Mahkemesidir. (ÖZEKES, 2018, s. 56)

1.4 Konkordatoya Başvurulmasının Genel Sebepleri

Konkordato genel anlamda borçların ödenmesinde temerrüde düşülmüş veya gelecek vadelerdeki borçların ödenmesinde de temerrüt oluşma ihtimalinin yüksek görülmesi neticesinde belirli vadelerde veya indirim ile ödenmesi olarak tanımlarsak, konkordatonun en önemli sebebi olarak ödeme güçlüğüne düşmüş olmak diyebiliriz. Ama bu ödeme güçlüğüne düşme durumu tamamen borçtan kurtulamayacağı anlamına gelmemektedir. Ödeme güçlüğüne düşmüş olan kişiler alacaklıların baskıları altında faaliyetlerine devam edememe riskiyle karlı karşıya kalmaktadırlar. Ancak Konkordato kurumu sayesinde geçici ve kesin mühlet sürelerinde bu baskı büyük oranda azaltılmaktadır. Mühlet verilmesinin temel amacı da budur. Ayrıca uygulamada konkordato başvurusu yapmış olan firmalarla birlikte firma hissedarları da konkordato başvurusunda bulunmaktadırlar. Bunun en temel nedeni ise firmanın borçları için vermiş oldukları şahsi kefaletlerdir. Çünkü mühlet sadece konkordato başvurusu yapanları kapsamakta firma borçları için 3. kişiler tarafından verilmiş kefaletler ve garantörlükler kapsam dışı kalmaktadır. Bu konuda yargı kararları da oluşmaya başlamıştır. Nitekim örnek olarak banka teminat mektuplarının mühlet içerisinde bankalarca alacaklılara ödenmesi örnek gösterilebilir. Yukarıda bahsedilen sebeplerden dolayı firma hissedarları da şahsi kefaletler ve garantörlüklerinden kaynaklanan takipleri de durdurmak maksadıyla konkordato başvurusu yapmaktadırlar.

1.4.1 Konkordato 2010-2019 Yılları Arası Karşılaştırmalı İstatistikleri ve Değerlendirilmesi

Konkordato kurumu TBMM’de 28 Şubat 2018 yılında “7101 Sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un” kabul edilmesi üzerine iflas ertelemenin kaldırılması ile uygulamaya yeni konulmuş bir uygulama değildir. Ancak iflas ertelemenin kaldırılması ile aslında hukukumuzda mevcut olan konkordato kurumu bu değişiklik ile daha etkin hale getirilmiştir. Bu değişikliğe ek olarak uygulamadaki sorunları çözmek amaçlı olarak 19 Aralık 2018 tarihinde resmi gazetede yayımlanan 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına ilişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun ve buna ek olarak 30 Ocak 2019 tarihinde Adalet Bakanlığınca yayımlanan yönetmelikle yapılmış olan değişiklikle aslında konkordato başvurusu zorlaştırılmış olmakla kötüye kullanımı da engellenmeye çalışılmıştır. Çünkü yukarıda da bahsettiğimiz kavram olan “dürüst borçlu” kavramı her borçlu için geçerli olmayabilmektedir. Bu nedenle konkordato borçlunun dürüst olup olmadığının anlaşılması bakımından makul güvence veren bağımsız denetim raporu da başvuru belgeleri arasına eklenmiştir.

Tablo 1.1 Konkordato dava istatistikleri

Yıllar	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toplam Dava Sayısı	41	38	35	25	43	585	1140
Yetkisizlikten Red	-	-	-	2	2	54	49
Görevsizlikten Red	2	2	3	-	-	18	18
Sübut Bulmadığından Red	5	9	9	4	14	205	523
Feragat Nedeniyle Red	2	-	-	4	2	38	122
Tam Kabul	23	17	10	13	16	23	110
Kısmen Kabul Kısmen Red	-	-	1	-	2	-	10
Diğer*	9	10	12	2	7	247	308

*Davanın açılmamış sayılmasına karar verilmesi, karar verilmesine yer olmadığına dair karar, davaların birleştirilmesi kararı, Dava şartı yokluğundan reddi.

Her yıl yayınlanmakta olan Adalet Bakanlığı Adalet İstatistiklerinden² derlenmiş verilerle yukarıda oluşturulan tablodan da görüleceği üzere 19 Aralık 2018 tarihindeki değişiklik ile konkordato dava sayısında ciddi bir artış gözlemlenmektedir. Ancak bu artışın nedeni sadece kanun değişikliği değil, iflasın ertelenmesinin 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunundan çıkarılması suretiyle iflas erteleme kaldırılmış olmasıdır.

1.5 Konkordato Talebinde Bulunabilecek Kişiler

Konkordato asıl olarak borçlunun içerisinde bulunduğu kötü mali durumun düzeltilmesini, iflasa tabi olan borçlular için de olası bir iflastan kurtarılmayı ve iflasa tabi olmayan borçlu açısından ise borçlarını ödeyebilmesini sağlayan icra ve iflasa hukukuna ait iyileştirici bir kurum ya da sunulmuş bir imkandır. Bu nedenle konkordato talebinin asıl olarak borçlu tarafından yapılması gerektiği söylenebilir. Şöyle ki; İcra ve İflas Kanun'unun 285/1 hükmüne göre, kanun koyucu tarafından, konkordato başvurusunda bulunacak kişiler bakımından herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Gerçek kişi, tüzel kişi, tacir olan ya da olmayan borcu olan herhangi birinin konkordato talep edebileceği hüküm altına alınmıştır. (KURU, 2016, s. 1447) Konkordato başvurusu vekil vasıtası ile yapılacak ise bu vekilini özel yetkisi bulunması gerekmektedir. Çünkü konkordato teklifi sulh niteliği taşımaktadır. (BERKİN, 1972, s. 527), (KURU, 2016, s. 1447)

1.5.1 Borçlular

2004 sayılı İcra İflas kanunu 285. Maddesinde ödeme güçlüğüne düşen herhangi bir borçlu konkordato başvurusunda bulunabilir denilmekle iflası mümkün olsun veya olmasın herkesin konkordato talep edebileceği belirtilmiştir. (UYAR, 2018) Bu durum dikkate alındığında ödeme güçlüğüne düşmüş olan tacir olmayan gerçek bir kişi, tacir veya tüzel kişiler de konkordato talebinde bulunabilir. Medeni kanununa göre kişi kavramından yola çıkarak şu şekilde sıralayabiliriz: Şahıslar, şahıs firmaları, kooperatifler, dernekler, şirketler (anonim, limited, komandit, komanditer vb.).

² Bkz: Adalet Bakanlığı Adli İstatistikler : <https://adlisicil.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/adalet-istatistikleri-yayin-arsivi>

1.5.2 Alacaklılar

Borçlu için iflas talebinde bulunma hakkı bulunan her alacaklı gerekçeleri belirtilmiş detaylı dilekçeyle görevli ve yetkili mahkemeye başvurmak suretiyle borçlu hakkında konkordato talebinde bulunabilir. Bu aşamada alacaklı herhangi bir konkordato projesi hazırlamakla yükümlü değildir. Ancak bu durumda masrafların konkordato başvurusu yapmış olan alacaklı tarafından ödenmesi gerekmektedir.

BÖLÜM 2

2 DENETİM VE BAĞIMSIZ DENETİM

2.1. Denetim Kavramı

Denetimin kökenleri eski dönemlere dayanmaktadır. İnsanlar toplu halde yaşamaya başladıktan sonra denetim vazgeçilemez bir olgu olarak hayatımızda yer almıştır. Sanayi devrimi ile birlikte oluşan yeni yaşama şekli ve buna kamu gücünün başka nedenlerle müdahale etmesi ise, kamunun kararlarının ve işlemlerinin denetiminde farklı boyuta taşımıştır. Yeni dönemde denetim, artık ülkelerin anayasalarında yer almaya başlamış devletin denetimi gündeme gelmiştir. Ülkemizde ise Anayasamızın 125. Maddesi hükmü ile yargısal ve hukuksal denetim, Anayasamızın 160. Maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi adına görev yapmak suretiyle Yönetim bütçesi kapsamında sosyal güvenlik kurumları ve kamu idarelerinin tüm gelirlerini ve giderlerini, mallarını denetlemek, sorumluların yapmış oldukları işlemleri hakkında kesin hükmüm vermek ve kanunlar ile verilmiş olan inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlemlerini yapmakla görevlendirilmiştir.

Denetleme yapılmaksızın örgütlü yapıların kendi kendilerine eksiksiz, hile olmaksızın, hatasız görev yaptıklarına nadir rastlanmaktadır. Bu nedenle denetleme zorunluluk arz etmektedir. Bu nedenle aslında ihtiyaçtan doğmakta ve bu boşluğu doldurmaktadır. Devletin artmakta ve derinleşmekte olan görevlerine paralel olarak kamu hizmetlerinde artış meydana gelmesi kaçınılmazdır. Kamu hizmetlerinin nicelik ve nitelik olarak büyümesi, büyüyen organizasyonun denetiminin önemini de o ölçüde artırmaktadır. (BOZKURT, 2013)

2.1.1 Denetimin Tanımı

Denetim kelime olarak latincedeki “*Contra Rotulus*” kelimesine dayanmaktadır. (PEKİNER, 1984, s. 3) Genel olarak bir tanım yapılacak olursa, Denetim: yönetim yönetimin işlevleri arasında yer alan ve örgütlü bir yapının belirlenmiş olan hedefler doğrultusunda hareket edip etmediğinin belirlenmesi sürecinde yapılmış olan tüm faaliyetleri kapsamaktadır. Bu örgütlü yapının hedeflere ulaşmasında yapacağı uygulamalar önceden belirlenmiş kriterlere göre yapılmasıdır. Ancak bu durumda bunun önceden belirlenmiş kurallara göre yapılmaması olasılığı denetim kavramını ortaya çıkarmıştır. (TOROSLU, 2019)

Denetim ile ilgili benzer kavramlar vardır. Denetim kelimesi yerine günlük konuşma dilinde kullanılmakta olan, ancak anlamları farklılık gösteren terimler bulunmaktadır. Bunlar şu şekilde sıralanabilir: *Denetim (Audit)*, *Kontrol (control)*, *Teftiş (inspection)*, *İnceleme (examination)*, *İzleme, Gözlem (monitoring)*, *Gözetim (Supervision)*.

Denetim, yönetimin önemli bir parçasıdır. Denetim olmaksızın yönetim bazı konularda eksik kalmış olarak kabul edilir. Denetim kurumlar açısından vazgeçilemez ve yüksek önem derecesinde sahip bir zorunluluktur. İşin tamamlanıp-tamamlanmadığı ancak yapılan denetim sonucunda belli olur. (AKYEL & KÖSE, 2010) Denetimi genel olarak iki grup altında incelenebilir. Bunlar 1- İç Denetim, 2- Dış Denetimdir. Her ne kadar kuruluşlardaki özel amaçlar, çalışma yöntemleri ve görev alanları birbirlerinden farklı olsa da, denetim kurumları temel olarak aynı amaçlara hizmet etmektedirler. Bahsi geçen temel amaç, demokratik hukuk devlet ilkeleri baz alınarak her türlü kamu kaynaklarının en doğru şekilde toplanması, en akılcı ve optimum şekilde kullanılmasını sağlayarak, kamu hizmetlerinin, topluma daha kaliteli olarak götürülmesine yardım etmektir. (İNAN, 1992)

Kurum veya kuruluş içerisinde oluşturulan birimlerle gerçekleştirilen denetim türüne iç denetim, kurum veya kuruluşların organizasyon yapısı içerisinde yer almayan kalan kişi veya kurumlarca yapılacak olan denetim türüne ise de dış denetim denilmektedir. (POLAT, 2003)

Denetim doğru bir şekilde kurallarına uygun olarak yapıldığında kurumlar için vazgeçilemez olurken, yanlış yapılması önemli zararlara neden olabilmektedir. (BOZKURT, 2013)

2.1.2 Denetimin Amaçları

İşletmeyle ilgili olan kişi ve kuruluş veya kurumların işletmeyi yönetmekte hak sahibi olan kişilerden bazı bilgi ve belgeleri talep hakkı mevcuttur. Ancak bu bilgi ve belgelerin gerçek ve güvenilir olduğu ile ilgili bazı problemler gündeme gelmektedir. Bu nedenle bu bilgi ve belgelerin doğruluğunun işletmenin kaynağında inceleme yeteneğine sahip olunmaması nedeniyle işletme yönetimince hazırlanmış bu bilgilerin doğru teyit edilememektedir. Hatta bazı durumlarda işletme yönetimince hazırlanmış olan bu belge ve bilgiler hata veya hile sonucu ilgilileri yanıltabilecek düzeyde dahi olabilmektedir.

Güvenilir bilgi ve belgelere dayanmaksızın yatırım veya başka bir işlem için sağlıklı bir karar verilmesi mümkün olmadığından oluşan risklerin minimum düzeye indirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle işletmeyle alakalı bilgilerin alanında uzman ve güvenilir kişiler veya kurumlarca incelenmesi ve tasdik edilmesi gerekliliği hasıl olmuştur. Bu durum ise Denetimin bir meslek olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur. Denetim Mesleğinin amacı İşletmenin hazırlanmış olduğu finansal tabloların, Finansal bilgi kullanıcıların bilgilerine sunumunun öncesinde yetkili ve uzman kişilerce denetlenmesi ve bu tabloların doğrulunun güvenilirliği hakkında çeşitli nedenlerle kesin olmamakla birlikte makul güvence verilmek suretiyle sunulmasıdır. (TOROSLU, 2019)

2.1.3 Denetim Türleri

Denetimin literatürde birbirinden farklı tanımları bulunmaktadır. Denetimi yapan ile denetlenen arasındaki ilişkisi, konumu, yapısı, kamu veya özel sektör olması, denetimin yapıldığı zaman, uygulama alanı, denetim yapılırken hangi yöntemlerin uygulandığı, denetim anlayışı ve tekniklerine göre farklı farklı sınıflandırılmaktadır. (CANDAN, 2007)

Tüm bu tanımlar dikkate alındığında denetim türleri farklı başlıklar altında toplanabilir. Temel olarak değerlendirildiğinde beş başlık altında incelenebilir bunlar; kapsamına göre denetim türleri, amacına göre denetim türleri, yapıma nedenlerine göre

denetim türleri, uygulama zamanlarına göre denetim türleri ve son olarak denetçinin statüsüne göre denetim türleridir. Denetim birçok şekilde sınıflandırılabilir. Genel olarak yapılan sınıflandırmada literatür de iki başlık altında toplanmıştır. Denetçinin statüsüne göre ve denetim amacına göre yapılan denetim türleridir.

2.1.4 Denetçinin Tanımı ve Bir Denetçide Bulunması Gereken Nitelikler

Denetçiler, denetim aşamalarında gerekli tüm çalışmalarını yapan, bu konuda da yeterli bilgi ve tecrübesi olan, üzerinde herhangi bir baskı olmaksızın bağımsız davranabilen ve yüksek ahlaki niteliklere sahip olması gereken kişilerden oluşmalıdır. Dilimizde de denetçi, yerine kullanılabilen müfettiş, murakıp, kontrolör, denetmen gibi kelimeler de yer almaktadır. Bağımsız denetçiler için etik kuralların belirlenmesi amacıyla yayımlanan tebliğ 'de yer aldığı üzere bir denetleme faaliyetinin ve bunun sonucunda ortaya çıkan denetim raporunun güvenilir olması açısından denetçinin aşağıda sayılan özellikleri haiz olması gerekmektedir. (PEKDEMİR, 1998)

- Denetçi, bağımsız ve tarafsız olmakla yükümlüdür.
- Denetçi, yeterli mesleki bilgi ve donanıma sahip olmalıdır.
- Denetçi, yapmış olduğu araştırmalarında yeterli mesleki özeni göstermek zorundadır.
- Denetçinin, mesleğin gerektirdiği kişisel ve ahlaki nitelikleri taşıması gerekmektedir.

2.1.5.1 Bağımsızlık ve Tarafsızlık

Bir denetçinin mesleğini icra ederken dikkat etmesi gereken en önemli şey bağımsızlıktır. Denetçi, bağımsızlık ilkesini mesleğinin her alanında tarafsız ve dürüst çalışabilmesi için içselleştirmelidir. Denetçi, yapılan araştırmalar sırasında ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalmalıdır. Tarafsızlık ve dürüstlük denetçilik mesleği açısından tartışmaya dahi açılmayacak bir olgudur ve bundan asla taviz verilmemelidir. Araştırmalar neticesinde elde etmiş olduğu bilgileri kimsenin çıkarını ve faydasını gözetmeden doğrudan ve düzgün şekilde raporunda açıkça belirtmelidir.

Denetçi hem içsel olarak hem de görünümüyle bağımsızlığa gölge düşürmemelidir. Denetçi objektifliğine zarar verecek tutum ve davranışlardan uzak durmalıdır. (AKGÜL, 2003)

2.1.5.2 Mesleki Yeterlilik ve Özen Yükümlülüğü

Denetçi kazanmış olduğu mesleki bilgi ve yeteneği denetleme yaptığı müşterilerin yeterli seviyede hizmet almalarını temin edebilecek bir seviyede tutmakla yükümlüdür. Bağımsız denetçiler için etik kuralların belirlenmesi amacıyla yayımlanan tebliğde yer aldığı üzere Mesleğin icrası ve raporun sunumu esnasında mevzuatta ve uygulamada yer alan mesleki standartlara uyacak şekilde özenle yerine getirmelidir. Denetçi ayrıca mesleki hizmetlerini icra ederken muhakeme yeteneğini kullanmak suretiyle bilgi ve becerilerini kullanırken muhakemeyi doğru şekilde yapmalıdır. Denetçi mesleğini icra edebilmeye devam edebilmesi için kendisini sürekli yenilemeli mevzuatı ve meslekte yaşanan gelişmeleri takip etmelidir.³

2.1.5.4 Denetçinin Kişisel ve Ahlaki Nitelikleri

Ahlak kavramı asıl olarak çok geniş bir kavram olmakla, denetçinin ahlaklı olması konusunda kastın mesleğin gerektirdiği şekilde davranış göstermesi olarak değerlendirilebilir. Denetçi, Bağımsız denetçiler için etik kuralların belirlenmesi amacıyla yayımlanan tebliğde yer aldığı üzere dürüstlük ilkesini benimsemiş olmalıdır. Denetçinin meslekle alakalı ilişkilerde, ahlaklı, dürüst ve güvenilir olma yükümlü bulunmaktadır. Denetçi yüksek bir genel kültür seviyesine sahip olması gerekmektedir. Raporlarını yazarken açık ve anlaşılır bir dil kullanmalıdır. (AKGÜL, 2003)

2.2 Bağımsız Denetim

2.2.1 Bağımsız Denetimin Tanımı

Bağımsız denetim isminden de anlaşılacağı üzere, denetimi yapılacak işletme ile bir bağı bulunmayan, Kamu Gözetim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirlerce yapılan, bir işletmenin mali tablolarının ve diğer mali bilgilerinin finansal raporlama standartlarına uygun olup olmadığı hakkında makul güvence vermeye yetecek kadar denetim kanıtının bulunması neticesinde uygulanacak denetim standartlarında yer alan gerekli bağımsız denetim yöntemlerinin

³ Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar, Erişim linki, <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/45156>

uygulanması suretiyle denetim yapılan işletmenin ticari defterleri, kayıt ve belgelerinin incelenmesi neticesinde değerlendirilerek makul güvence veren bir rapor ortaya çıkartma sürecine verilen addır. (TOROSLU, 2019, s. 188)

2.2.2 Bağımsız Denetim Amaçları

Firmaların, kurum ve kuruluşlarında hisse sahipleri ve ortaklarına, alacaklılarına, işçilere ve işverenlere, kredi veren kurum ve kuruluşlara, devletin ekonomik, idari birimleri ile Hazine Maliye Bakanlığı Vergi Dairesine denetimi yapılmış firmanın mali tablolarında belirtilen kayıtların doğru, güvenilir ve gerçeğe uygun şekilde olduğunu tespit etmek denetimin temel amacını oluşturmaktadır. Kredi kuruluşları ve sigorta firmaları ve benzeri kurumlar kendilerinden kredi kullanmak isteyen firmaların mali tablolarının denetlenmiş olmasını talep ederler. Neredeyse tüm bankalarda bu iş için kurulmuş krediler tahsis birimi içerisinde mali tahlil, finansal analiz birimleri bulunmaktadır.

2.2.3 Bağımsız Denetimde Makul Güvence

Makul güvence, denetim neticesinde toplanan denetim kanıtlarının tam bir güvenceye olanak vermemesi ve bazı eksiklikler ve önemli yanlışlıklar içerme ihtimalini en aza indirmesi neticesinde finansal tablolar ve bilgiler için verilecek güvenceye verilen addır. Bağımsız denetçinin Bağımsız denetim yapılırken bütün kanıtlara ulaşma imkânı bulunmamaktadır. Bunun neticesinde denetim standartlarına uygun yeterli ve ikna edici kanıtların toplanması neticesinde makul güvence ortaya çıkmaktadır.⁴ Yapılacak güvence denetiminde mutlak bir güvence elde edilmesi neredeyse imkânsızdır. Bunun bazı nedenleri bulunmaktadır.

Bunlar: Örnekleme yöntemi neticesinde tüm kanıtların toplanamaması, yapısal kısıtlamalar, denetçinin kanıtlarının kesin olmamakla beraber ikna edici nitelikte olması, kanıtların değerlendirilmesinde mesleki muhakemenin kullanılması gibi sebeplerdir.⁵

⁴ Bkz.:Güvence Denetimleri Standardı 3000 (GDS 3000) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/11/20151106-8-1.pdf>

⁵ Bkz: Güvence Denetimleri Standardı 3000 (GDS 3000) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/11/20151106-8-1.pdf>

2.2.4 Bağımsız Denetimin İlgililere ve Ülkeye Faydaları

Farklı açılardan bakıldığında bağımsız denetim konusunun hem mal hem de finans piyasalarını çoğunlukla etkilediği görülmektedir. Bir ülkede yatırımların artabilmesi için, sermaye piyasalarına olan güvenin arttırması bakımından, ayrıca ülke halkına da bu konularda bilgi verilmesi, sermaye piyasasına olan güven ve istikrarın aşılması ile güven artar ve ülke halkı bağımsız kuruluşlarca denetlenmiş olan firmalara daha çok güvenirlir. Daha önce firmaların ekonomik durumlarıyla sadece firmanın yöneticileri ve vergi kurumları ilgileniyorken şimdilerde, firmalarla karşılıklı olarak ticari, ekonomik ilişkileri olan veya bu yönde bir ilişki kurmayı düşünen bütün kişi ve kurumlar, firmaların mali yapıları ile ilgilenmektedir. Bu nedenle özel sektör ve kamu kurumları dikkate alındığında bağımsız denetim sermaye piyasaları için birçok açıdan yarar sağlar. Bu nedenle Bağımsız denetimden ilk önce yararlanılması, kamu otoritesi, sayısı ve hacmi sürekli artış gösteren firmalara karşı yetersiz kalmasından doğmaktadır. (KARAYALÇIN, 1998)

2.2.5 Bağımsız Denetçi

Bağımsız denetçi kısaca denetim faaliyetlerini mesleki bilgi ve yeterliliğe sahip, dürüst özen yükümlülüğü hususunda dikkatli ahlaki değerler konusunda hassas konusunda uzman kişidir. Denetçiler serbest meslek icra eden kişiler arasındadır. Denetçiler bu mesleği icra ederken herhangi bir firma bünyesinde yer almayarak işlemlerini bağımsız olarak yürütmektedirler. (AKTUOĞLU, 1986)

2.2.5.1 Bağımsız Denetçi Olma Şartları

Bağımsız Denetçi Kamu gözetim Kurumu Tarafından yetkilendirilmiş Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerden oluşmaktadır. Ancak sadece yukarıda bahsi geçen ruhsatlara sahip olmak Bağımsız Denetçi olmak için yeterli değildir. İlgili kanunlarda ve yönetmeliklerde Bağımsız Denetçi olmanın şartları sayılmıştır. Şöyle ki; öncelikle bağımsız denetçi olabilmek için Lisans mezunu olma koşulu aranmaktadır. İktisat, işletme, bankacılık, muhasebe, Hukuk, maliye, kamu yönetimi ve siyasal bilgiler mezunu olmak veya başkaca bir bölümden mezun olundu ise yukarıda belirtilen

bölümlerden birinde yüksek lisans derecesine sahip olmak gereklidir. Ayrıca Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir olmak da koşullar arasındadır. Bağımsız Denetçilerin fiil ehliyetine sahip olması gerekmektedir. Bağımsız Denetçi unvanına sahip olunabilmesi için ayrıca Denetçilik sınavında başarılı olunması gerekmektedir. Yukarıda Sayılan meslek mensubu olmayanlar da sınava girebilmektedir.⁶

2.2.5.2 Bağımsız Denetçinin Sorumlulukları

2004 sayılı icra iflas kanununda yapılan değişiklikle konkordato başvurusunda eklenecek belgelerde sayılan finansal analiz raporu istenilen belgelerden çıkartılmış ve bunun yerine makul güvence veren denetim raporu zorunlu hale getirilmiştir. Kamu gözetimi kurumuna göre bu değişikliğin yapılmasının nedenlerinden birisi de finansal analiz raporunun denetçilere herhangi bir sorumluluk yüklemiyor oluşudur. Bu kapsamda makul güvence sağlayan denetim raporunun Konkordato başvurusuna eklenecek belgelerden birisi haline gelmiş ve bunun sonucunda bağımsız denetçiler sorumlu hale gelmiştir.

Denetçiler, denetlemiş oldukları finansal tablolara, bilgi ve belgelere ilişkin oluşturulan raporun Bağımsız Denetim Standartlarına uygun olmaması ve raporlarda ilgililerini yanıltıcı, yanlış veya eksik bilgi ve görüşlerinden dolayı hukuken sorumlu tutulmuşlardır. Bu durumdan dolayı oluşan zararların karşılanması amacıyla mesleki sorumluluk sigortası yaptırılması zorunlu kılınmıştır. Ayrıca Denetçiler denetledikleri işletmenin bazı sırlarını öğrenebilmektedir. Bağımsız denetçiler öğrenilen bu sırları saklamakla yükümlü kılınmıştır. Denetçiler tarafından kast veya ihmal ile bu yükümlülük ihlal edilecek olursa denetlenen firmaya karşı sorumlu olurlar. Eğer denetimi yapan yetkilendirilmiş bir sermaye firması ise sır saklama yükümlülüğü denetim Firması yönetim kuruluna ve denetim yapan firmanın tüm personeline yüklenmiştir. Türk Ticaret Kanunu 554. Maddesi ile Denetçinin Kusurlu olduğu takdirde sorumlu olacağı hükmü gereği, Denetçi kusuru olmadığını ispatladığı takdirde sorumluluktan da kurtulacaktır.⁷

⁶ Bkz: Bağımsız Denetim Yönetmeliği <https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Mevzuat/BDY/Guncel%20BDY.pdf>

⁷ Bkz: Kamu Gözetimi, Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/11/20111102-5.htm>

2.2.6 Konkordato - Bağımsız İlişkisi ve Konkordato Bağlamında Bağımsız Denetimin Amacı ve Kapsamı

Bilindiği üzere konkordato kurumunun aktif hale getirilmesi amacıyla 15 Mart 2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanması suretiyle İcra İflas Kanun’unda çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Daha önce konkordato başvurusunda eklenecek belgeler arasında finansal analiz raporu sayılmakta iken yukarıda bahsi geçen değişiklikle birlikte Finansal analiz raporu çıkartılmış ve Bağımsız Denetim Raporu bu belgeler arasına eklenmiştir. Değişikliğin yapılmasına sebep olan en büyük etken, Finansal Analiz Raporlarının bir standarda göre hazırlanmıyor oluşudur. Bunun yanı sıra Finansal Analiz raporlarında herhangi bir güvence verilmemesi ve Denetçiye herhangi bir sorumluluk yüklenmemesi de bu raporların güvenilirliğinde bir sorun teşkil etmektedir.

Bağımsız Denetim işletmeye ait Finansal tabloların, kayıtların ve başka belgelerin Türkiye Denetim Standartlarına uygun olup olmadığına ilişkin olarak, ortaya çıkacak raporun kullanıcılarına makul veya sınırlı güvence vermek amacıyla yapılmaktadır.

Ancak Sınırlı Güvence verilecek ise bu denetim sözleşmesinde belirtilmelidir. Yukarıda bahsi geçen Makul ve Sınırlı Güvencelerin arasındaki fark, yapılacak olan denetimin kapsamı ve denetim riski farklılığından meydana gelmektedir. Denetim, yapılacak denetimin meslek etiği ve meslek ilkelerinden ayrılmadan mesleki şüpheciliğin gerekliliklerini yerine getirilmesi ve Türkiye Denetim Standartları kapsamında denetimin amacına uygun ve yeterli denetim kanıtı toplanması ve yine bu kanıtlarla elde edilen verilerle bir görüş ortaya çıkartılmasını ve bu görüşlerle raporlan oluşturulmasını kapsamaktadır. Denetimin öğeleri şunlardır; denetim konusu, denetim kıstası, denetimin tarafları, denetimin kanıtları ve denetim raporudur.

Güvence Denetim Standardı kapsamında Makul güvence ve Sınırlı Güvence kavramları açıklanmıştır. 2004 sayılı icra iflas kanununda Konkordato kapsamında sınırlı güvence veren denetim raporu değil makul güvence veren denetim raporu eklenecek belgeler arasında sayılmıştır. Çünkü makul güvence, sınırlı güvenceye göre daha üst bir güvence oluşturmaktadır. Makul güvence veren denetim raporunun sınırlı güvence veren denetim raporuna göre denetim riski daha düşük ve kapsam olarak daha geniştir. Konkordato ilan edecek işletmelerin ise Alacaklılara ve mahkemeye karşı daha şeffaf

olması ve bu firmaya ait Bağımsız denetim raporunun daha güçlü ve yeterli kanıtlarla oluşturulması amaçlanmıştır.⁸

2.2.7 Konkordato Kapsamında Bağımsız Denetimin Yetkisine Sahip Kuruluşlar

Konkordato Kapsamında Bağımsız denetimin kimler tarafından yapılacağı ayrıca değerlendirilmiştir. Kamu gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları kurumu tarafından 31079 sayılı Resmi Gazetede 25.03.2020 tarihinde yayımlanan kurul kararına göre, konkordato denetimleri, Bağımsız Denetim Standartları yönetmeliğinin 11. Maddesine dayanılarak konkordato kapsamında yapılacak denetimlerin yalnızca kamu menfaatini ilgilendiren kuruluşlar dahil olmak üzere bağımsız denetim yapma yetkisine sahip kuruluşlar tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Bahsi geçen karar, sadece karar yayımlanma tarihinden sonraki denetimler için geçerli olacaktır.⁹

⁸ Bkz: Güvence Denetimleri Standardı 3000 (GDS3000)<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/11/20151106-8-1.pdf>

⁹ Bkz: KGK Kurul kararı https://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Kurul%20Kararlar%C4%B1/Kurul%20Karar%C4%B1_.pdf

BÖLÜM 3

3. KONKORDATO MALİ İNCELEMESİNDE KULLANILAN KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇO, GELİR TABLOSU ANALİZİ VE ORAN ANALİZİ YÖNTEMLERİ

Konkordato ilan etmiş firmaların konkordato süreci boyunca konkordato projelerinin başarıya ulaşip ulaşmayacağından tespiti açısından finansal oranlar büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle konkordatoya başvurmuş bir firmanın gerekirse konkordato projesini revize etmesi ve hatta konkordatonun başarıya ulaşip ulaşmayacağı yine mali tablolar analizi ile konkordato mühlet süreci boyunca firmaların gelişim gösterip göstermedikleri de bu oranlar sayesinde tespit edilebilmektedir. Bu başlık altında genel olarak konkordato başvurusunda bulunmuş ve mühlet süreci başlamış olan firmaların süreç boyunca gelişim gösterip göstermedikleri konusuna öncelikle genel olarak oran analizleri tanımları ve formüllerine yer verilecek ve genel bilgiler verilecektir. Konkordato ilan etmiş firmalara uygulanması ve hangi formüllerin genel olarak uygulandığı ve rasyolara göre konkordato ilan etmiş firmaların konkordato geçici ve kesin mühlet süresince finansal açıdan gelişim süreçleri ise 6. Bölümde ele alınacaktır.

3.1 Karşılaştırmalı Bilanço Ve Gelir Tablosu Analizi

Karşılaştırmalı bilanço analizinde bir firmanın geçmişteki dönemlerde bilançolarında yer alan kalemlerin zaman içerisinde değişimlerinin belirlenmesi için kullanılan bir analiz yöntemidir. Karşılaştırmalı bilançolar, bir firmanın farklı tarihlerdeki varlıklarında, özkaynaklarında, yabancı kaynaklarında meydana gelen artış ve azalışları göstermek için hazırlanmaktadır. (AKGÜÇ, 2017, s. 503) Konkordato ilan eden firmalar

için de dönem içerisinde bilançoda meydana gelen değişimlerin belirlenmesi açısından bu analiz önemli bir yer tutmaktadır. Konkordato yargılaması bir süreçtir. Bu nedenle konkordato başvurusu sırasında, geçici mühlet sonunda ve kesin mühlet sonunda komiserler raporlarında bu analize başvururlar Nitekim aşağıda konkordato uygulamasını yapacağımız firmaya da karşılaştırmalı tablolar analizini uygulayacağız.

3.2 Oran Analizi

Oran analizi yöntemi; hesaplar ya da hesap grupları arasındaki ilişkinin matematiksel olarak ifade edilmesi ile uygulama yapılan firmanın mali durumu, karlılığı ve faaliyet durumu hakkında bir kanaate varmak için kullanılır. Bu itibarla oran, kalemler arasındaki ilişkinin matematiksel olarak açıklanması olarak tanımlanabilir. Oran hesaplanması yalnız bir amaç olarak değerlendirilmemelidir. Mali araç durumunda olan oranların, firmanın hedefleri ile bütünleşik olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması olarak gerekmektedir. (AKDOĞAN & TENKER, 2010, s. 644)

Oranlar; daha önce tecrübe edilmiş oranlar ile, kendileriyle alakalı olarak, firmanın geçmiş seneler oranlarıyla ve firmanın faaliyet göstermekte olduğu sektördeki diğer firmaların aynı oranlarıyla veya faaliyet gösterilen endüstrinin standartlaşmış oranlarıyla karşılaştırılarak yorumlanır. (AKGÜÇ, 2017, s. 539) Yaygın kullanım biçimine göre oranlar aşağıdaki şekilde sınıflandırılabilir:

1. Likidite Oranları
2. Mali Yapı Oranları
3. Faaliyet Oranları (Devir Hızı Oranları)
4. Karlılık Oranları

Finansal oranlar, firmanın mali tablolarını kullanılarak genel durumu hakkında daha detaylı bilgiler elde edilmesini sağlamaktadır. Finansal oranlar, konkordato mühleti alan firmaların yıllar itibariyle gelişimi hakkında veri elde etme ve sektörde faaliyet gösteren farklı firmalar ile karşılaştırılabilme imkanı sağlayan gelişim oranları şeklinde değerlendirilmektedir. (ERCAN & BAN, 2017, s. 37)

3.2.1 Likidite Oranları

Likidite; bir varlığın paraya çevrilme durumunu gösteren ve paraya çevrilebilme süresi ve ne kadar kolay paraya çevrilebildiği konusunu tanımlamak için kullanılmaktadır. (AKDOĞAN & TENKER, 2010, s. 644) Kelime olarak akışkanlık anlamına gelmektedir. Likidite oranları, firmanın kısa vadeli borçlarını ödeyebilmede yeterliliğini, çalışma sermayesinin bu borçları ödeyebilme konusunda yeterli olup olmayacağını belirleyebilmek amacıyla kullanılmaktadır. (AKGÜÇ, 2017, s. 544) Likidite oranları üç başlıkta incelenir. Bunlar: 1-Cari Oran, 2- Asit - Test Oranı ve 3- Nakit Oran

3.2.1.1 Cari Oran

Cari oran firmanın kısa vadeli borçlarını ödeyebilecek mali gücü olup olmadığını göstermekte ve netice olarak net işletme sermayesinin kısa vadeli borçları ödemede yeterli olup olmadığı konusunda bilgi vermektedir. Cari oranın ideali 2'dir. Ancak gelişmekte olan ülkelerde 1,5 olması yeterlidir. Bu oranın yüksek olması firmanın kısa vadeli borçlarını ödemede güçlük yaşamayacağını göstermektedir. Ancak cari oranın yüksek çıkması da bizleri firmada kullanılmayan fazladan fon mevcut olduğunu ve bu nedenle kaynakların etkin kullanılmamış olduğu sonucuna götürür. (ÇABUK & LAZOL, 2010, s. 208)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Cari Oran} = \frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$$

3.2.1.2 Asit-Test Oranı

Asit-test oranı; cari oranı tamamlayan ve cari oranı daha anlamlı hale getiren orandır. Bu oran hesaplanırken stoklar hesaplama dışı bırakılmaktadır. Bunun nedeni ise stokların likidite riskinin ortadan kaldırılmasının istenmesidir. Bu nedenle aslında cari orana göre daha ince bir hesaplama yapılmasını sağlar. (ÇABUK & LAZOL, 2010, s. 191)

Asit-Test oranı, firmanın her birim kısa vadeli borcuna karşılık kaç birim dönen varlığa sahip olduğunu göstermektedir.

Genel kabule göre bu oranın 1 veya 1'e yakın olması istenilmektedir. Bu durum mevcut ekonominin yapısı ve faaliyet gösterilen sektörlere göre değişiklik göstermektedir. (ERCAN & BAN, 2017, s. 40)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Asit-Test Oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar - Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$$

3.2.1.3 Nakit (Hazır Değerler) Oranı

Nakit oranı; para ve para benzeri kalemlerin kısa vadeli borçlara oranlanması ile elde edilir. Para ve para benzeri kalemlere, kasa mevcudu, bankalarda vadesiz mevduat tutarları, her an pazarlanabilir serbest menkul değerler, ters repo işlemlerinden alacaklar dâhildir. Nakit oranı diğer likidite oranları ile karşılaştırıldığında daha net bir ölçü olarak değerlendirilmektedir. Nakit oranının "bir" olması firmanın kısa vadeli olan borçlarının hepsini nakit ve nakde benzer kalemleriyle karşılayabilmesini açıklamaktadır. (AKGÜÇ, 2017, s. 549)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Nakit Oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar - (Stoklar + Alacaklar)}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$$

3.2.2 Mali Yapı (Borç Ödeyebilirlik-Kaldıraç oranları)

Mali Yapı analizlerinde kullanılan oranlar olarak adlandırılan oranlar, genel anlamda işletmenin normaldeki faaliyetleri sonucunda zarar etmesi, varlıklarında meydana gelen değer düşüklükleri veya gelecek yıllar için öngörülen nakit akımının

gerçekleşmemesi halinde firmanın yükümlülüklerini yerine getirip getiremeyeceği hususunda önemli veriler elde edilen oranlardır. (AKGÜÇ, 2017, s. 554) İhtiyaçlara göre çeşitli mali yapı oranları kullanılabilmeyle, Konkordato için bu oranlardan, aşağıda yer alan oranlar açıklanacak ve analiz yapılırken bu oranlar kullanılacaktır:

1. Finansal Kaldıraç Oranı,
2. Özkaynakların Aktif Toplamına Oranı,
3. Finansman Oranı,
4. Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların Toplam Kaynaklara Oranı,

3.2.2.1 Finansal Kaldıraç Oranı

Borçlanma, Finansal Kaldıraç gibi adlandırılabilen bu oran yabancı kaynaklar toplamının pasif toplama bölünmesi ile elde edilmektedir. Firmaların elinde bulunan varlıkların ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklarla karşılandığını göstermektedir. Finansal Kaldıraç oranının yüksek olması, firmanın borçlarını karşılayamayacağı ve işletmenin spekülasyon olarak finanse edildiği sonucunu doğurur. Bu durum ise kredi sağlayanlar için emniyet marjının dar olduğu anlamına gelmektedir. Borç oranının yüksek olduğu durumda firma hissedarları düşük bir sermaye daha yüksek bir kaynağa sahip olabildikleri gibi, gerçekleştirdikleri faaliyetlerden ortaya çıkan kar oranının yabancı kaynak maliyetlerinden yüksek olması durumunda ise kaldıraç etkisinden faydalanmak ya da özkaynak karlılık oranını artırma imkanı bulabilirler. Ancak bu durumun sınırsız olması mümkün değildir. (AKGÜÇ, 2017, s. 554)

Finansal Kaldıraç oranının düşük çıkması firmanın finansman konusunda yabancı kaynaklardan daha az yararlandığını ve finansal açıdan risklerinin nispeten düşük olduğunu gösterir. Batı ülkelerinde varlıkların ne kadarının yabancı kaynaklar kullanılarak finanse edildiğini ifade eden kaldıraç oranının 0,5'in üzerinde çıkması genellikle bir tehlike işareti olarak değerlendirilmekteyken Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde özkaynak sağlanmasındaki zorluklar nedeniyle bu oranın 0,5'in üzerinde olmasını doğal karşılamak gereklidir. (AKGÜÇ, 2017, s. 555)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Kaldıraç Oranı: } \frac{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}{\text{Toplam Varlıklar (Aktifler)}}$$

3.2.2.2 Özkaynakların Aktif (Varlık) veya Kaynak Toplamına Oranı

Firmanın kaynaklarının ne kadarlık kısmının firma hissedarları tarafından karşılandığını gösteren orandır. Özkaynak oranı şeklinde de isimlendirilen oran, daha çok uzun vadeli kredi veren kuruluşlara firmanın mali durumu hakkında bilgi vermektedir. Bu oranın nispeten düşük olması firmanın uzun vadede yükümlülüklerini yeri getiremeyeceği sebebiyle mali açıdan güç duruma düşme olasılığının yüksek olduğunu açıklar. (AKGÜÇ, 2017, s. 555) Güçlü sermaye yapısına sahip olan firmalar daha kolay kredi bulabilmektedirler.

Bu oran aşağıda yer alan formüllerle hesaplanabilir:

$$\text{Özkaynakların Aktif Toplamına Oranı} = \frac{\text{Özkaynak}}{\text{Varlık Toplamı}} \text{ veya } \frac{\text{Özkaynak}}{\text{Yabancı K. + Özkaynak}}$$

3.2.2.3 Finansman Oranı

Finansman oranı firmanın mali olarak dışa bağımlılık derecesini göstermesi açısından önem taşımaktadır. Bu oran ödeme gücü katsayısı veya borçlanma katsayısı şeklinde de isimlendirilebilmektedir. Adı geçen oran Özkaynakların toplam yabancı kaynaklara oranlanması ile elde edilir. Bu oranın en az 1 olması beklenmektedir. Özkaynaklar eğer yabancı kaynaklardan fazla ise bu durumda oran 1'den büyük çıkacaktır. Böyle bir durumda işletme alacaklıların baskısından kurtulacaktır.

Oranın 1 den daha düşük çıkması ise yabancı kaynak sağlayanların firmaya hissedarlardan da fazla bir yatırım yaptığı sonucunu doğurur ki bu durumda firma ağır faiz yükü altında olduğunu gösterir. (AKGÜÇ, 2017, s. 556)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Finansman Oranı} = \frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}$$

3.2.2.4 Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların Pasifler İçindeki Oranı

Bu oran kısa vadeli yabancı kaynakların pasif kaynaklar toplamına oranlanması ile elde edilir. Bir firmanın mali varlıklarının ne kadarlık bölümünün kısa vadeli yabancı kaynaklar kullanılarak elde edildiğini açıklamaktadır. Bu oran genel kabul olarak 0,4'ün üzerinde olmamalıdır. Ancak sermaye piyasası gelişmemiş ülkelerde sermaye yetersizliği ve enflasyon gibi etmenler sebebiyle kısa vadeli borçlanma oranı yüksek olduğundan bu oran da daha yüksek çıkabilmektedir. (AKGÜÇ, 2017, s. 557)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Kısa Vadeli yabancı Kaynakların Pasifler içindeki Oranı} = \frac{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}{\text{Toplam Pasifler}}$$

3.2.3 Faaliyet (Etkinlik-Devir) Oranları

Devir hızı oranları etkinlik, finansal verimlilik gibi adlandırılabilen oranlardır. Bu oranlar hesaplanırken dönemsel olan gelir tablosu ile durum tablosu niteliğinde olan bilançonun karşılaştırılması hatalı yorumlara neden olabilir. Belirli bir andaki varlık ve kaynak tutarları firmanın ilgili döneme ait varlıkları veya kullandığı kaynak tutarlarını tam ve doğru şekilde yansıtamayabilir. Bu nedenle dönem içerisinde dalgalanma meydana

gelecek olması kesindir. Bu itibarla bilançoyu da kalemlerin yıllık ortalamasının alınmasıyla dönemsel hale dönüştürmek gerekmektedir. (AKGÜÇ, 2017, s. 568)

Faaliyet oranları 5 başlıkta incelenebilir:

1. Alacak devir hızı oranı,
2. Stok devir hızı oranı,
3. Aktif (Varlık) Devir Hızı Oranı,
4. Maddi Duran varlıklar devir hızı oranı,
5. Özkaynaklar devir hızı oranı,

3.2.3.1 Alacak Devir Hızı Oranı

Alacak devir hızı oranı firmanın alacaklarını nakde dönüştürme hızını gösterir. Bu durumda alacaklar doğru ve hızlı bir şekilde tahsil edilebilmektedir denilir. Alacakların konusuz kalmadığı ve değer kaybı olmaksızın hızlı bir şekilde nakde dönüştüğünü göstermektedir. (AKGÜÇ, 2017, s. 578)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Alacak Devir Hızı Oranı} = \frac{\text{Kredili Satışlar Toplamı}}{\text{Ortalama Ticari Alacaklar}}$$

Ortalama Ticari Alacaklar: (Dönem Başı alacaklar. + Dönem Sonu alacaklar) / 2

3.2.3.2 Stok Devir Hızı Oranı

Stok devir hızı stokların ne kadar hızlı şekilde nakde dönüştürüldüğünün ortaya konması açısından önem taşımaktadır. Konkordato geçici mühleti almış olan ve perakende giyim sektöründe faaliyet gösteren firmalar açısından bu oran çok büyük önem taşımaktadır. Çünkü stokların paraya çevrilmesi hususu hızlı tüketim sektöründe yer alan firmalar için olmazsa olmazdır. Bu oran Stokların likiditesi hakkında ilgilileri aydınlatmaktadır. (AKGÜÇ, 2017, s. 568)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanabilir:

$$\text{Stok Devir Hızı Oranı} = \frac{\text{Satışların Maliyeti}}{\text{Ortalama Stoklar}}$$

Ortalama stoklar: (Önceki Yıl Stoklar. + Cari Yıl Stoklar.) /2

3.2.3.3 Varlık Aktif Devir Hızı Oranı

Net Satışların Dönen varlıklara bölünmesi ile elde edilen oran, belirli bir hesap döneminde dönen varlıkların kaç kez yenilendiğini ortaya çıkarmaktadır. Net Satışların Varlıklar toplamına oranlanması ile hesaplanan bu oran firmadaki sermaye yoğunluğunun bir göstergesi durumundadır. (AKGÜÇ, 2017, s. 585)

Bu oran aşağıdaki şekilde hesaplanabilir:

$$\text{Aktif (Varlık) Devir Hızı Oranı} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Ortalama Varlık (Aktif)Toplam}}$$

3.2.3.4 Maddi Duran Varlıklar Devir Hızı

Duran varlık devir hızı, firmanın elinde olan tesis ve teçhizatlarını hangi oranda etkin kullandığını belirlemek amacıyla kullanılır. Söz konusu oranı yorumlarken duran varlıkların bilançoda ilk alış maliyetleriyle ve daha az değer kaybıyla gösterildiğinden bu durum dikkate alınmalıdır. Duran varlık devir hızının zaman içerisinde düşme eğilimi göstermesi, firmada atıl kapasite bulunduğu konusunda bir ipucu oluşturabilir. (AKGÜÇ, 2017, s. 584)

Bu oran aşağıda yer alan formülle hesaplanmaktadır:

$$\text{Duran Varlıklar Devir Hızı Oranı} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Duran Varlıklar}}$$

3.2.3.5 Özkaynaklar Devir Hızı

Net Satışların Sermaye 'ye oranlanması ile hesaplanan oran, Bir firmanın özkaynaklarını hangi ölçüde verimli olarak kullandığını göstermektedir. Özkaynak yılsonundaki özkaynak miktarı olabileceği gibi, incelenmekte olan yıla ait olan ortalama tutar da olabilir. Eğer firma sürekli büyüme göstermekte ise ortalama özkaynak tutarının kullanılması daha doğru sonuçlar elde edilmesini sağlar. (AKGÜÇ, 2017, s. 585)

Bu oran şu formülle hesaplanır:

$$\text{Özkaynak Devir Hızı Oranı: } \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Özkaynak}}$$

3.3 Mali Analizin Konkordato Kurumuna Katkıları

Konkordato genel anlamda mali durumu kötüye giden kişilerin mali durumlarının ticari hayatlarına devam edebilecek şekilde iyileştirmesini amaçlayan kurumdur. Bu nedenle mali durumun hangi durumda olduğu ve mühlet içerisinde gelişim gösterip göstermediğinin denetlenmesi gerekmektedir. Bu denetimde ise mali analiz teknikleri çok büyük önem arz etmekte olup, konkordato mühletinin başlangıcında, mühlet sürecinde ve mühlet sonunda firmanın mali durumunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle mali analiz olmaksızın bir konkordato süreci yürütülmesi imkansız bulunmaktadır. Ayrıca yapılan bu mali analizler konkordato sürecinin yürütüldüğü Mahkemeye konkordato mühletinin başlangıcında, mühlet sürecinde ve mühlet sonunda bilgi sunmaktadır. Mali analiz konkordato sürecinde konkordatonun tüm ilgililerine detaylı bilgi sağlamaktadır. Bu da yapılmış olan analizlerin konkordato sürecinin ayrılmaz bir parçası olduğunu ortaya koymaktadır.

BÖLÜM 4

4. KONKORDATO TALEBİNE EKLENECEK BELGELER

Adalet Bakanlığınca konkordato başvurusu dilekçesine eklenecek evraklar için detaylı bir yönetmelik hazırlanmıştır. 31.01.2019 tarihinde, 30671 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmelik ile konkordato başvurusu yapılırken dilekçeye eklenecek belgeler hakkında başvuru yapacak kişilere yol göstermesi açısından detaylı bilgiler paylaşılmıştır. Düzenlemeden önce konkordato başvurusu yapılırken gelişi güzel olarak hazırlanmış başvurular dahi geçici mühlet verilmesi sadece şekli incelemeye tabi olduğundan karışıklıklara neden olmaktaydı. Bu düzenleme ile amaçlanan konkordato başvurusuna belirli standartlar getirilmesi, başvurunun zorlaştırılmasıdır. Böylece kötü niyetli borçluların konkordato kurumunu sadece bir kalkan olarak kullanılmasının önüne geçilmesi sağlanmıştır. Ayrıca düzenleme ile bağımsız denetim raporuna farklı bir başlık açılması suretiyle konkordato başvurusu yapan firmalar için paylaşılmıştır. Konkordato başvurusu sırasında bağımsız denetim raporu açısından iflasa tabi olan veya olmayan borçlular şeklinde herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Ancak başvuru alacaklı tarafından yapılacak ise borçluya, eklenecek belgeleri temin için makul süre verilecek ve masraflar alacaklılarca karşılanacaktır.

Konkordato projesine Konkordato ön projesi, Borçlunun mal varlığını gösterir belgeler, Alacaklıları ve alacakların miktarlarını ve varsa imtiyazlı alacakların imtiyaz durumunu gösteren listeler, İflas durumunda alacaklıların eline geçecek miktar ile konkordatonun başarıya ulaştığı durumda alacaklıların eline geçecek miktarın karşılaştırılmasının yapıldığı bir tablo, Makul güvence veren denetim raporu ve bu raporun dayanakları ve gerekli diğer belge ve kayıtlar eklenmelidir.

Eğer borçlu iflasa tabi olmayan kişilerden ise Konkordato ön projesinin, alacaklıların ve alacakların miktarını ve varsa alacakların imtiyaz durumunu gösteren listelerin ayrıca malvarlığı durumunu gösteren belgelerin eklenmesi yeterlidir.¹⁰

4.1 Konkordato Talebine İlişkin Dava Dilekçesi

2004 İcra iflas Kanunu Konkordato düzenlemesinin tanıdığı bir imkan olarak Tüzel veya gerçek kişi borçlu ya da borçlu hakkında iflas talebinde bulunma hakkı olan alacaklı mahkemeden konkordato talep edebilmektedir. Bu talebin nasıl yapılacağı hususunda, İİK'da alacaklının konkordato talebinin ne şekilde yapılacağı açıklanmışken, borçlu açısından ise konkordato talebinde yer alması gereken belgelere kadar içeriğe ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. (ÖZEKES, 2018, s. 56)

Alacaklı açısından somut gerekçelere dayandırılmış bir dilekçeyle borçlu hakkında konkordato talebinde bulunulabileceği açıklanmışken, borçlu için bu tarzda bir ifadeye rastlanmamaktadır. Vadesi geldiği halde temerrüde düşme ve vadesinde ödeyememe riskiyle karşı karşıya kalma durumunda, borçların vadelere bölünmesi, tenzilat yapılması ve hatta ikisini birden karma olarak yapılması, suretiyle konkordato talep edebileceğine kanunda yer verilmiştir. Konkordato talebi başlıklı İİK'nın 285. Maddesinde yer alan iki fıkra değerlendirildiği takdirde, konkordato talebinin şekil ve içeriği açısından bütünlük sağlamak istenildiği anlaşılmaktadır. (ÖZEKES, 2018, s. 56) Yani Bu durumda dilekçe, başvuruyu kim yaparsa yapsın mahkemeye sunulmalıdır.

Doktrinde yer alan genel görüşe göre ise, konkordato talebinin borçlu ve alacaklı tarafından yapılmış olması fark etmeksizin her şekilde dilekçe ile yapılması gerekmektedir. Doktrindeki yer alan diğer bir görüş tarafından, İİK 285. Maddesinden anlaşıldığı kadarıyla sözlü olarak da yapılabileceği savunulmaktadır. Bununla beraber, mevzuatta konkordato başvurusunun sözlü olarak yapılmasına bir engel bulunmamaktadır. Ancak, uygulamada konkordato talebinde bulunan alacaklının veya borçlunun, bu talebinin mahkeme nezdinde tutanağa geçirilmesi kolay olmayacaktır. (PEKCANITEZ & ERDÖNMEZ, 2018, s. 8-9)

¹⁰ Bkz. Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik (2019, 31 ocak) Resmi Gazete (Sayı: 30671). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/01/20190130-2.htm>

Bu itibarla kanaatimizce konkordato talebinde bulunan kim olursa olsun bu başvurunun Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na uygun bir dilekçe ile yapılması gerekmektedir. Mahkemelerde konkordato dava dosyaları hasımsız olarak nitelendirilmektedir. Buna göre Dava dilekçesine konkordatoyu kim talep ediyor ise "konkordato talep eden" olarak eklenmelidir. Uygulamada ise Alacaklılar ve ilgililer bir müdahale dilekçesi ile konkordato dosyasına müdahil olabilmektedirler. Bunu da yine bir dilekçe vasıtasıyla Dosyanın derdest olduğu Asliye Ticaret Mahkemesine yapmalıdırlar.

Konkordato talebinin vekil aracılığı ile yapılması halinde, dilekçenin ekine konkordatoya ilişkin özel yetki içeren dava vekaletnamesi eklenmesi gerekmektedir. Bunun nedeni ise konkordatonun özel bir sulh sözleşmesi olmasıdır. (KURU, 2013, s. 1448)

Vekil olmaksızın borçlunun mahkemeden konkordato talep etmesi durumunda; borçlu tüzel kişi ise tüzel kişiyi temsil etmeye yetkili olanların imzası gerekmektedir. Şahıs Ortaklıklarında ise ortaklığa ilişkin borçlardan sorumlu olan ortakların her birinin, konkordato talebini imzalaması gerekmektedir. (KURU, 2013, s. 1447)

Sermaye ortaklıkları söz konusu olduğunda, konkordato talep edilmesine kararı, anonim firma ortaklıklarda yönetim kurulu, limitet şirket ortaklıklarda müdür veya müdürlerin vermesi gerekmektedir. Kooperatifler söz konusu olduğunda, konkordato talep etmek için yetkili organ anonim ortaklıklarda olduğu gibi yönetim kurulu olacaktır. Adi ortaklıkta ise tüzel kişilik bulunmadığı için konkordato kurumundan faydalanması söz konusu olamamaktadır. Bu ortaklık türünde şartlar sağlanıyor ise, ortaklardan her biri kendisi için başvuru yapabilir. (UYAR, 2018, s. 21)

Dilekçe esasında bir mahkemeye verildiğinden Hukuk Muhakemeleri Kanununda ön görülmüş olan usul hükümlerine göre oluşturulmalıdır. Borçlunun dilekçesinin sonuç ve talep kısmında, konkordato talep edildiğinin belirtilmesi gerekir. Konkordato talep eden borçlu dilekçesinde, borç ve yükümlülüklerini yerine getirilememesine neden olan sebepleri somut olgulara ve vakıalara dayanak yapacak bir şekilde açıklamak zorundadır. Bu itibarla, firmanın kuruluş tarihinden, konkordato başvurusu yapılan güne kadar süreç içerisinde firmanın yaşadıkları ve bunun sonucunda ortaya çıkan sonuçlar dilekçede özet şeklinde yazılmalıdır. (KURU, 2013, s. 1447)

Ayrıca borçlunun tenzilat talep edip etmediği, vade talep edip etmediği veya her ikisini de barındıran bir türde de mi isteneceği dilekçede ayrıca belirtilmelidir. Konkordato başvurusunda harç maktu olarak çıkmaktadır. Borçlu, konkordatoya ilişkin kendisine bir kalkan sağlayacak, geçici mühlet talebini barındıran başvuru dilekçesini ve bunun ayrılmaz bir parçası olan talebe ilişkin evraklarını Asliye Ticaret Mahkemesine vermesi ile birlikte, konkordatonun ilk aşamasını olan başvuru gerçekleştirmiş olacaktır.

4.2 Konkordato Gider Avansı

Konkordato gider avansı tarifesi Adalet Bakanlığınca 2 Haziran 2018 tarihinde 30439 sayılı Resmi gazetede yayımlanmış bulunmaktadır. Buna göre Konkordatoya başvuran kişi başvurmadan önce bu avansı mahkemeler veznesine yatırması zorunludur. Konkordato gider avansları mahkemece yapılacak posta giderleri, ilan giderleri, komiser ve bilirkişi ücretleri gibi, her türlü gideri karşılamak için yatırılmaktadır. İflas gideri ve Dosyanın istinaf veya temyiz aşamalarındaki gidip gelmesi masrafları da buradan karşılanır. Bildirilmiş olan alacaklı sayısının 3 katı kadar tebligat masraf gideri, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ilanları için en az 7 ilan bedelinin tutarı, tarifede belirtilmiş olan Basın İlan Kurumu resmi ilan portalından yapılacak olan yedi adet ilanın tutarı, ayrıca yine kurumlara tebliğ için 50 adet iadeli ve taahhütlü posta ücreti toplam tutarı yatırılmalıdır. Her bir bilirkişi için Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesinde belirlenen ücretin üç katı, bu tutar daha sonra değişiklik gösterebilmektedir. Konkordato komiserleri ücreti mahkemece belirlenir ancak öncesinde her bir komiser için 5000 TL yatırılması gerekmektedir. Üzeri daha sonra tamamlanacaktır. Diğer işler için 350,00 -TL, İflasa tabi olan borçlular 17.000,00 - TL iflas gideri, gider avansı olarak mahkemeler veznesine yatırılmalıdır. Bu tutarlar her sene değişiklik göstermektedir. Gider artan kısım harç ve gider avansı iadesi talep dilekçesiyle birlikte hükmün kesinleşmesi akabinde mahkemeden istenilebilir. Bu dilekçede IBAN numarası yer almalıdır.

4.3. Konkordato Ön Projesi

4.3.1. Konkordato Ön Projesi Tanımı

Konkordato talep eden borçlunun, borçlarını hangi oranda ve hangi vadelerde ödeyebileceği, eğer alacaklılar vazgeçecek ise hangi oranda alacaklarından vazgeçecekleri, borçlunun elinde bulundurduğu malları satıp satmayacağı, konkordato projesinin gerçekleşmesi için gerekli finansal kaynakların nasıl elde edileceği, gibi konular hakkında bilgileri barındıran projedir.¹¹ Düzenleme gereği, talepte bulunan kişinin hangi konkordato türünü tercih edeceği borçların hangi vadede ve ne zaman ödeneceği, yapılacak ödemelerde kullanılacak kaynağın nasıl elde edileceği yer almalıdır. Yine İİK 286. maddesinde, konkordato projesinde bulunması gereken asgari hususlar açıklanmıştır. Ayrıca bu proje ön proje olup, geçici mühlet veya kesin mühlet süreleri içerisinde değişiklik gösterebileceği ve daha sonra netleşeceği ve bununla beraber alacaklılar toplantısına borçlunun konkordato ön projesinden başka bir konkordato projesi sunabileceği konuları yer almıştır. (ASLANOĞLU, ÖZALP, & ÖZALP, 2017) Son olarak Konkordato ön projesi onaya tabi olduğundan, muhatapları tarafından anlaşılır olacak şekilde hazırlanması gerekir. Konkordato ön projesinin hazırlanmasındaki amaçlar genel olarak;

- 1- Geçici ve kesin mühletin mahkeme tarafından onaylanması,
 - 2- Firmanın istihdam alanını koruması,
 - 3- İflasın borçlu ve alacaklar tarafında yaratacağı zararların önüne geçilmesi,
 - 4- Konkordato borçlusuna sağlanmış olan avantajlarla birlikte firmanın faaliyetlerine devam etmesi ve ülke ekonomisine fayda sağlaması,
- şeklinde sıralanabilir. (TOROSLU, 2019, s. 223)

4.3.2 Konkordato Ön Projesinin Özellikleri

Hazırlanacak proje öncelikle ülkenin içerisinde bulunduğu ekonomik koşullarda ve firmanın faaliyet gösterdiği sektörde gerçekleştirilebilir olmalıdır. Projede yer alan açıklamalar gerçeklere bilgi ve somut belgelerle gerekçelendirilmiş şekilde olmalıdır.

¹¹Bkz: İcra Ve İflas Kanunu, 1932, 09 Haziran Resmi Gazete (sayı : 2128) Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.2004.pdf>

Konkordato ön projesindeki gerekçeler ve bilgiler birbirleri ile çelişmemelidirler. Firmaların normal koşullarda faaliyetini devam ettirebilmesi için yapılmakta olan veya yapılması gerekenler konkordato projesinin bir parçası olarak yer almamalıdır. Ön projede yer alacak önlemlerin konkordato aşamasına gelmeden önce neden alınmadığı açık bir şekilde ve makul sebeplere dayandırılarak belirtilmesi konkordato ön projesinin neden yapıldığı konusunda daha inandırıcı ve daha ciddi olmasını sağlamaktadır. Konkordato projesinde kısa vadeli faaliyetler değil, uzun vadede firmanın faaliyetlerine devam edebilmesi için yapılması gerekenler finansal ve ticari tüm faaliyetler bütün olarak göz önünde bulundurulmalıdır. Firmanın gerçekleştirmiş olduğu satışları ileride gerçekleştireceği satışları almış olduğu siparişleri ve tüm bunlara istinaden elde etmesi gereken karı ve firma bilançosundaki varsa negatif farkın hangi şekilde azaltılabileceği borçların hangi vadede ve hangi oranda ödenebileceği alacaklıların tenzilat yapıp yapmayacakları konusunda açıkça bilgi aktarılmalıdır.¹²

4.3.3 Konkordato Ön Projesinin İçerisinde Yer Alması Gerekenler

4.3.3.1 Firma Hakkında Genel Bilgiler

a-Firmanın Tarihçesi

Bu alanda firma hakkında ne zaman kurulduğu ve firmanın geçmişi hakkında bilgilendirici veriler yer almalıdır. (TOROSLU, 2019, s. 240)

b-Firmanın Hukuki Yapısı

Bu kısımda firmanın kuruluş aşamasındaki hukuki statüsü ve hukuki olarak bugüne kadar firmanın hukuki yapısında meydana gelen önemli değişiklikler yer almalıdır. Örnek olarak firmanın adres değişiklikleri, ortaklık yapısı, yönetim kurulu değişiklikleri, sermaye arttırılması, nevi değişiklikleri gibi esaslı değişimler yazılmalıdır. (TOROSLU, 2019, s. 240)

¹² Bkz: İsmail Bektaş, Konkordato Ön Projesi, Sunum : <http://www.istanbulymmo.org.tr/dosyalar/iflas%20erteleme%2006.04.2016%20YMM%20Odas%C4%B1%20sunum.pdf> Erişim Tarihi: 16.02.2021

c-Firmanın Faaliyet Konusu

Firmanın faaliyet konusunun ne olduğu hususunda (ana veya tali faaliyetler) ilgilileri bilgilendirici açıklamalar yer almalıdır. (TOROSLU, 2019, s. 241)

ç-Firmanın Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Firmanın başlangıç sermayesinin ne olduğu ve yapılmış ise Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan karar ile değişiklik yapıp yapılmadığı yine aynı şekilde ortaklık yapısında bir değişiklik meydana gelip gelmediği ve ortaklık yapısının son halinin nasıl olduğu hisse oranlarıyla birlikte açıkça bir tablo ile gösterilmelidir. (TOROSLU, 2019, s. 241)

d-Firmanın Yönetim Kurulu

Firmanın son yönetim kurulunda yer alan yöneticilerin kaç yıllık süre için görevlendirildiği ve görevlendirilen yönetim kurulu başkanı, başkan yardımcısı ve üyelerinin isimlerinin açıkça belirtilmesi gerekir. (TOROSLU, 2019, s. 241)

e-Firmanın Temsil ve İlzamı

Firmanın kimler tarafından hangi imza yetkisi (müşterek veya münferit), hangi yetki türü ile (sınırlı veya sınırsız) temsil edildiği açıkça belirtilmelidir. (TOROSLU, 2019, s. 241)

f-Firmanın İletişim Bilgileri

Firmanın iletişim bilgileri bir tablo halinde aşağıdaki şekilde düzenlenmelidir. (TOROSLU, 2019, s. 241)

Tablo 4.1 Firma iletişim bilgilerini gösterir tablo.

Merkezin Adresi (Genel Müdürlük)	Büyükdere cad. no.1 kat 1 daire 1 Şişli /İST
Telefon Numaraları	0212 111 11 11
Merkezin Fax Numarası	0212 111 11 12
Varsa Şube veya Şubelerin Adresi	Yok
Şube Telefon Numarası	Yok
E-posta Adresleri	İnfo@abcmagazacilik.com
Web Sitesi	www.abcmagazacilik.com

g-Firmanın Yeminli Mali Müşavirleri ve Muhasebeden Sorumlu Kişiler

Firmanın ilgili yılda kurumlar vergisi beyannamesinin tasdiki aşamasında çalıştığı yeminli mali müşavirlik ve bağımsız denetim firması ile ilgili bilgi ve muhasebe işlemlerinin firma bünyesinde yapılıp yapılmadığı ile alakalı bilgiler konkordato ön projesinde yer almalıdır. (TOROSLU, 2019, s. 242)

ğ-Firmanın Defter ve Tasdik Bilgileri

Firmaya ait defterlerin tasdik yerleri, tasdik tarihleri ve tasdik edilen defterlerin türlerinin yer aldığı bir tablo ile aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

Tablo 4.2 Firma Defter ve tasdik bilgileri örnek tablosu.

Defterin Cinsi	Tasdik Yeri	Tarih	No
Yevmiye Defteri	E-defter	25.04.2016	YEV20170001
Defter-i Kebir	E-defter	25.04.2016	KEB20170001
Envanter Defteri	İstanbul 29. Noterliği	23.12.2015	00000

h-Resmi Kurumlarca Düzenlenmiş Belgeler

Firma adına düzenlenmiş olan marka tescil belgeleri, turizm alanında faaliyet gösteriyorsa turizm işletme belgesi vb. faaliyet belgeleri çeşitli yetkilendirme sertifikaları gibi belgeler bu alanda yer almalıdır. Yukarıda sayılanlar vb. belgelerin bir suretleri konkordato ön raporuna eklenmelidir.

ı-Firmaya Ait İstihdam Verileri

Firmaya ait istihdam verileri aşağıdaki şekilde tablo ile gösterilebilir.

Tablo 4.3 Firma istihdam verilerini gösterir tablo.

	2016	2017	2018	2019
Personel Sayısı	238	246	221	211
Toplam Personel Maliyeti	1.071.000-TL	1.143.900-TL	1.071.850-TL	1.065.550-TL

4.3.3.2 Firmanın Son 3 Yıla Ait Finansal Tabloları

Bu alanda firmanın başvuru döneminde içinde bulunulan yıldan hemen 3 yıl öncesine ait son tek düzen hesap planı ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerini baz alınarak düzenlenmiş olan bilanço ve gelir tabloları yer almalıdır.

4.3.3.3 Firmanın Finansal Durumunu Gösteren Veriler

Bu alanda firmanın içinde bulunduğu finansal durumu gösteren veriler finansal analiz teknikleri ile oluşturulmuş ve daha önce 3. Bölümde detaylıca açıklanan finansal oranlar gibi verilere yer verilir.

4.3.4 Borçlunun Malvarlığının Durumunu Gösterir Belgeler

Konkordatoya eklenecek borçlunun mal varlığına ilişkin belgeler hem 2004 sayılı icra iflas kanununun 286. Maddesi b fıkrasında hem de Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan 31.01.2019 tarihli 30671 sayılı konkordato talebine eklenecek belgeler hakkında yönetmeliğin 7. maddesinde açıklanmıştır. Buna göre;

Borçlu Zorunlu Defter Tutan kişilerden ise;

- 1- *Firmanın Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan hükümler gözetilerek hazırlanmış son bilançosu,*
- 2- *Gelir tablosu,*
- 3- *Nakit akış tablosu,*
- 4- *Mahkemeye Başvuru tarihinden öncesinde üzerinden 90 gün geçmemiş olmak üzere İşletmenin devamlılığı unsuru esas alınarak hazırlanan ara bilanço*
- 5- *Mahkemeye Başvuru tarihinden öncesinde üzerinden 90 gün geçmemiş olmak üzere firma aktiflerinin satılabilecekleri muhtemel fiyatlar üzerinden hazırlanan ara bilançolar,*
- 6- *Ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdikleri ile elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin e-defter berat bilgileri,*
- 7- *Borçlunun mali durumu hakkında bilgi veren diğer bilgi ve belgeler,*
- 8- *Maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler,*
- 9- *Tüm alacak ve borçları vadeleriyle gösteren liste ve belgeler.¹³*

¹³ Bkz: İcra Ve İflas Kanunu, 1932, 09 Haziran Resmi Gazete (sayı :2128) Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.2004.pdf>

1,2 ve 3 numaralılarda sayılanlar, borçlu bağımsız denetime tabi işletmelerden ise bağımsız denetimden geçmiş olmalıdır. Yine 1,2 ve 3 numaralarda sayılan finansal tablolar tarihi bakımından hesap dönemi kapanışı üzerinden 1 yıl geçmemiş olmalıdır. Ayrıca 1,2,3 ve 4 numaralarda sayılan belgeler finansal raporlama standartları esas alınarak oluşturulmalıdır.

Tüm bunlardan anlaşılacağı üzere konkordato ilan edecek olan firma ile ilgili tüm finansal raporlar konkordato başvurusuna eklenecek olan belgelerin arasına alınmıştır. Konkordato kurumunda amaç firmanın ticari hayatına devam etmesini sağlamak olduğundan mal mevcudunun durumu oldukça önem taşımaktadır. Yukarıda yer alan belgelerin incelenmesi konusunda bağımsız denetim raporu şartı getirilerek adı geçen tabloların ve belgelerin güvenilirliği konusunda makul güvence alınması amaçlanmıştır.¹⁴

Firmanın varlıklarına ait listeler kalem kalem aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

a-Portföyde Bulunan Çekler

Firmanın alınan çekler hesabında yer alan vadeli çekler aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

Tablo 4.4: Firma portföyünde bulunan çeklerin listesini gösterir tablo.

Banka	Şube	Çek Numarası	Keşide eden	Vade	Çek Tutarı
X Bankası	Levent	111111	A -A.Ş	11.01.2021	600.000-TL
Y Bankası	Beşiktaş	222222	B- L.T.D.Ş.T.İ	02.03.2021	750.000-TL
Z Bankası	Sanayi	333333	C	16.07.2021	800.000-TL
K Bankası	Kağıthane	444444	D- A.Ş	07.11.2021	650.000-TL
Toplam					2.800.000-TL

b-Bankada Bulunan Mevduatlar

Firmanın 102 bankalar hesabında yer alan bankalarda açılmış mevduat hesaplarının listesi yapılmalıdır. Listede Banka ve şube isimleri, mevduat vadeleri ve bankada bulunan mevduatların tutarları gösterilmelidir.

¹⁴ Bkz: Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik (2019, 31 ocak) Resmi Gazete (Sayı: 30671). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/01/20190130-2.htm>

c-Alıcılar Hesabı

Firmanın 120 alıcılar hesabında yer alan ticari alacakları firma adı alacağın vadesi ve tutarları belirtilecek şekilde bir tablo oluşturulmalıdır.

ç-Alacak Senetleri

Firmanın portföyde bulunan alacak senetlerinin, senedin alınış tarihi, borçlunun ismi ve unvanı, senedin vadesi ve senet tutarını gösteren bir tablo şeklinde hazırlanması gerekmektedir.

d-İlk Madde ve Malzeme Stokları

Firmanın madde ve malzeme hesabında kayıtlı stoklar, stok adı, stok birim adeti, birim fiyatı ve toplam tutarları gösterilecek şekilde bir tablo hazırlanmalıdır.

e-Mamul Stokları

Firmanın mamul stokları 152 hesabına kayıtlı olan mamul stokları, stok adı, stok birim adeti, birim fiyatı ve toplam tutarları gösterilecek şekilde bir tablo hazırlanmalıdır.

f-Ticari Mal Stokları

Firmanın 153 ticari mallar hesabına kayıtlı olan ticari mal stoklarının gösterimi stok adı, stok birim adeti, birim fiyatı ve toplam tutarları gösterilecek şekilde bir tablo hazırlanmalıdır.

g-Maddi Duran Varlıklar

Firmanın maddi duran varlıklarında firmanın sahip olduğu net kaydi değerin bağımsız bir uzman tarafından çalışılmak suretiyle değerlendirme raporu hazırlanması gerekir. Bu hususta BOBİ FRS standartlarına göre amortisman düşümlerinin yapılması gerekmektedir. Eğer herhangi bir değer düşüklüğü saptanırsa bunların ayrıca belirtilmesi gerekir. Varlıkların adı, aktife giriş tarihi, aktifin defter değeri, birikmiş amortisman ve net değerlerini gösteren bir tablo şeklinde hazırlanmalıdır.¹⁵

¹⁵ Bkz: Kkg Bobi Frs : https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/PDF%20linkleri/bobi_frs.PDF

ğ-Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Bu varlıklar fiziki olarak bir şey ifade etmeyen ancak tanımlanabilir nitelikte bulunan parasal olmayan varlıklardır. İlk olarak maliyet bedeliyle ölçülmektedirler. Her raporlama dönemi sonuyla birlikte değer düşüklüğünün saptanması gerekmektedir.

h-Diğer Belgeler

Konkordato başvurusu esnasında üst tarafta bahsedilen hesaplara ait tablolar dışında aşağıda yer alan belge ve bilgiler konkordato talebine eklenmelidir.

- 1-Varsa araçların ruhsat ve listeleri*
- 2-Tapular ve bunların yer aldığı liste*
- 3-Kıdem tazminatları ve karşılıkları listesi*
- 4-Son 3 yıla ait vergi beyannameleri*
- 5-Ticaret odası faaliyet belgesi*
- 6-Kapasite raporu*
- 7-Ticaret sicil gazeteleri*
- 8-Marka tescil belgeleri*
- 9-Kalite belgeleri (TOROSLU, 2019, s. 283)*

Borçlu, defter tutmaya mecbur kişilerden değil ise;

Malvarlığını gösterir belgeler tapu kayıtları banka hesap bilgileri ve benzeri malvarlığına ilişkin evraklardır.

4.3.5 Alacaklı, Alacak Listesi ve İmtiyazlı Alacaklılar

Borçlu; alacaklıları, alacak miktarlarını ve varsa alacaklıların imtiyaz durumunu gösteren listeyi konkordato talebinde bulunurken eklemelidir. Ancak bu liste sadece başvuru aşamasında yer almaktadır. Bu konuda konkordato başvurusu yapan firmalar konkordato talebinin alacaklılar tarafından kabul etmesi için kendilerini borçlu göstererek tabiri caiz ise kendilerine alacaklı ve alacak yaratmakta ve konkordato projesinin geçmesini sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu ve benzeri kötü niyetli uygulamaların önüne geçilmesi amacıyla kanaatimce son dönemlerde yoğunlaşan alacaklı sayısına ve alacak miktarlarına özellikle dikkat edilmelidir. Ayrıca kanun koyucu bunun önüne geçmek amacıyla Alacaklıların ve alacakların 1/2'sini veya Alacaklıların 1/4'ünü ve alacakların 2/3'ünü konkordato tasdik şartı olarak getirmiştir. Ancak yine de alacaklılar ile borçluların muvazaalı bir ilişkide olup olmadıkları ortaya çıkartılmalıdır. Bu nedenle borçluların

muhakkak ticari defterlere kayıtlı olması ve bu defterlerin tetkik edilebilmesi gerekmektedir. Ayrıca çekişmeli alacaklar söz konusu olduğundan daha sonra bu duruma bağlı olarak alacak miktarı değişebilir. (GÖREN, 2018)

Firmanın alacaklı listeleri alacak kalemleri nazara alınarak aşağıdaki şekilde hazırlanabilir.

a-Banka Kredileri

Firmanın bankalara olan ve 100 Banka Kredileri hesabına kayıtlı kredi borçları Banka adı, şube adı, kullanılan kredi türü vadesi ve kredi tutarı belirtilerek tablo şeklinde gösterilmelidir. (TOROSLU, 2019, s. 289)

b-Finansal Kiralama Faaliyetinden Doğan Borçlar

Firma ticari devamlılığını sürdürmek için bazı kiralama faaliyetlerinde bulunabilir. Bu faaliyetler neticesinde her ne kadar, gayrimenkuller finansal kiralama sözleşmeleri gereği genellikle sözleşme süresi sonunda kiracı firmaya kalsa da kiralarda temerrüde düşülmesi halinde firma için hem gayrimenkullerin kaybedilmesi hem de yüklü icra takiplerinin başlaması açısından tehlike oluşturmaktadır.

c-Satıcılar

Firma faaliyet gösterdiği sektörde faaliyet konusuyla alakalı mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan ve senede bağlı olmayan borçlarının takip edildiği hesap 320 Satıcılar Hesabıdır.

ç-Borç Senetleri Hesabı

Firma faaliyet gösterdiği sektörde faaliyet konusuyla alakalı mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan ve senede bağlı olan borçların takip edildiği hesap 321 Borç Senetleri Hesabıdır. Verilmiş olan vadeli çekler de bu hesapta izlenmelidir.

d-Firmanın Vergi Borçları

Firmanın ticari faaliyetlerde bulunması neticesinde mevzuat uyarınca vergi mükellefi veya vergi sorumlusu sıfatıyla kendisi, personeli veya 3. kişiler adına ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve fonlar 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında izlenmektedir.

e-Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Borçları

Firmanın personel için yürürlükte bulunan mevzuata göre personel maaşında personelin emeklilik keseneği, sigorta primleri ve bunlarla ilgili katılma payı ve işverence Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenecek başkaca yükümlüklerin izlendiği hesap 361 Ödenecek Sosyal Kesintiler Hesabıdır.

f-Rehinli Borçlar

Rehinli borçlar, rehinli malın satıştaki tutarından öncelikli olarak rehin hakkına sahip olanların yararlanması esasına dayanmasından dolayı rehinle sağlanan alacaklar konkordato kapsamında değerlendirilemez. Bu nedenle rehinli borçlar ayrıca gösterilmelidir.

4.3.6 Karşılaştırma Tablosu

Karşılaştırma tablosu alacaklıların Borçlunun İfası durumunda alacakları miktar ile Konkordato projesi gerçekleştiğinde alacakları miktarın karşılaştırıldığı tablodur. Konkordato doğası ve amacı gereği hiçbir suretle alacaklılara iflas sonrasında yapılacak ödmeden daha az bir ödeme yapılmasına olanak tanımaz. Bu nedenle konkordato alacaklıların zararına sonuç doğuracak ve sadece borçluyu koruyacak bir kurum değildir. (ALTAY & ESKİÖCAK, 2019, s. 89) Örnek verecek olursak konkordato tarihi 09.09.2019 olan bir firma için o andaki cari borcu bir firma için 185.000 TL olduğunda borçlunun iflası ve tasfiyesi aşamasında 90.000 TL alabilecek iken konkordato ilan edildiğinde 160.000 TL alabilmesidir. Firma için hazırlanacak olan örnek karşılaştırma tablosu aşağıda yer alan süreçlerden geçerek oluşturulmaktadır. (TOROSLU, 2019, s. 293)Bu amaçla konu sonunda sadece bankalar için oluşturulmuş karşılaştırma tablosu yer almaktadır.

Konkordatoya başvuracak firmanın karşılaştırma tablosu yapılırken aktifleri temel alınarak yapılacak tablo aşağıdaki şekildedir. Bu değerlendirmelerin gerçeğe uygun olarak yapılıp yapılmadığı da denetime tabidir. Her bir varlık için bilirkişilerce rapor düzenlenmesi gerekmektedir.

Bununla beraber konkordato sürecinin uzaması halinde aktiflerde yer alacak marka ve ruhsat değerleri de esas alınmak suretiyle bu değerlerde meydana gelecek değişiklikler ayrıca tekrar rapor alınabilmesi gereken bir durum olduğunda mahkemeden talepte bulunmak suretiyle borçlu veya alacaklılar yeniden değerlendirilebilirler.

Tablo 4.5: Firmanın aktiflerini gösterir karşılaştırma tablosu örneği

Aktif Kalemleri	Kayıtlı Değerler	İflas Durumunda Ele Geçecek Tutarlar
Kasa	50.000 -TL	50.000 -TL
Bankalar	320.000 -TL	320.000 -TL
Alıcılar	1.250.000-TL	1.250.000 -TL
Alacak Senetleri	2.000.000 -TL	2.000.000 -TL
İlk Madde ve Malzeme	1.630.000 -TL	1.030.000 -TL
Mamuller	1.500.000 -TL	1.000.000 -TL
Makine ve Teçhizat	3.000.000 -TL	1.750.000 -TL
Taşıtlar	1.200.000 -TL	800.000 -TL
Demirbaşlar	500.000 -TL	300.000 -TL
Aktif Toplam	11.450.000-TL	8.500.000-TL

Konkordato ilan edecek firmanın pasifleri aşağıdaki şekilde ayrıca aktiflerle karşılaştırılarak gösterilmelidir.

Tablo 4.6 Firmanın Pasifte yer alan kalemlerini gösterir tablo örneği

Pasif Kalem	Kaydi Değer
Banka Kredileri	1.500.000-TL
Satıcılar	1.300.000-TL
Borç Senetleri	850.000-TL
Personele Borçlar	350.000-TL
Ödenecek Vergi ve Fonlar	120.000-TL
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	200.000-TL
Kamuya Olan Ertilenmiş Borçlar	780.000-TL
Pasif Toplam	5.100.000-TL

İmtiyazlı alacaklar konkordato kapsamında değerlendirilmediğinden bunların pasiften çıkartılması gerekmektedir.

Tablo 4.7 İmtiyazlı alacaklardan arındırılmış pasif kalemlerine ait tablo örneği.

Pasif Kalem	Kaydi Değer
Personele Borçlar	350.000 -TL
Ödenecek Vergi ve Fonlar	120.000 -TL
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	200.000 -TL
Kamuya Olan Ertelemiş Borçlar	780.000 -TL
Pasif Toplam	1.450.000 -TL

Pasif Toplam	5.100.000 -TL
İmtiyazlı Borçlar	1.450.000 -TL
Borçlar	3.650.000 -TL

Firmanın iflas etmesi durumunda net aktif durumu aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Tablo 4.8 Konkordato borçlusunun iflası durumunda aktif ve pasif hesaplama tablosu örneği

Aktif Kalemler Toplamı	8.500.000-TL
Pasif Kalemler Toplamı	5.100.000-TL
Net Aktif	3.400.000-TL

Firmanın iflas etmesi halinde adi alacaklılara ödenecek tutar, imtiyazlı alacaklılara ödenecek tutardan sonra kalan tutar olarak hesaplanacaktır. (TOROSLU, 2019, s. 295)

Tablo 4.9 İflas durumunda adi alacaklara ödenecek tutarın hesaplama tablosu örneği.

İflas Durumundaki Net Aktif	3.400.000-TL
İmtiyazlı Alacaklar	1.450.000-TL
Adi Alacaklılara Kalan Tutar	1.950.000-TL

Yukarıda görüleceği üzere İflas halinde alacaklıların alacakları miktarlar genelde konkordato projesinin gerçekleşmesi halinde alacaklılardan daha düşük gerçekleşmektedir. Bunun bir sebebi de alacaklıların iflas durumunda sıraya dizilmesi ve sırada geride olan alacaklıların hiçbir tahsilat yapamaması ile sonuçlanmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca imtiyazlı alacaklılar önceliğe sahip olduğundan adi

alacaklılara kalacak tutar iflas halinde çok daha düşük olmaktadır. Ancak konkordato ilan eden firma bütün alacaklıları ikna etmeye çalıştığından makul bir ödeme planı sunmaya çalışmakta olup tüm alacaklıların belirli vadeyle alacaklarının bir kısmını ödemeyi taahhüt etmektedir. Ayrıca konkordato projesinin başarıya ulaşmama sonucunda iflas kararı verilebileceğinden alacaklıların kaybedecekleri tek şey zaman olacaktır. Yukarıdaki tabloya ek olarak cari hesap alacaklıları için de durum benzer şekilde seyretmektedir. (TOROSLU, 2019, s. 295)

Alacaklı Bankalar İçin Oluşturulmuş Örnek Karşılaştırma Tablosu;

Tablo 4.10 Konkordato borçlusunun bankalar alacaklıları için oluşturacağı karşılaştırma tablosu örneği

BANKA ADI	09.09.2019 İtibariyle Borç Tutarı	Konkordato Gerçekleşmesi Halinde	Borçlunun İflası HALİNDE
1-ABC Bankası	2.322.596,22	2.322.596,22	863.000,00
2-DEFF Bank A.Ş.	306.842,69	306.842,69	306.842,69
3-UÜY Bankası	632.000,00	632.000,00	123.000,00
4-VYZ Bankası	960.200,00	960.200,00	880.000,00
5-XAY Bank	863.962,19	863.962,19	541.852,02
6-XSX Bankası A.Ş.	324.718,30	324.718,30	0
7-CXZ Bank A.Ş.	1.371.000,00	1.371.000,00	0
8- ABC Finansal Kiralama	186.123,78	186.123,78	0

Not: Bu tabloda tenzilat yapılmamış olduğu dikkate alınmalıdır.

4.3.7 Makul Güvence Veren Denetim Raporu

Makul güvence ve denetim raporu kavramını açıklamadan önce bağımsız denetimin ve makul güvence kavramlarının tanımlarının yapılması gerekmektedir. Sermaye Piyasası Kurulu resmi web sitesinde bağımsız denetim şöyle tanımlanmıştır: Bağımsız denetim, işletmelerin bir yıllık finansal tablolarının ve finansal diğer bilgilerin, denetimi yapılacak olan tablo ve veriler için önceden belirlenen kriterlere uygun olması hususu ve doğruluğu hakkında, makul güvence verilmesi konusunda yeterli ve yine önceden belirlenen

kriterlere uygun bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi için, bağımsız denetim standartlarında öngörülmüş, gerekli bağımsız denetim tekniklerini uygulanarak, firmanın defter, kayıt ve belgelerinin denetlenmesi ve değerlendirilerek rapor oluşturulmasını açıklamaktadır.¹⁶

Önceden belirlenmiş hedefler doğrultusunda yapılacak olan bağımsız denetimin gerçekleşmesi için, uygulanacak denetim yöntem ve teknikleri denetimin kapsamını oluşturmaktadır.

Bağımsız bir denetimin ilkelerini inceleyecek olursak, bir denetçinin tutum ve davranışı aşağıda yer aldığı şekilde olmalıdır.

Bağımsız denetimi gerçekleştirecek denetçinin şüpheli ve sorgulayıcı bir yaklaşımla, bulguların geçerliliğini ve gerçekliğini incelemesi, bu işletme bünyesinde bulunan yönetiminin beyanlarının, diğer bilgi ve belgeler ile çelişip çelişmediğinin değerlendirmesidir. Bağımsız denetimi gerçekleştirecek kişinin, bağımsız denetimi planlayıp uygularken, mali tabloların firmanın finansal durumunu gerçeği yansıtmayı yansıtmadığı ve faaliyet sonuçlarını göstermesini önleyecek önemli nitelikteki yanlışlıkları içerebileceği varsayımını göz ardı etmeyerek, mesleki şüphecilik anlayışıyla davranma yükümlülüğü vardır. Bağımsız denetçi, bağımsız denetimi planlayıp uygularken tarafsız ve ön yargısız bir şekilde işletme yönetiminin ne dürüst olmadığı ne de kuşku götürmez bir şekilde dürüst olduğu varsayımıyla çalışmasını sürdürür. Buna mesleki şüphecilik denilmektedir.

Makul güvence ise Sermaye Piyasası Kurulu tarafından Resmi Gazetede yayımlanan “Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ ile açıklanmıştır. Kamu Gözetimi Kurumu tarafından yayımlanmış olan ‘Bağımsız Denetim Standardı 200’e göre makul güvence mutlak değil ancak ikna edicidir.

Yukarıdaki tanımlardan anlaşılacağı üzere konkordato ilan edecek olan firmaların yukarıda adı geçen mali tablolarının, bilgi ve belgelerinin gerçeğe uygunluğunun

¹⁶Bkz: Sermaye Piyasası Kurulu, (Erişim Tarihi: 03.04.2020) Erişim Adresi [https:// www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/6/9/1](https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/6/9/1)

denetlenmesi ve makul güvence verilebilecek seviyede denetim kanıtlarının toplanması gerekmektedir. Bu kanıtların toplanması yapısal riskleri azaltarak makul güvence oluşturacak bir denetim raporu ortaya çıkmasına yardımcı olacaktır. Ayrıca Makul Güvence veren bağımsız denetim raporunun bir örneği yol göstermesi açısından “Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu kurulu tarafından karar tarihi 14.02.2019 ve karar numarası 75935942-050.01.04-[01/71] olan 16.02.2019 tarihli ve 30688 sayılı resmi gazetede yayımlanan: “2004 sayılı Kanunun 286/1-(e) maddesi ve Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik kapsamında yapılacak denetim sonucunda düzenlenecek rapor örneği hk.” konulu kurul kararı ile paylaşılmıştır.

Konkordato ilan edecek olan firmaların hangi konularda denetleneceği ve kapsamı yayımlanan rapor örneğinde net bir şekilde gösterilmiştir. Ayrıca bağımsız denetçi ikna edici kanıtları elde edemediği takdirde teklifin gerçekleşmesine dair olumlu bir görüşe varamayacaktır. Bağımsız denetimle alakalı raporun hangi görüşlerde oluşturulabileceği Bağımsız Denetim başlığında incelenmiştir.

Tüm bu hususlardan anlaşılacağı üzere Konkordato kurumda bağımsız denetim çok önemli bir noktaya konumlandırılmıştır. Çünkü bağımsız denetim raporu konkordato koşulu olarak düzenlendiği için firmaların kendi tablolarını makyajlayarak veya yanlış bilgi ve belgelerle, konkordatonun onaylanması için gerçeğe uygun olmayan tablolar düzenleyerek alacaklıların zarara uğramasına sebep olmasının engellenmesi amaçlanmıştır.

4.3.8 Diğer Belge Ve Kayıtlar

Diğer belge ve kayıtlardan asıl kayıt konkordato sürecinde mahkeme veya konkordato komiserliği tarafından istenilen belgelerin ibrazı içindir. Şöyle ki daha sonra alacaklılar kaydı oluşturulurken veya herhangi bir itiraz neticesinde mahkeme borçludan ilgili belgeleri veya kayıtları isteyebilir.

BÖLÜM 5

5. KONKORDATO KOMİSERİ VE ALACAKLILAR KURULU İLE BUNLARIN GÖREVLERİ

2004 sayılı İİK dayanak alınarak 30.01.2019 tarihli 30671 sayılı resmi gazetede Adalet bakanlığınca yayımlanmış olan diğer bir yönetmelik ise “Konkordato Komiserliği Ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmeliktir”. Ayrıca bu yönetmelikle 02.06.2018 tarihli 30439 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Konkordato Komiserinin Niteliklerine ve Alacaklılar Kurulunun Zorunlu Olarak Oluşturulmasına Dair Yönetmelik” yürürlükten kaldırılmıştır. Konkordato komiseri olmanın şartlarını, Komiserin yetkilerini ve sorumluluklarını düzenlemiştir. Ayrıca Alacaklılar Kurulunun oluşturulması, hangi koşullarda oluşturulmasının zorunlu olduğu, Alacaklılar Kurulunun görevleri ve alacaklılar kurulunun çalışmasının usul ve esasları ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

5.1 Konkordato Komiseri

Konkordato komiseri konkordato kurumunun olmazsa olmaz unsurudur. Konkordato komiseri mahkeme ile borçlu ve alacaklılar arasında bir koordinasyon görevi icra etmek dışında borçlunun faaliyetlerine de nezaret eder. Konkordato Komiserinin haiz olması gereken nitelikler, Konkordato Komiserinin görevleri ve Konkordato Komiserinin sorumlulukları aşağıda detaylı olarak anlatılacaktır.

5.1.1 Konkordato Komiserinin Nitelikleri

Konkordato komiserlerinin sahip olması gereken nitelikler 30 Ocak 2019 tarihli 30671 sayılı resmi gazetede Adalet Bakanlığınca yayımlanmış olan “Konkordato Komiserliği Ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelikle belirlenmiş bulunmaktadır. Buna göre Konkordato komiserleri Medeni Hukukta yer alan Tam Ehliyetli kişilerden olmalıdır. Türk vatandaşı olmayan kişiler konkordato komiserliği yapamazlar. Konkordato komiserlerinin azami 4 yıllık fakülte mezunu olmaları gerekmektedir. Bunla birlikte en az 5 yıllık mesleki tecrübe de şartlar arasındadır. Konkordato komiserleri daha önce iflas etmemiş olmalıdırlar. Konkordato komiserlerinin daha önce herhangi bir iş ve eylemlerinden dolayı son 3 sene içerisinde görevlerine son verilmemiş olması gerekmektedir. Daha önce memuriyetten atılmamış ve mesleki faaliyetlerden yasaklanmamış olmalıdır. Eğer konkordato komiserliği yapmaktaysa buna engel bir durumun gerçekleşmemiş olması gerekmektedir. Yönetmelikle belirtilmiş olan suçlardan 1 yıldan fazla ceza almış olmamalıdır. Terör örgütlerinden herhangi biriyle irtibatlı ve iltisaklı olmamalıdır. Ayrıca konkordato komiserlik eğitiminden muaf olanlar hariç eğitimini tamamlamış olması gerekmektedir.

5.1.2 Konkordato Komiserlerinin Seçilmesi

Konkordato komiserleri görevli ve yetkili mahkemenin geçici mühlet kararını müteakip konkordato ön projesinin denetimi ve başarıya ulaşıp ulaşmayacağı konusunda mahkemeyi ve alacaklıları aydınlatması amacıyla atanırlar. Konkordato Komiserinin atanması hususunda, görevli ve yetkili mahkeme bağlı bulunulan Bölge Adliye Mahkemesinde yer alan bilirkişilik bölge kurulu tarafından Konkordato komiser listesine kayıtlı komiserler arasından seçilirler. Ancak Konkordato Komiser Listesinde uygun komiser bulunmaması halinde ilgili liste dışından da komiser atanması mümkündür. Komiserler kendilerine verilen görevi kabul etmekle yükümlüdürler. Bir konkordato Komiseri en fazla 5 Konkordato Dosyasında görev alabilirler. Konkordato görevleri icabı kamu hizmeti yürüttüklerinden dolayı sorumlulukları memurların sorumlulukları ile aynıdır. Görevli ve yetkili mahkeme komiser kurulunu 3 kişiden oluşturacak ise bu kişilerden en az biri “Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu” tarafından yetkili

olan Bağımsız Denetçi olmalıdır. Komiserlik görevinin sona ermesi durumunda bu durum gecikmeksizin bağlı bulunulan bilirkişi bölge kuruluna bildirilidir. (ERGÜDEN, 2020)

5.1.3 Konkordato Komiserinin Görevleri

Konkordato komiserleri ilk olarak, Mahkemece geçici mühlete dair karar verildiğinde İcra iflas kanunu 287. Maddesi gereğince atanmalıdır. Bu duruma istinaden en az bir geçici Konkordato Komiseri olacak şekilde (alacaklı sayısına ve alacak miktarına bağlı olarak üç kişiden oluşan geçici Komiser heyeti de görevlendirilebilir) görevlendirme mahkemece yapılır. Eğer geçici Konkordato komiser sayısı üç olarak belirlenmiş ise bunlardan en az birisi kanunun öngördüğü şartları sağlamış olan bağımsız denetçi olmalıdır. Geçici mühlet süresince geçici konkordato komiserinin atanmasının amacı Konkordato projesinin amaçlarına uygun olup olmadığının ve başarıya ulaşip ulaşmayacağından yakından izlenmesi ve denetlenmesi suretiyle mahkemeye bilgi verilmesidir.

Bu itibarla icra iflas kanunu 290. Maddesinde konkordato komiserinin görevleri düzenlenmiş olup şöyle ki: Dosyayı tevdi alan komiserler kesin mühlet bitmeden önce konkordatonun tasdiki için gereken işlemleri tamamlamak suretiyle rapor hazırladıktan sonra dosyayı mahkemeye iletmelidir. Konkordato komiserinin temel görevi konkordato projesinin tamamlanması için katkıda bulunmaktır. Bunun dışında konkordato borçlusunun yaptığı iş ve işlemlere nezaret etmek, 2004 sayılı icra iflas kanununda yazılı görevleri icra etmek, mahkemenin talepleri ve kendisinin takdir ettiği durumlarda ara raporlar hazırlamak ve mahkemeye sunmak, alacaklılar kurulu kurulmuş ise buraya, belirli dönemlerde konkordato projesinin gidişatı hakkında bilgilendirme yapmak, bazı konular hakkında talebi olan alacaklılara konkordatonun gidişatı ve konkordato borçlusunun ekonomik durumu hakkında bilgiler sunmak gibi görevleri vardır. Ayrıca Mahkemeler komiserlere, Kanunda öngörülen görevlere ek olarak Borçlunun, icra iflas kanunu, Kesin mühletin borçlu bakımından sonuçları başlıklı 297. Maddesine aykırı hareket ettiğinin komiserlerce tespiti ve borçlunun komiser talimatlarına uymadığının belirlenmesi halinde durumun derhal mahkemeye bildirilmesini de komiser görevleri arasında saymaktadır.

5.1.4 Konkordato Komiserinin Sorumlulukları

Konkordato komiseri 2004 sayılı icra iflas kanununda belirtilen görevleri yerine getirirken bazı yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:

1- Konkordato komiseri görevini icra ederken kanun, yönetmelik ve dürüstlük kurallarına riayet etmek suretiyle, tarafsız, objektif ve özen yükümlülüğüne uygun olarak hareket etmekle yükümlüdür.

2- Kendisine verilmiş olan görevi başkalarına devredemez ve vekalet ile iş gördüremez bizzat kendisi yerine getirmelidir.

3- Konkordato Komiserleri görevleri sebebiyle Konkordato ilan etmiş firmaya ait bazı sırları öğrenmekte olup bu sırların gizliliğine riayet etmek ve bunları 3. kişilerle paylaşmamak ve bunları korumakla sorumludur.

4- Konkordato komiserleri görevlerini icra ettikleri sırada bazı belge ve bilgiler elde etmektedirler. Bu bilgi ve belgeleri, doğrudan veya dolaylı olarak, kendisi, yakınları ve 3. Kişilerin çıkarına kullanmamakla yükümlüdürler.

5- Konkordato Komiserleri görev, unvan ve yetkilerini kullanmak suretiyle kendileri yakınları veya 3. kişiler lehine çıkar sağlamamakla yükümlüdür.

Konkordato Komiserleri görev, unvan ve yetkilerini kullanarak, kendisine, yakınları veya üçüncü kişiler lehine çıkar sağlamamak, hediye kabul etmemek, aracılıkta bulunmamak gibi yükümlükleri vardır.

Yukarıda maddeler halinde sayılmış olan yükümlülüklerden 5, 4 ve 3. maddelerinde sayılmış olan yükümlülükler, Konkordato komiserinin görevi sona erse de devam etmektedir. Az önce sayılan yükümlülüklerle uymayan ve aykırı hareket eden Konkordato komiserinin görevi mahkemece son erdirilir.¹⁷

5.1.5 Konkordato Komiserinin Görevi kabulden Kaçınması ve Görevden Ayrılma Sebepleri

Konkordato Komiserleri, Adalet Bakanlığı tarafından 30 Ocak 2019 tarihinde yayınlanmış olan “*Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik*”

¹⁷ Bkz: Konkordato Komiserliği Ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmeliktir”. (2019, 31 Ocak) Resmi Gazete (Sayı: 30671). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/01/20190130-1.htm>

hükümlerine göre Konkordato Komiserliğinden kaçınabilirler şöyle ki; ilgili yönetmeliğin 7. Maddesi uyarınca,

- Konkordato Komiserleri bedensel durumlarının komiserlik yapmaya elverişli olmaması veya sürekli devam eden hastalıklarının bulunması nedeniyle göreve devam etmede problem yaşayabilecek olanlar,
- Birden fazla Konkordato komiserliği görevi sürdürüyor olanlar,
- Mahkeme tarafından kabul edilebilecek mazereti bulunanlar, görevlerinden kaçınabilmektedirler.

Görevi kabul etmekten kaçınma için, görevlendirilmenin öğrenildiği andan itibaren 5 gün içerisinde görevlendirmeyi yapmış olan mahkemeye gerekçeleri belirtir dilekçe verilmesi gerekmektedir. Dilekçenin eki olarak varsa raporların ve belgeleri eklenmesi gerekmektedir. Konkordato komiserini görevlendirmiş olan mahkeme tarafından yapılacak olan değerlendirme neticesinde, talep kabul edilebilir veya reddedilebilir. Görevden Kaçınma talebinin reddedilmesi durumunda Komiser görevi kabul etmekle yükümlüdür.

Ret kararına rağmen komiserin görevi kabulden kaçınmaya devam etmesi durumunda, Mahkemece yeni bir komiser atanır ve Görevden kaçınan komiser Bölge Bilirkişi Kuruluna bildirilir. (ERGÜDEN, 2020, s. 65)

5.1.6 Konkordato Komiserlerinin Yasaklılık Halleri ve Yasak İşler

Konkordato Komiserleri, Adalet Bakanlığı tarafından 30 Ocak 2019 tarihinde yayınlanmış olan “*Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik*” hükümlerinin 6. Maddesinde yer alan hallerde yasaklıdır. Şöyle ki;

- Konkordato komiserleri, kendisinin, varsa eşinin veya nişanlısının ve kan veyahut kayın hısımlığı bulunan alt veya üstü soyunun (Anne, baba, dede, anane, babaanne, çocukları ve torunları) veya üçüncü derecedekileri de kapsamakla, bu dereceye kadarki kan ve kayın hısımlarının,

- Konkordato komiserinin varsa çalışanı bulunduğu firmanın, vekili, kanuni veya yasal temsilcisi olduğu firmanın, kayyım olarak atandığı veya yasal danışmanlığını yaptığı firmanın,

Menfaatlerine olan işler söz konusu olduğunda bu işleri göremez. Böyle bir durumun gerçekleşmesi durumunda derhal görevli ve yetkili mahkemeye bildirim yapmakla yükümlüdür. Mahkeme tarafından yapılacak inceleme sonucunda başvuru yerinde görülürse konkordato komiserinin görevine son verilir.

Konkordato Komiserleri, ilgili yönetmelik 6. Maddesi uyarınca görevleri kapsamında kendileri adına veya başkaları adına sözleşme yapamazlar. Eğer bu minvalde yapılmış bir sözleşme var ise bu sözleşme hükümsüzdür.

5.1.7 Konkordato Komiseri Tarafından Tutulacak Tutanaklar ve Düzenlenecek Raporlar

Konkordato Komiserleri yapmış oldukları işlemlerle birlikte Konkordato Komiserliğine yapılan talepler ve verilen beyanlar hakkında tutanak düzenlerler. İlgili beyanlar ve talepler ilgilileri ve konkordato komiserleri tarafından imzalanır. Konkordato komiserliği tarafından verilmiş olan kararlar gerekçeli şekilde tutanağa yazılmalıdır. Düzenlenmiş olan tutanakların ilgilileri bu tutanakları inceleyebilirler ve örneğini talep edebilirler. Geçici mühlet kararı verildiği andan itibaren en geç iki hafta içinde, mahkemeye sunulmak üzere kaydi ve fiili durum karşılaştırması, mali olarak kaynak oluşturan işlemleri için ön rapor düzenlenmelidir. Geçici mühletin sona erme tarihinden 15 gün içerisinde, kesin mühlet verilmesi ile alakalı ilk nihai raporunu veya kesin mühlete geçilecek şartlar oluşmadı ise geçici mühletin uzatılması görüşünü bildirir bir rapor iletmelidir. Geçici mühlet içerisinde mahkemenin talebine istinaden veya kendisi gerekli gördüğünde ara raporlar da düzenleyebilmektedir. Kesin mühlet boyunca her ay borçlunun finansal durumu analiz edilmeli ve bu analizler 3 aylık dönemlerle rapor olarak mahkemeye sunulmalıdır. Yine kesin mühlet süresince ön projenin başarıya ulaşmayacağı hakkında kanaat oluşması durumunda, konkordato komiserleri kurulunun her zaman mahkemeye rapor sunma hakları mevcuttur.¹⁸

¹⁸ Bkz: Konkordato Komiserliği Temel Eğitim Kitabı, Adalet Bakanlığı 2019 Eylül S. 186 <https://bilirkisilik.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/372020143425Konkordato-Komiserligi.pdf>

5.1.8 Konkordato Komiserlerinin Denetimi

Konkordato komiserlerinin yaptıkları iş ve işlemlerin denetlenmesi gerekmektedir. Şöyle ki; konkordato komiserlerinin, konkordato borçlusuna adına yaptıkları iş ve eylemler dikkate alındığında bu iş ve eylemlerin hem borçlu hem alacaklılar açısından kanuna uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu itibarla konkordato komiserlerinin denetimleri 3 aşama olarak yapılabilir.

5.1.8.1 Görevli ve Yetkili Mahkeme Tarafından Denetimi

Komiserler üzerinde denetim görevini gerçekleştirecek asıl organ Mahkemedir. Aynı zamanda komiserlerin atanması kararını veren ve komiserleri atayan da mahkemedir. Mahkemeler gerekli gördüğü hallerde konkordato borçlusunun veya alacaklıların ihbarı üzerine veyahut kendiliğinden konkordato komiserlerini görevden alabilirler. Mahkeme bu yetkisini kullanırken çok titiz davranmalı ve konkordato komiserlerinin tarafsızlık ilkesiyle bağdaşmayan tutumlar sergilemesi veya görevlerini ve yetkilerini kötüye kullanması durumunda bu yetkiyi kullanmalıdır. Mahkeme konkordato komiserini görevden alınması yetkisini kullanırken komiserlerin icra iflas kanunu 290. maddesinde yer alan görevleriyle bağdaşmayan tutum ve davranışların bulunması durumunda uyarabilir veya ücretinden kesinti yapmak suretiyle bir nevi cezalandırabilir.

5.1.8.2 Borçlu ve Alacaklıların Şikâyeti Üzerine Konkordato Komiserlerinin Denetimi

İcra iflas kanunu 290. maddesinde komiserlerin konkordatoyla ilgili işlemleri ile şikâyetlerin görevli ve yetkili mahkemece kesin olarak karara altına alınacağı hükmü bulunmaktadır. Konkordato borçlusuna veya alacaklılar konkordato komiserinin görevlerini ihmal ettiği veya kanunun öngördüğü süreler içerisinde gerekli işlemleri yapmadığı gerekçeleriyle mahkemeye talepte bulunarak bu konularla ilgili konkordato komiseri hakkında karar verilmesini isteyebilirler.

5.2. Alacaklılar Kurulu

Kesin mühlet kararının verilmesi ile birlikte, konkordato komiserlerine yardımcı olması amacıyla tek sayılı (3-5-7) alacaklılardan oluşmak üzere komiserlerin faaliyetlerine nezaret etmesi ve mahkemeye ve komiserlere tavsiyelerde bulunması için alacaklılar kurulu kurulabilmektedir. Bu kurulda bulunanlar herhangi bir ücret almazlar. Ayrıca her durum için alacaklılar kurulu oluşturulması zorunlu değildir. Alacaklılar Kurulunun Zorunlu Olarak Oluşturulmasına Dair Yönetmelik ile alacaklılar kurulunun zorunlu oluşturulması gereken haller sayılmıştır. Buna göre en az 3 farklı alacaklı sınıfı bulunması şartıyla alacaklı sayısının 250'yi aşması veya alacak tutarının 100 milyon TL'yi aşması durumunda alacaklılar kurulu zorunlu olarak oluşturulmalıdır. Yukarıda sayılan şartlar gerçekleşmiyor ise mahkemenin takdiri ile yine alacaklılar kurulu oluşturulabilir. Alacaklılar kurulu kurulduğu takdirde komiserlerin çalışmalarını yeterli bulmadığı takdirde mahkemeden komiserlerin değişmesini talep edebilir. Talep neticesinde mahkeme konkordato talep edebi ve alacaklıları dinleyerek konu hakkında kesin hüküm verir. Alacaklılar kurulu ayda 1 kez toplanır. Bu toplantının günü ve yeri komiserler tarafından belirlenir. Alacaklılar kurulunun toplanması için kuruldaki üyelerin salt çoğunluğu talep ettiği takdirde her zaman toplantı yapabilir. Bu durum için komiserlerin bilgilendirilmesi gerekmektedir. Alacaklılar kurulu kararlarını toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile almaktadır. Komiserler toplantıda hazır bulunurlar ve katılımcıların imzasını alarak tutanak düzenlerler.

5.3 Alacaklılar Toplantısı

Alacaklılar toplantısı konkordato komiserleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Konkordato borçlusu bu toplantıda malvarlıklarının mevcudu, konkordato projesi ve konkordato süreci ile ilgili sorulara cevap verme yükümlülüğüyle toplantıda hazır bulunacaktır. (ÖZTEK, BUDAK, TUNÇ YÜCEL, KALE, & YEŞİLOVA, 2019, s. 493)

Konkordato projesinin kabul edilmiş olabilmesi, kayıt edilmiş olan alacakların $\frac{1}{2}$ si veya kayıt edilmiş olan alacaklıların $\frac{1}{4}$ 'ü ve alacakların $\frac{2}{3}$ 'ünün 1 fazlasını sağlamış olan bir çoğunluk tarafından onaylanmış olmasına bağlıdır. Onay için gereken çoğunluk hesaplanırken iki alternatifli bir yapı seçilmiş olması, sayı olarak çok olmakla birlikte

miktar olarak küçük alacaklıların Kanun'da şart koşulan çoğunluğa ulaşılmasını engellemelerini önleme amacı taşımaktadır. (PEKCANITEZ & ERDÖNMEZ, 2018, s. 110)

Bir alacaklının borçludan farklı türlerde ve farklı zamanlara ait birden fazla alacağı olsa dahi, bu alacaklı aslında tek olarak değerlendirilmelidir. Aynı durum bir alacak üzerinde birlikte hak sahibi olanlar açısından da geçerli olmaktadır. (ALTAY & ESKİOCAK, 2019, s. 277) Ancak bu durumda konkordato doğası gereği alacaklının alacak toplamı nazara alınmaktadır. Alacaklılar oylarını bizzat kullanmak zorunda olmayıp, temsilci veya vekil yetkilendirerek de kullanabilirler.

Birden fazla alacaklıyı bir vekil temsil edebilir ancak bu durumda kabul oyu kullanmış olması dikkate alınır ise alacaklı sayısı temsil eden değil edilen olarak kayıtlara geçecektir. (AKİL, Sorularla Adî Konkordato, 2019, s. 174)

Konkordato oylaması yazılı şekilde yapılmaktadır. Şöyle ki bir alacaklı listesinde alacaklıların yanında iki kutucuk bulunur bunlardan birisi kabul birisi red anlamına gelmektedir. Bu nedenle hangi kanaatte oy kullanılacaksa alacaklının veya vekilinin o kısmın imzalanması gerekmektedir. Verilmiş olan oylar daha sonra 7 gün içerisinde değiştirilebilir.

İmtiyazlı alacaklılar müstesna olduğundan, konkordato projesi için yapılacak oylamada sadece konkordatodan etkilenmiş olan alacaklılar oy kullanabilmektedir. Ayrıca konkordato projesinden etkilenmiş olan alacaklıların oy verebilmesi için; alacaklı olduklarını ilandan sonra 15 gün içinde konkordato komiserine bildirmiş olmaları ve alacaklı oldukları borçlu tarafından kabul edilmiş veya reddedilmiş olmakla birlikte mahkeme tarafından oylamaya katılmalarına karar verilmiş veya borçlunun daha önce sunmuş olduğu alacaklı listesinde bulunmaları gerekmektedir. (KURU, 2013, s. 1266)

Konkordato mühleti içerisinde gerçekleştirmiş bir borç var ise ve bu borçlandırıcı işlem konkordato komiserleri onayı olmadan yapılmışsa, bu durumda olan alacaklılar da oy kullanabilirler. Ancak yine bu borcun doğduğu günden itibaren 15 gün içerisinde konkordato komiserlerine bildirilmiş olması gerekmektedir. (ÖZTEK, BUDAK, TUNÇ YÜCEL, KALE, & YEŞİLOVA, 2019, s. 504)

Konkordato projesi için kimlerin oy hakkına sahip olmadığı İcra ve İflas Kanunu'nun 302. Maddesi ile düzenlenmiştir. Buna göre, madde yollamasıyla İİK 206'ncı maddesinde

belirtilen imtiyazlı alacaklılar ve borçlunun evli olduğu kişi, babası, annesi ve varsa çocukları alacak ve alacaklı çoğunluğunun hesabında kanun hükmü olarak dikkate alınamaz. Bu nitelikteki alacaklıların objektif olarak oy kullanmaları beklenilemeyeceğinden için oy haklarından bulunmamaktadır. Çünkü bu durumda konkordato sonucu etkileyebilir. İmtiyazlı alacaklılar ise konkordato projesine dahil değildir. Bu yüzden oy hakları da bulunmamaktadır. (ÖZTEK, BUDAK, TUNÇ YÜCEL, KALE, & YEŞİLOVA, 2019, s. 503)

Rehinli alacaklılar da aynı şekilde alacaklarının rehinli olan kısımları açısından oy hakkına sahip değildir. Ancak oy haklarının bulunmaması Alacaklılar toplantısına katılmalarında herhangi bir engel teşkil etmemektedir. Alacak üçüncü bir kişinin malı üzerinde rehin gösterilmekle teminat altına alınmış ise alacağın tamamı ve alacaklı normal koşullarda değerlendirilerek hem alacak hem de alacaklı kayıt edilecektir. Bu durumda ise rehin, üçüncü kişinin bir malı dikkate alınarak verildiği için rehinin paraya çevrilmesi durumunda rehin veren üçüncü kişi rehin verdiği mal paraya çevrildiği için rücu hakkını kullanabilir bu durumda alacak şarta bağlı olarak değerlendirilmelidir. (AKİL, Sorularla Adî Konkordato, 2019, s. 177-178)

İİK 301. Maddesi gereğince komiser toplantıdan sonra oyların değiştirilebildiği 7 günün de sonundan itibaren yine 7 günlük süre içerisinde konkordato ile ilgili tüm belgeleri içeren, konkordato projesine alacaklıların onay verip vermediği ve konkordato tasdikinin uygun olup olmadığına ilişkin gerekçelendirilmiş detaylı bir raporu dosyanın derdest bulunduğu mahkemeye iletir.

Konkordato Komiseri alacaklılar toplantısında gerçekleşen oy oranlarını hangi alacaklıların kabul edip etmediğini, alacaklıların taleplerini, borçlunun malvarlığını ve elde ettiği bütün verileri açıkça raporda belirtmelidir. Ek olarak İİK 206. Madde de sayılan alacaklılar ve mühlet içerisinde komiser onayları ile doğmuş olan borçlar için de teminatların belirtilmesi gerekmektedir. Tüm bunların değerlendirilmesi neticesinde Konkordato komiseri projenin tasdik edilip edilmeyeceği hususundaki görüşlerini raporda belirtmelidir. (ÖZTEK, BUDAK, TUNÇ YÜCEL, KALE, & YEŞİLOVA, 2019, s. 506-507)

BÖLÜM 6

6. KONKORDATO BAŞVURUSU, GEÇİCİ MÜHLET, KESİN MÜHLET VE KONKORDATONUN TASDİKİ SÜREÇLERİ

6.1 Konkordato Başvurusu Aşaması

Mali durumu kötüye giden ve gelecek dönemde borçlarını ödeyememe tehdidi ile karşı karşıya bulunan firmalar için konkordato kanun koyucu tarafından sunulmuş iflastan kurtulma yöntemidir. Kanaatimizce konkordato aslında borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde olan firmalar için değil ileride bu duruma düşebilme ihtimali olan firmaları iflastan kurtarmak için düzenlenmiş bir kurumdur. Bu durumda olan firmaların ise iflastan önce konkordato kurumuna başvurmaları kendi menfaatlerine olacaktır. Konkordato başvurusu yapacak olan firmanın öncelikle çalışmamızın dördüncü bölümünde ayrıntılı olarak yer alan konkordato talebine ilişkin gerekçeli ve detaylı hazırlanmış başvuru dilekçesi, gider avansı makbuzları ve dilekçesine ekleyeceği, konkordato ön projesi, başvuran firmanın mal varlığını gösterir belgeler, alacaklılar listesi, makul güvence veren bağımsız denetim raporu, iflas ve konkordato sonrası alacaklıların eline geçecek tutarların karşılaştırmalarının yer aldığı karşılaştırma tablosu ve başvuru için gerekli diğer tüm evraklarla birlikte firmanın merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ticaret Mahkemesine başvurusu gerekmektedir. Konkordato başvurusu iflas isteyebilen alacaklı tarafından yapılmış ise borçlunun, sayılan evrakları, belgeleri mahkemece belirlenen uygun bir süre içerisinde mahkemeye teslim etmesi gerekmektedir.

Yapılmış olan bu başvuru üzerine yukarıda detaylı olarak anlatılmış olan dilekçenin Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na uygun ve eklenecek belgeler eksiksiz olduğu takdirde esasa girmeksizin İİK 287/1 maddesi gereği derhal başvuru yapan firma hakkında Asliye

Ticaret Mahkemesince geçici mühlet kararı verilir. Mahkeme bu kararla birlikte mahkemeye yardımcı olması ve konkordatonun başarılı olup olamayacağıyla alakalı görüş ve raporlar oluşturması amacıyla komiser veya komiser heyeti görevlendirir.

6.2 Geçici Mühlet Kararı Ve Sonuçları

2004 sayılı icra iflas kanununun 286. maddesinde konkordato talebinde yer alması gereken belgeler belirtilmiştir. Bu belgeler mahkeme tarafından incelendiğinde belgeler eksiksiz ise yine başvuru mahkemece Geçici Mühlet kararı hemen verilir. Yani Geçici Mühlet kararı için mahkeme, esasa girmeden şekli inceleme yapmaktadır. Eğer konkordato başvurusu alacaklı tarafından yapılmış ise mahkeme borçluya icra iflas kanunu 286. Maddesinde belirtilen belgeleri sunması için gerekli olan süreyi verir. Geçici Mühlet kararı ilk olarak 3 aylığına verilir ve mahkemenin gerekli görmesi halinde 2 ay daha uzatılabilir. Geçici mühlet kararı sadece şekli inceleme sonrasında verildiğinden dolayı Konkordatonun başarıya ulaşip ulaşamayacağının derinlemesine incelenmesi amacıyla Mahkeme tarafından yine ‘Geçici Konkordato Komiseri’ atanır. Firma büyüklüğü alacak sayısı ve alacak miktarı dikkate alınarak ‘3’ konkordato komiseri de atanabilir ve konkordato komiser heyeti oluşturur. 3 komiser atanacak ise bunlardan biri mutlaka bağımsız denetçi olmalıdır. Mahkeme gerekli gördüğü hallerde 3 aylık süreyi 2 ay daha uzatabilmektedir. Uzatma, Konkordato geçici komiserliği veya borçlunun yapacağı talep üzerine mahkeme tarafından verilen kararla yapılır. Borçlu uzatma talebinde bulunmuş ise konkordato komiserliğinin görüşü alınır. Geçici mühlet 3+2 olarak en fazla 5 ay olabilmektedir. Geçici mühlet kararı, komiser atamaları, geçici mühleti uzatma kararı ve alınacak tedbirlere karşı kanun yoluna başvurulamaz. Bu yüzden esasa yönelik incelemelerin yapılacağı 3 ay ve uzatıldığı takdirde en fazla 5 ay ilk derece mahkemesinin bu hususlarda vereceği kararlar kesindir. Geçici mühlet verilmesindeki temel amaç esasa yönelik incelemeler yapılırken borçlunun mevcut durumunu muhafaza etmektir.

Bunun üzerine borçlu adına kayıtlı olan ve borçlunun tasarrufunda bulunan tüm taşınır ve taşınmaz malların 3. kişilere devrinin mahkeme tarafından verilecek 2. bir karara kadar tedbiren önlenmesi, yine borçlunun varsa resmi kurumlar nezdindeki hakediş alacakları için mahkemenin bilgisi ve onayı olmadan ödeme yapılmaması için ilgili idari

kurumlara bilgi verilir. Borçlu faaliyetlerine geçici komiser heyeti nezaretinde devam etmelidir. Borçlunun Mahkeme izni dışında rehin tesis edemez. Hakkında geçici mühlet kararı verilen kişi borçlu kefil olamaz. Taşınmaz ve firmanın devamlı tesisatının kısmen dahi olsa devredemez ve karşılıksız tasarruflarda bulunmaz. Mahkemece geçici mühlet kararı verildiği takdirde, ticaret sicili gazetesinde ve Basın-İlan Kurumunun resmi ilan portalında ilan olunur ve derhal tapu müdürlüğüne, ticaret sicili müdürlüğüne, gümrük ve posta idarelerine, vergi dairesine, Türkiye Bankalar Birliğine, Türkiye Katılım Bankaları Birliğine, mahalli ticaret odalarına, sanayi odalarına, taşınır kıymet borsalarına, Sermaye Piyasası Kuruluna ve gerekli tüm yerlere bildirilir. İlanda ayrıca alacaklıların, ilandan itibaren yedi günlük kesin süre içinde dilekçeyle itiraz ederek konkordato mühleti verilmesini gerektiren bir hal bulunmadığını delilleriyle birlikte ileri sürebilecekleri ve bu çerçevede mahkemeden konkordato talebinin reddini isteyebilecekleri belirtilir. Ayrıca Geçici mühletin uzatılması kararı veya konkordatonun reddi kararı yukarıda sayılan kurumlara bildirilir ve ticaret sicili gazetesinde ve Basın-İlan Kurumunun resmi ilan portalında ilan olunur. (UYAR, 2018, s. 47) (<https://www.ilan.gov.tr/>)

2004 sayılı İcra iflas Kanunu Geçici mühletin sonuçları, ilanı ve bildirimi başlıklı 288. Maddesine göre Geçici mühlet kararı sonuçları bakımında kesin mühlet kararı ile aynıdır. Kesin mühlet kararının sonuçları aynen Geçici mühlet kararı için de geçerlidir. Bu yüzden Geçici mühlet kararının sonuçları Kesin mühlet kararı ve sonuçları başlıklı konuda ayrıca incelenecektir.

6.3 Kesin Mühlet Kararı Ve Sonuçları

Kesin mühletle ilgili hükümler icra iflas kanunu 289. Maddesi ile düzenlenmiştir. Kesin mühlet kararı geçici mühlet süresi içerisinde verilmektedir. Kesin mühlet kararı mahkemece, resen yani kendiliğinden verilen bir karar değildir. Borçlunun veya konkordato komiserinin talebi gereklidir. Geçici mühlet kararı veren mahkeme, geçici mühlet içerisinde borçlu ve konkordatoyu alacaklı talep etmiş ise alacaklıyı duruşmaya davet eder. Geçici komiser veya komiser heyeti duruşma öncesinde mahkemeye yazılı rapor sunmalıdır. Eğer mahkeme tarafından gerekli görülür ise komiser heyetinin de beyanı alınmak üzere mahkemede hazır bulunması gerekmektedir. Mahkeme tarafından kesin mühlet kararı için yapılacak olan değerlendirme, dilekçe ile itirazlarını bildiren

alacaklıların öne sürdükleri gerekçeler de dikkate alınır. Kesin mühlet kararı geçici mühlet kararındaki gibi şekli bir incelemeye değil esasa yönelik bir incelemeye tabidir. Yine İİK 289. Maddesine göre mahkeme tarafından eğer konkordato talebinin başarıya ulaşma ihtimali olduğu üzerinde yeterli kanaati oluşursa borçlu için 1 yıl sürecek kesin mühlet verilmektedir. Kesin mühlet kararı verildiğinde mahkemece yeni bir komiser heyeti veya komiser görevlendirmesi yapılmayacak ise geçici komiserlerin görevine devam etmesine karar vererek dosyayı komiser veya komiserlere tevdi eder. Ancak Konkordato komiserinin uzamaya dair talebi ile veya borçlu tarafından talepte bulunulması durumunda kesin mühlet süresine ek olarak 6 aylık kesin mühleti uzama kararı 2 kez verilebilir. Borçlunun kesin mühletin uzatılması talebinde bulunması durumunda komiserlerin görüşü mahkeme tarafından alınır.

6.3.1 Kesin Mühletin Alacaklılar Açısından Sonuçları

2004 sayılı İcra iflas Kanunu 294. maddesi konkordato kesin mühleti verilmesi doğrultusunda alınacak tedbirler neticesinde alacaklılar açısından bazı sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Öncelikle Borçlu aleyhine başlatılmış olan tüm takipler durur. Buna 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de dahildir. Ayrıca yeni takip açılmaz. Takip yasağı geçici mühletin ilan edilmesiyle başlamaktadır. (KURU, 2013, s. 1532) Takiplerin durması ve yeni takip açılmama durumu borçlu için geçerli olmakla varsa müteselsil borçlu veya kefil için geçerli değildir. (KURU, 2013, s. 1460) Bundan dolayıdır ki konkordato uygulanmaya başlandığı zaman banka teminat mektupları bankalar tarafından ödenmemekteydi, ancak mahkemece yeni yeni alınmaya başlayan kararlar doğrultusunda bankalar teminat mektuplarını ödemektedirler. Çünkü teminat mektuplarında artık alacaklının muhatabı bankalardır. Ancak bu durumun bir istisnası olarak İcra iflas kanunu 206. Maddede birinci sırada bulunan imtiyazlı alacaklar söz konusu ise haciz yolu ile takip yapılabilecektir. Bu imtiyazlı alacaklardan önemlileri kısaca işçilerin kıdem ve ihbar tazminatları ile aile hukukundan kaynaklanan nafaka alacaklarıdır.

Mahkemece geçici mühlet kararı verildiği andan itibaren aksi tasdik edilen konkordato projesinde belirtilmemiş ise rehinle temin edilmiş olanlar hariç her türlü alacağa işleyen faiz durur.

Borçlu mühlet içerisinde İcra iflas kanununun 200 ve 201. Maddelerinde öngörülen şekillerde takas yapılabilmektedir. Bu uygulamada geçici mühletin ilan edildiği tarihi esas alınmaktadır.

Konkordato mühleti verildiğinde yeni takip açılmamasından dolayı olacak ki bir takip işlemi ile kesilebilen zaman aşımı süreleri ile hak düşürücü süreler işlemeyecektir. 2004 sayılı İcra iflas kanunu hem borçluyu hem de alacaklıyı korumuştur. (AKİL, 2019, s. 244)

Konusu para olmayan alacaklar, konusu para olmayan alacağa eşit değerdeki para alacağına çevrilmek suretiyle alacaklı tarafından konkordato komiserine bildirilir. Borçlu, komiserin onayını alarak verilmiş taahhüdün aynen ifasını üstlenmekte serbesttir.

Ayrıca geçici mühlet kararı verilen borçlu hakkında ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir uygulanamayacağı yasayla düzenlenmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken husus ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbirin verilememesi değil, verilen kararların uygulanamamasıdır. (AKİL, 2019, s. 244) 2004 sayılı İcra iflas kanunu 186. maddesinde borçlu hakkında iflas açılmasının mevcutta bulunan hacizlere etkisi konusu düzenlenmiştir. Konkordato kesin mühlet başlangıç tarihinden önce yapılmış olan hacizlerde haczedilmiş mallar için mümkün olduğu ölçüde Kanununun 186. maddesi hükmü uygulanacağı düzenlenmiştir. İlgili maddenin gerekçesinde, konkordato kesin mühletinin, daha önce konmuş olan hacizleri ortadan kaldıran bir etkisi olmayacağı açıklanmıştır. Mühlet devam ettiği sürece alacaklının haciz hakkı saklanacaktır. Hacizlerin düşmesine yol açan olay, konkordatonun tasdik edilmesi ya da kesin müddeti sona erdirecek kararlardır.

“Bu hükmün amacı borçlunun konkordato alacaklılarının müracaat edebileceği malvarlığını korumaktır” denilmekle, İİK 294. maddenin tüm fıkralarının düzenleme gerekçelerinde kesin mühlet içinde alacaklıların haklarında bazı sınırlamalar yapıldığından bahsedilmektedir. Bu çerçevede, alacaklılardan gelebilecek icra takibi haciz ve benzeri baskılar azaltılarak konkordato projesinin tam anlamıyla uygulanabilmesi amaçlanmıştır. (ASLANOĞLU, ÖZALP, & ÖZALP, 2017)

Yine 2004 sayılı icra iflas Kanununda Mühlet sırasında rehinle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilmektedir.

Ayrıca başlamış olan takiplere devam edilebilir ancak bu takip nedeniyle muhafaza tedbirleri alınmaz ve rehinli malın satışı gerçekleştirilemez. (ASLANOĞLU, ÖZALP, & ÖZALP, 2017)

6.3.1.1 Konkordato Kurumunda Şüpheli Alacaklar İçin Gider Karşılığı Uygulanması

Konkordato kurumunun şüpheli alacaklar bakımından gider karşılığı uygulaması hususunda 12.02.2019 tarihli 112 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküsü gereğince konkordato kapsamında geçici veya kesin mühlet almış olan firmalardan alacaklı olan firmalar için şüpheli alacakların nasıl kaydedilmesi gerektiği açıklanmıştır. Buna göre,

A. Borçlunun mali durumunun düzelmesi halinde konkordato mühletinin sonlanması durumunda; Konkordato geçici mühlet kararı ilan edilmesi nedeniyle karşılık ayrılmış olan alacaklar için daha önce ayrılmış olan karşılık giderlerinin konkordato mühletinin sonlanmasına ilişkin karar yayınlandığı andan itibaren aynı hesap dönemi içerisinde ise Konusu Kalmayan Karşılık Gelir kaydı şeklinde düzeltilecektir. Ancak aynı cari yıl içinde alacaklar için icra takibi yapılmış veya dava açılmış ise şüpheli alacak ayrılması mümkündür. Konkordato geçici mühlet kararından önce icra takibi yapılmış veya dava açılmış ise karşılık için ayrılmış kısım açısından bir düzeltme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

B. Mahkemece konkordato talebinin reddedilmesi ve iflasa karar verilmesi durumunda; Geçici mühlet kararından önce icra takibine geçilmiş veya dava açılmış olması nedeniyle ayrılmış olan karşılıklar açısından herhangi bir işlem yapılması gerekmemektedir. Konkordato talebinin reddi ile mühlet sona erdiğinden, geçici mühlet ile ayrılmış olan karşılıklar açısından bu karşılıkların düzeltilerek konusu kalmayan karşılık gelir kaydı olarak düzeltilmesi gerekmektedir.

Ancak Konkordato talebinin reddi ve iflasa karar verilmesi durumunda karşılık konusu yapılmış olan alacağın aynı cari yıl içerisinde iflas masasına kaydedilmesi durumunda şüpheli alacak durumu devam ettiğinden daha öncesinde ayrılmış olan karşılıklara bir işlem yapılmayacaktır.

C. Kesin mühlet sonunda konkordato projesinin Mahkemece onaylanması durumunda; konkordato projesi kapsamında alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçtikleri ve borçlunun bu ödemelerini yapacağı takvimin açıklanması neticesinde alacaklılardan borçlu yararına vazgeçilen bölüm, değersiz alacak durumunda olacak ve değersiz alacak ile bu alacağa denk gelen karşılık, konkordatonun tasdik kararının ilan edildiği hesap dönemi itibariyle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 322'nci maddesi; *“Kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkan kalmayan alacaktır.”* hükmüne uygun olarak Şüpheli Ticari Alacaklar hesabı ve Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının(-) karşılıklı çalıştırılması suretiyle yok edilmesi gerekmektedir. Ayrıca konkordato projesinin onaylanması durumunda vazgeçilmemiş alacakların vadesinin uzaması gündeme gelecektir. Buna göre tasdik edilmiş konkordato projesiyle birlikte alacaklı ve borçlu için borç yenilediğinden, daha önce karşılık ayrılan alacaklar artık şüpheli alacak olmayacaktır. Bu nedenle söz konusu alacaklar açısından ayrılmış olan karşılıkların konkordatonun onaylandığı hesap dönemi itibariyle konusu kalmayan karşılık gelir kaydı şeklinde düzeltilmesi gerekecektir. Ayrıca konkordato projesi kapsamında vadelere bölünmüş alacaklar için taksitlerin vadesinde ödenmemesi durumunda icra takibi başlatılması veya dava açılması şartıyla bu alacaklar için ilgili yılda şüpheli alacak gider karşılığı ayrılabilir.

D.Kesin Mühlet Sonunda konkordato projesinin Mahkemece Reddedilmesi durumunda; borçlunun iflasa tabi kişilerden olması ve doğrudan doğruya iflas nedenlerinden birisinin bulunması durumunda, borçlunun iflasına mahkemece resen karar verilmesi öngörüldüğünden, konkordato mühletinin sonlanması ve iflasa karar verilmesi halinde yukarıda “B” bendinde yazılmış koşullar geçerli olacaktır.¹⁹

6.3.2 Kesin Mühletin Sözleşmeler Açısından Sonuçları

Kesin mühlet kararının sözleşmelere etkisi 2004 sayılı icra iflas kanunu 296. Maddesi ile düzenlenmiştir. Bir tarafı konkordato ilan etmiş olan borçlunun olduğu sözleşmelerde, sözleşmenin karşı tarafı veya tarafları, konkordato projesinden etkilensin veya etkilenmesin, borçlunun işletme faaliyetlerinin devamı için önemli olan sözleşmelerde bir sözleşme hükmü olarak yer alsada dahi borçlunun konkordato

¹⁹ Vergi Usul Kanunu Sirküleri/112 Erişim Linki <https://www.gib.gov.tr/node/137173>

başvurusunda bulunması durumunun akde aykırılık unsuru oluşturacağına, bunun haklı fesih nedeni olacağına veya borçların muaccel olmuş olacağıyla alakalı hükümler borçlu konkordato başvurusu yaptığı takdirde uygulanamaz. Sözleşmede buna benzer bir hüküm bulunmasa da sözleşme borçlunun konkordato başvurusu nedeniyle sona erdirilmez. Borçlu konkordatonun sonuca ulaşmasına engel olan sürekli borç doğuran ilişkilerini, komiserlerin uygunluk görüşü ve mahkemenin onay vermesiyle birlikte feshedebilir. Bu çerçevede ödenmesi gereken tazminat borcu ortaya çıkar ise, konkordato projesine tabi olur. Örnek verilecek olursa Kira sözleşmeleri sürekli borç doğurduğundan komiser uygunluğu ve mahkeme kararı ile tazminatsız ve cezai şart olmaksızın fesih edilebilir. Hizmet sözleşmelerine ilişkin fesihler komiser görüşü ve mahkeme onayıyla yapılamayacak olup, özel hükümlere göre yapılacaktır. Konkordato ilan eden firmaların sözleşmelerde yer alsa dahi konkordato talebinin haklı bir fesih gerekçesi olarak kullanamayacağı ve borçluya ek bir yük getirilemeyeceği hususu kanun kapsamına alınmıştır. Bir örnek verecek olursak 296. madde düzenlemesi ile konkordato talebi nedeniyle sözleşmenin feshi yasaklanmamış olsa, Banka, kredi sözleşmesini feshederek borcu muaccel hale getirebilecek ve borçluya temerrüt faizi uygulayabilecekti. Bilindiği üzere ticari kredilerde serbest faiz uygulanmaktadır. Bankalar kredi sözleşmelerinde temerrüt faiz oranlarını çok yüksek tutmaktadır.²⁰

6.3.3 Kesin Mühletin Borçlu Açısından Sonuçları

Kesin mühletin borçlu açısından sonuçlarını düzenlemekte olan ve geçici mühlet içinde uygulanacak olan 297.maddeye göre bazı sonuçlar doğurmaktadır. Öncelikle borçlu komiser nezaretinde faaliyetlerine devam eder. Bazı işlemleri ise mahkeme izni olmadan gerçekleştiremez. Bununla beraber borçlu kendisi tek taraflı yapamadığı, ancak konkordatonun başarıya ulaşmasını engellemekte olan sözleşmelerin tek taraflı feshi gibi durumlarda mahkemeye talepte bulunup bunların mahkemece feshini talep edebilir. Bu konu aşağıda daha detaylı olarak incelenecektir.

²⁰ Bkz: Av. Rahmi Ofluoğlu, KONKORDATO Sürecinde Geçici Ve Kesin Mühletin Sözleşmelere Etkisi, 30.10.2018, (Erişim Linki : <https://rahmiofluoglu.blog/2018/10/30/konkordato-surecinde-gecici-ve-kesin-muhletin-sozlesmelere-etkisi/>)

6.3.3.1 Kesin Mühletin Borçlunun İşlemler Üzerinde Tasarruf Etme Yetkisine Etkileri

Kesin mühlet ilan edildiği andan itibaren ki geçici mühlet ile kesin mühletin borçlu açısından doğurduğu sonuçlar birbirinden farklı değildir. Bu nedenle genel olarak mühlet başladığından itibaren 2004 sayılı icra iflas kanununun 297. Maddesi amir hükmü gereği bazı işlemleri kendi tasarrufu ile gerçekleştiremez. Bu nedenle aslında iradesi kısıtlanmış olur. Şöyle ki borçlu bazı iş ve işlemlerini komiser nezaretinde yapabilir. Mühlet içerisinde bazı işlemleri yalnızca komiserlerin yapmasına ve hatta borçlunun yerine firma faaliyetlerinin komiser heyetince yapılmasına karar verebilir. Ayrıca İİK 297. Maddesinde sayılan rehin tesis etme, kefil olabilme, taşınmaz veya firmanın gerekli tesisatının kısmen veya tamamen devri, takyit etme (kayıt ve şarta bağlama) ve ivazsız tasarruflarda bulunma gibi işlemleri ise mahkeme onayı olmaksızın yapamaz. Mahkemeden onay alınmaksızın bir önceki cümlede sayılmış işlemler yapılır ise bu işlemler hükümsüzdür. Ayrıca mahkemenin bu işlemlere onay vermesi öncesinde kurulmuş ise alacaklılar kurunun ve komiser veya komiser heyetinin görüşlerini alma zorunluluğu bulunmaktadır. Konkordato borçlusu bu hükme aykırı davranır ise mahkeme konkordato talebini reddeder ve iflasın açılmasına herhangi bir talep olmaksızın karar verebilir.

6.3.3.2 Kesin Mühletin Borçlu Açısından İcra Takiplerine Etkisi

Kanun koyucu borçlunun malvarlığını korumak için bazı tedbirler almıştır. Bu tedbirlerden en önemlisi borçlu hakkında yeni icra takibi yapılamaması ve açılmış takiplerin de durmasıdır. Borçlunun konkordato başvurusu neticesinde mahkemece mühlet kararının verilmesiyle birlikte borçlu aleyhinde yeni takip açılmaz ve daha önce başlatılmış olan icra takipleri durur. Ek olarak 6183 sayılı AATUHK' ya göre yapılan takipler de bu kapsamdadır. Bu durum dikkate alındığında borçlunun mühlet boyunca konkordatoyu başarıya ulaştırabilecek aşamaları geçerken yapılmış ve yapılacak icra takip tehditlerine karşı korunması amaçlanmıştır. Ancak bu durumun bazı istisnaları da mevcuttur. İİK 206. Maddesinde belirtilen alacaklar için genel haciz yoluyla takip yapılması mümkündür. Konkordato mühleti birlikte (müşterek) borçluları ve kefil olanları etkilemediğinden bu kişi veya kişiler hakkında takip açılabilir.

Bu borçlar kefilden veya müşterek borçludan tahsil edildiği takdirde alacaklıların alacaklı sıfatı kalkmış olur. Ancak borcun tahsil edildiği müteselsil borçlu veya kefil konkordato dosyasına alacaklı olarak kayıt edilir. (ERDOĞAN, 1984)

6.4 Kesin Mühleti Sona Erdiren Haller

6.4.1 Borçlunun Mali Durumundaki Düzeltme Nedeniyle

Konkordato başvurusundaki amaç asıl olarak borçlunun mali durumunun düzelmesi ile birlikte faaliyetlerine devam etmesidir. Bu nedenle bu durumun mühlet içerisinde gerçekleşmesi konkordatonun asıl amacını ortadan kaldırmakta ve mühletin devamına gerek duyulmamaktadır. Bu itibarla konkordato komiserinin borçlunun mali durumunun düzeldiğine dair hazırlayacağı rapor mahkemeye komiserlerce sunulur. Bunun üzerine mahkeme konkordato kesin mühletini re'sen kaldırmak suretiyle konkordatonun reddine karar verir ve bunu İİK 288'e göre ilan eder.

6.4.2 Mühlet İçerisinde Mahkemece Konkordatonun Reddi ve İflas Açılması

Mühlet süresi içerisinde konkordato talebinin reddedilebileceği hükme bağlanmıştır. İİK 292. Madde ile açıklanmış olan durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde mühlet süresi içerisinde mahkeme tarafından konkordato talebi reddedilmek suretiyle mühlet süresi sona erdirilebilir. Şöyle ki:

- 1- Konkordato sürecinde borçlunun malvarlığı azalmaya devam ediyor ve borçlunun malvarlığının koruması için iflas açılması gerekmekte ise, (SARISÖZEN, 2019, s. 113)
 - 2- Konkordatonun başarıya ulaşma ihtimali kalmadı ise,
 - 3- Borçlu kötü niyetli olarak alacaklıları zarara uğratma kastıyla hareket ediyorsa,
 - 4- Borçlu komiserlerin talimatlarına uygun hareket etmiyorsa,
 - 5- Borçlu İİK 297. Maddesinde sayılan hususlarda mahkeme iznini almıyor ise,
 - 6- Borç miktarının finansal kapasitesinin üzerinde durumda olduğu tespit edilen firma veya kooperatif konkordato teklifinden feragat eder ise,
- Mahkemece konkordato talebi reddedilerek mühlet sona erdirilir.

6.4.3 Konkordatonun Mahkemece Tasdiki Ve Sonuçları

İİK' 302. maddesinin sonuncu fıkrasına göre, konkordato komiserinin, alacaklılar toplantısını izleyen yedi günlük oy kullanma süresinin sona ermiş olması ile birlikte en geç yedi gün içerisinde, nihai raporu ve konkordato mahkeme dosyasını kesin mühlet sona ermeden önce dosyanın derdest olduğu mahkemeye sunmakla yükümlüdür. Bunun nedeni mahkeme eğer kesin mühletin uzamasına karar verecek ise arada mühlet verilmemiş olan bir dönem olmasının önüne geçmektir. "Mahkeme, komiserler mahkemece dinlendikten sonra kesin mühlet süresi içinde kararını vermelidir. Karar vermek için belirlenmiş olan duruşma günü mahkemece oluşturulan zapt ile ilan edilir.

Mahkemede derdest olan konkordato yargılaması, maddi anlamda bir hukuk yargılaması değil, kendine özgü tasdik işlemi niteliği taşımaktadır. Bu yargılama, hukuki bir ihtilafın dava yoluyla sonuca ulaştırılmasına yönelik olmayıp, Tasdik yargılaması sonucunda verilecek karar, daha çok konkordato talebinin, konkordato kurumunun hukuki şartlarına uygun olup olmadığının ve konkordatonun şartlarının kanunun ngrdğu şekilde olup olmadığının, tespit edilmesine ilişkin bir onay işleminin yrtldğu bir yargılama işlevi niteliğindedir. Bu itibarla tasdik yargılaması; özellikle konkordato komiserliğince yürütülen işlemlerin kanunun açıkladığı şekilde yapılıp yapılmadığının denetlenmesini de barındırmaktadır. Hal böyle olunca söz konusu yargılama faaliyetinin çekişmesiz yargı faaliyetine benzemiş olduğu hakkındaki görüş doğru kabul edilebilir. (KURU, 2013, s. 3712)

Konkordato yargılaması çekişmesiz yargı işlerinden olduğu dikkate alındığında, mahkeme basit yargılama usulünün uygulanacağı açıktır. 2004 İcra ve İflas Kanunu'nun 304/1 fıkrasında konkordato tasdik aşamasında ve duruşmadan önceki 3 gün evvelinde itirazların yazılı olarak mahkemeye iletilmiş olması gerekmektedir.

Bunula beraber duruşmalarda asli müdahil olarak beyanlar alınmamaktadır. İİK 304. Madde de bilirkişi raporunu takip ederek önceden ilan olunan duruşma gününden önce itiraz nedenlerini bildirmeleri gerekmektedir. İtiraz süresinin sınırlandırılmış olması yargılamanın hızlı yürütülmesinin amaçlanması ve mühlet süresinin sınırlı olması dolayısıyla usul ekonomisi gerekleri de dikkate alınarak konulmuştur. Ayrıca yakın zamanda yargılamada hedef süre uygulamasına da geçilmiştir. Mahkeme, konkordato şartları asıl olarak borçlu firma birçok kişiye etkilediğinden dolayı kamu düzenine ilişkin

olması nedeniyle bunlar üzerinde, re'sen inceleme ve denetleme yetkisini kullanabilir. (KURU, 2013, s. 3712)

7101 sayılı Kanun ile İİK konkordato hükümlerinde yapılmış olan değişikliğin, her olayın ayrı ayrı özelliklerine göre karar hakimink takdirine bırakılmış durumdayken, mahkeme konkordatonun doğası gereği her iki tarafın da menfaatini gözeterek, işletmenin de devamlılığı neticesinde ülke ekonomisine yani kamuya yararlılığını sürdürübilmesine yönelik imkan olup olmadığını da değerlendirmede göz önünde bulundurmalıdır. (ALTAY & ESKİOCAK, 2019, s. 335-336)

Bu itibarla belirtmesi gerekir ki, İcra İflas Kanunu'nun 305/2. Maddesi , “*Mahkeme konkordato projesini yetersiz bulursa kendiliğinden veya talep üzerine gerekli gördüğü düzeltmenin yargılamasını isteyebilir*” şeklinde düzenlenmesinin nedeni yine kamu yararının gözetilmesidir. Zira bu hükmün kast ettiği eksiklik ve yetersizlik, açıklanması zor, girift ve projede zorunlu olanların tamamlanması olarak değerlendirilmelidir. (ALTAY & ESKİOCAK, 2019, s. 336)

2004 Sayılı İcra İflas Kanunu Uyarınca Aşağıdaki 5 şart gerçekleştiğinde konkordato tasdik edilebilir.

1-Adi konkordato söz konusu ise, konkordato ile teklif edilen tutarın, karşılaştırma tablosunda iflas halinde ele geçecek tutardan, yer alan tutarların yani borçlu iflas ettiğinde alacaklıların eline geçecek olan muhtemel tutardan, malvarlığının terk edilmesi suretiyle konkordato ise paraya çevrilmesi halinde ele geçecek olan hasıllardan veya 3. kişi tarafından teklif edilmiş olan tutarın iflas yolu ile tasfiye halinde ele geçecek tutardan fazla olacağı kanaatine varılması,

2- Konkordato projesi ile teklif edilmiş olan tutarın borçlunun mali durumu ile gerçekleştirilebilir durumda olması,

3- Konkordato projesinin İcra İflas Kanunu 302. Maddesinde öngörölmüş alacak veya alacaklı çoğunluğu ile kabul edilmiş olması,

4- Kanunda öngörölmüş olan imtiyazlı alacaklarının alacaklarına tam olarak kavuşması ve mühlet içerisinde komiser onayıyla edinilen borçların ödenmesi, alacaklı bunlardan vazgeçmemiş ise yeterli miktardaki teminat altına alınmış olması,

5- Konkordato tasdiki aşamasında ortaya çıkan yargılama giderleri ile konkordatonun tasdik edilmesi durumunda alacaklılara ödenmesine karar verilen tutar üzerinden alınması gereken harç, tasdik kararının öncesinde mahkeme veznesine depo edilmiş olması, şeklinde sıralanmıştır. Tüm bu şartlar birlikte gerçekleştiği takdirde konkordato mahkeme tarafından tasdik edilir.

BÖLÜM 7

7. PAREKANDE GİYİM SEKTÖRÜNDE ABC MAĞAZACILIK A.Ş.'NİN KONKORDATO SÜRECİNİN MALİ VE HUKUKİ İNCELEMESİ

7.1 ABC Mağazacılık A.Ş. Hakkında Genel Bilgiler

Firmanın kuruluş tarihi 01.01.1990 olmakla birlikte kuruluşla ilişkin bilgiler 01.02.1990 tarihli ve 12345 sayılı Türkiye Ticari Sicil Gazetesinde yayınlanmıştır. Firma yurtiçi ve yurtdışında perakende hazır giyim sektöründe faaliyet göstermekte olan yurtiçi ve yurtdışında mağazaları bulunan Türkiye'nin en büyük hazır giyim firmaları arasında yer almaktadır. 15.12.2018 tarihi itibarıyla 70.000.000-TL sermayesi bulunmaktadır ve tamamı ödenmiştir. Firma ayrıca XXX marka haklarının sahibidir. Firmanın adresi, firmanın yetkilileri gibi konuların çalışmamız açısından önem teşkil etmediği göz önüne alındığında belirtilme gereği duyulmamıştır. Genel olarak başarılı bir ticaret hayatı sürdüren firma döviz kurlarının hızla yükselmesi nedeniyle borçlarını ödeyememe tehlikesi altına girmiştir

7.2 ABC Mağazacılık A.Ş.'nin Mali Açısından İncelenmesi

Geçici Mühlet ve Kesin mühlet aşamaları boyunca firmanın konkordato projesinin başarıya ulaşip ulaşmayacağı kanaatini oluşturan en önemli inceleme mali incelemedir. Çünkü her ne kadar konkordato hukuki bir işlem olsa da icra iflas kanunu ile yapılmış olan düzenlemelerin nerdeyse tamamı usuli işlemlerdir. Bir konkordato projesini başarıya götürecek olan en önemli faktör firmanın mali durumudur. Konkordato mali açıdan zor

duruma düşen firmaların borçlarını ödeyecek şekilde konkordato kesin mühleti sürecinde düzelişip düzelmeyeceği, alacaklıların alacaklarını tahsil edip edemeyeceği, edebileceklerse ne kadarını tahsil edebilecekleri tamamen firmanın mali durumunun tespitiyle ortaya çıkacaktır. Konkordatonun tasdik edilip edilmeyeceği de tamamen mali durum ile ortaya çıkacaktır. Bu nedenle komiserin veya komiser heyetinin düzenlemiş olduğu nihai raporda firmanın mali durumuna ayrıntılı olarak yer verilmeli ve konkordato projesinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği hususunda ayrıntılı bilgiler mahkemeye sunulmalıdır.

Bu nedenle biz de bu başlık altında ABC Mağazacılık A.Ş.'nin ayrıntılı, başvuru aşamasında ve tasdiki aşamasındaki karşılaştırmalı gelir tabloları, karşılaştırmalı bilançoları ve finansal oranlarını detaylı olarak inceleyeceğiz.

7.2.1 Karşılaştırmalı Bilanço Analizi Yöntemiyle İnceleme

Karşılaştırmalı bilanço analizi, bilanço kalemlerinde meydana gelen değişimleri analiz etmek için kullanılmaktadır. Aşağıda detaylı olarak verilmiş olan ABC Mağazacılık A.Ş. 'nin Konkordato başvurusuna yakın bir tarih olan 15.12.2018 ve konkordato kesin mühletin sona ermek üzere olduğu 31.01.2020 tarihlerindeki bilançolarını karşılaştırarak firmanın konkordato mühleti içerisinde bilanço kalemlerinde meydana gelen değişiklikleri yorumlanacaktır.

Yukarıda yer alan tablonun en sağında 15.12.2018 tarihinden 31.01.2020 tarihine kadar bilanço kalemlerinde meydana gelen artış ve azalışlar yer almaktadır. Buna istinaden üzerinde dikkatle durulması gereken ve konkordato projesinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin anlaşılabilmesi için kalemler özellikle seçilecektir.

Tablo 7.1 ABC Mağazacılık A.Ş. karşılaştırmalı bilanço Aktif Kalemleri

ABC MAĞAZACILIK BİLANÇO					
	AKTİF (VARLIKLAR)	15.12.2018 Tarihli Bilanço	31.01.2020 Tarihli Bilanço	Artış Veya Azalışlar	ORAN
I.	DÖNEN VARLIKLAR	112.773.377,54	178.678.047,61	65.904.670,07	58,44%
A.	Hazır Değerler	2.487.853,73	1.180.153,04	-1.307.700,69	-52,56%
1.	Kasa	885.218,38	190.481,07	-694.737,31	-78,48%
2.	Bankalar	222.893,61	375.647,84	152.754,23	68,53%
3.	Diğer Hazır Değerler	1.379.741,74	614.024,13	-765.717,61	-55,50%
B.	Menkul Kıymetler	0,00	0,00	0,00	0,00%
C.	Ticari Alacaklar	20.416.575,41	31.599.128,24	11.182.552,83	54,77%
1.	Alıcılar	16.883.603,21	29.884.023,60	13.000.420,39	77,00%
2.	Alacak Senetleri	2.243.246,00	0,00	-2.243.246,00	-100,00%
3.	Verilen Depozito ve Teminatlar	29.126,62	568.129,82	539.003,20	1850,55%
4.	Diğer Ticari Alacaklar	133.946,80	20.322,04	-113.624,76	-84,83%
5.	Şüpheli Ticari Alacaklar	1.284.266,03	1.284.266,03	0,00	0,00%
6.	Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)	-157.613,25	-157.613,25	0,00	0,00%
D.	Diğer Alacaklar	1.117.984,93	5.394.521,42	4.276.536,49	382,52%
1.	Personelden Alacaklar	92.608,32	0,00	-92.608,32	-100,00%
2.	Diğer Çeşitli Alacaklar	1.025.376,61	5.394.521,42	4.369.144,81	426,10%
E.	Stoklar	78.459.943,57	122.923.289,44	44.463.345,87	56,67%
1.	Ticari Mallar	72.114.285,17	117.361.691,95	45.247.406,78	62,74%
2.	Diğer Stoklar	5.628.845,89	929.746,83	-4.699.099,06	-83,48%
3.	Verilen Sipariş Avansları	716.812,51	4.631.850,66	3.915.038,15	546,17%
E.	Yıllara Yaygın İnşaat Maliyetleri	0,00	0,00	0,00	0,00%
F.	Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakk.	2.051.491,08	10.690.738,76	8.639.247,68	421,12%
1.	Gelecek Aylara Ait Giderler	2.051.491,08	10.690.738,76	8.639.247,68	421,12%
G.	Diğer Dönen Varlıklar	8.239.528,82	6.890.216,71	-1.349.312,11	-16,38%
1.	Devreden KDV	8.180.217,03	6.911.696,67	-1.268.520,36	-15,51%
2.	Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	21.152,27	8.128,26	-13.024,01	-61,57%
3.	İş Avansları	37.969,59	27.517,88	-10.451,71	-27,53%
4.	Personel Avansları	189,93	-105.415,59	-105.605,52	-55602,34%
5.	Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0,00	48.289,49	48.289,49	0,00%
II.	DURAN VARLIKLAR	54.036.165,98	31.464.014,19	-22.572.151,79	-41,77%
A.	Ticari Alacaklar	14.620.644,67	14.631.912,42	11.267,75	0,08%
1.	Alıcılar	14.495.003,82	14.495.003,82	0,00	0,00%
2.	Verilen Depozito ve Teminatlar	125.640,85	136.908,60	11.267,75	8,97%
B.	Mali Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00	0,00%
C.	Maddi Duran Varlıklar	32.034.028,34	10.926.092,33	-21.107.936,01	-65,89%
1.	Binalar	22.606.794,96	3.937.215,39	-18.669.579,57	-82,58%
2.	Tesis, Makina ve Cihazlar	384.486,82	580.300,67	195.813,85	50,93%
3.	Taşıtlar	517.931,06	517.931,06	0,00	0,00%
4.	Demirbaşlar	37.726.320,46	39.117.974,87	1.391.654,41	3,69%
5.	Diğer Maddi Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00	0,00%
6.	Birikmiş Amortismanlar (-)	-29.310.668,24	-33.230.460,91	-3.919.792,67	13,37%
7.	Yapılmakta Olan Yatırımlar	109.163,28	3.131,25	-106.032,03	-97,13%
8.	Verilen Avanslar	0,00	0,00	0,00	0,00%
D.	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	7.381.492,97	5.720.140,38	-1.661.352,59	-22,51%
1.	Haklar	1.410.410,40	1.445.497,50	35.087,10	2,49%
2.	Finansal Kiralama Konusu Kıymetler	359.025,30	197.463,91	-161.561,39	-45,00%
3.	Özel Maliyetler	21.229.707,43	21.871.249,21	641.541,78	3,02%
4.	Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	3.811.966,30	3.900.296,44	88.330,14	2,32%
5.	Birikmiş Amortismanlar (-)	-19.429.616,46	-21.694.366,68	-2.264.750,22	11,66%
E.	Gelecek Yıllar Gider/Gelir Tahakkukları	0,00	185.869,06	185.869,06	0,00%
1.	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00	185.869,06	185.869,06	0,00%
	AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	166.809.543,52	210.142.061,80	43.332.518,28	25,98%

Tablo 7.2 ABC Mağazacılık A.Ş. karşılaştırmalı bilanço Pasif Kalemleri

	P A S İ F	15.12.2018 Tarihli Bilanço	31.01.2020 Tarihli Bilanço	Artış Veya Azalışlar	ORAN
I.	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	167.359.151,03	225.657.449,22	58.298.298,19	34,83%
A.	Mali Borçlar	11.506.250,00	15.211.610,65	3.705.360,65	32,20%
1.	Banka Kredileri	11.506.250,00	15.156.812,35	3.650.562,35	31,73%
2.	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	0,00	24.560,96	24.560,96	0,00%
3.	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)	0,00	-158,66	-158,66	0,00%
4.	Diğer Mali Borçlar	0,00	30.396,00	30.396,00	0,00%
B.	Ticari Borçlar	142.960.553,39	176.489.238,50	33.528.685,11	23,45%
1.	Satıcılar	12.832.780,34	49.293.221,00	36.460.440,66	284,12%
2.	Borç Senetleri	130.127.773,05	127.035.520,40	-3.092.252,65	-2,38%
3.	Diğer Ticari Borçlar	0,00	160.497,10	160.497,10	0,00%
C.	Diğer Borçlar	3.389.855,91	9.195.555,07	5.805.699,16	171,27%
1.	Ortaklara Borçlar	3.389.855,91	3.872.396,99	482.541,08	14,23%
2.	Personele Borçlar	0,00	5.299.641,56	5.299.641,56	0,00%
3.	Diğer Çeşitli Borçlar	0,00	23.516,52	23.516,52	0,00%
D.	Alınan Avanslar	96.671,20	922.898,75	826.227,55	854,68%
1.	Alınan Sipariş Avansları	96.671,20	922.898,75	826.227,55	854,68%
F.	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	7.437.995,56	23.729.214,01	16.291.218,45	219,03%
1.	Ödenecek Vergi ve Fonlar	2.235.904,75	7.180.852,00	4.944.947,25	221,16%
2.	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	4.732.564,09	16.038.080,45	11.305.516,36	238,89%
3.	Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taks. Vergi ve Diğer Yük.	469.526,72	510.281,56	40.754,84	8,68%
H.	Gelecek Aylar Gelir/Gider Tahakkukları	1.944.023,36	108.932,24	-1.835.091,12	-94,40%
1.	Gider Tahakkukları	1.944.023,36	108.932,24	-1.835.091,12	-94,40%
I.	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	23.801,61	0,00	-23.801,61	-100,00%
1.	Diğer ÖTV	23.801,61	0,00	-23.801,61	-100,00%
II.	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	19.962.053,73	17.353.065,07	-2.608.988,66	-13,07%
A.	Mali Borçlar	10.152.618,90	7.946.231,85	-2.206.387,05	-21,73%
1.	Banka Kredileri	10.000.000,00	7.946.231,85	-2.053.768,15	-20,54%
2.	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	167.347,54	0,00	-167.347,54	-100,00%
3.	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)	-14.728,64	0,00	14.728,64	-100,00%
C.	Diğer Borçlar	0,00	9.232.085,80	9.232.085,80	0,00%
1.	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	0,00	9.232.085,80	9.232.085,80	0,00%
F.	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00	174.747,42	174.747,42	0,00%
1.	Gider Tahakkukları	0,00	174.747,42	174.747,42	0,00%
G.	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	9.809.434,83	0,00	-9.809.434,83	-100,00%
1.	7143 Sayılı Kanun	9.809.434,83	0,00	-9.809.434,83	-100,00%
III.	ÖZ KAYNAKLAR	-20.511.661,24	-32.868.452,49	-12.356.791,25	60,24%
A.	Ödenmiş Sermaye	70.000.000,00	70.000.000,00	0,00	0,00%
1.	Sermaye	70.000.000,00	70.000.000,00	0,00	0,00%
B.	Sermaye Yedekleri	18.669.579,57	0,00	-18.669.579,57	-100,00%
1.	M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları	18.669.579,57	0,00	-18.669.579,57	-100,00%
C.	Kar Yedekleri	6.691.484,73	6.691.484,73	0,00	0,00%
1.	Özel Fonlar	6.691.484,73	6.691.484,73	0,00	0,00%
D.	Geçmiş Yıllar Karları	4.477.916,46	8.027.587,42	3.549.670,96	79,27%
E.	Geçmiş Yıllar Zararları (-)	-71.939.849,76	-117.772.024,00	-45.832.174,24	63,71%
F.	Dönem Net Karı (Zararı)	-48.410.792,24	184.499,36	48.595.291,60	-100,38%
	PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	166.809.543,52	210.142.061,80	43.332.518,28	25,98%

7.2.1.1 Dönen Varlık ve Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Değişiklikler

İşletmenin dönen varlıklarında 15.12.2018 tarihi ile 31.01.2020 tarihli dönen varlıklar karşılaştırıldığında kadar %58 oranında artış meydana gelmiştir. Hazır değerlerde %53 azalış meydana gelirken, ticari alacaklarda %55 artış ve stoklarda %57 artış meydana gelmiştir. Kısa vadeli yabancı kaynaklarında ise 31.01.2020 tarihinde 15.12.2018 tarihine göre %35 artış meydana gelmiştir. Banka Kredilerinde %32 artış meydana gelirken, satıcılarda ise %284 artış meydana gelmiştir. Rakamsal olarak değerlendirecek olursak net çalışma sermayesi negatif gözlemlenmektedir. Firma dönen varlıklarının büyük kısmını kısa vadeli yabancı kaynaklarla karşılamaktadır. Ancak yine de dönen varlıklardaki oransal artış, kısa vadeli yabancı kaynaklardaki oransal artıştan daha yüksek seyretmektedir. Bu durum ise firmanın iyileşme konkordato süreci boyunca iyileşme göstermesi olarak yorumlanabilir.

7.2.1.2 Dönen Varlık ve Duran Varlık Hesaplarındaki Değişiklikler

İşletmenin aktif yapısına bakıldığında ise 31.01.2020 tarihinde 15.12.2018 tarihine göre dönen varlıklar %58 oranında artış gösterirken duran varlıklar %42 oranında azalış gözlemlenmiştir. Dönen varlıklar ve duran varlıklar hesapları incelendiğinde dönen varlıkların aktif içerisindeki payının duran varlıkların aktif içerisindeki değerinden çok daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Duran varlıklardaki azalış özellikle Binalar kaleminde meydana gelmiştir. Binalar hesabı %83 azalış göstermektedir. Firmanın bir binayı satmış olması olarak yorumlanabilir. Ancak bu durum firmanın faaliyetlerine devam etmesi hususunda bir engel oluşturmayacaktır.

7.2.1.3 Yabancı Kaynak- Özkaynak Hesaplarındaki Değişiklikler

İşletmenin özkaynakları %60 azalış gösterirken, uzun vadeli yabancı kaynakları %13 azalış göstermiştir. Kısa vadeli yabancı kaynaklar hesabı ise %35 bir artış göstermiştir. Özkaynaklarındaki azalış uzun vadeli yabancı kaynaklara göre daha yüksek seyretmektedir. Özkaynaklarda meydana gelen azalış geçmiş yıllar zararı hesabından kaynaklanmaktadır. Ancak son 31.01.2020 tarihli bilanço incelendiğinde Dönem net karı zararı hesabının Pozitifte döndüğü görülecektir. Bu da firma için olumlu bir gelişme olarak

yorumlanabilir. Uzun vadeli yabancı kaynaklar hesabı azalış göstermektedir. Ancak bunlar kısa vadeli yabancı kaynaklara aktarılmış olacak ki burada %35 bir artış meydana gelmiştir. Bu durum da firmanın zor durumda olduğunun bir göstergesidir. Ayrıca Özkaynaklar hesabı da negatif seyretmektedir. Bu durum firmanın borç durumunun finansal kapasitesinin çok altında olduğunu göstermekte ise de konkordato mühlet sürecinde firma nispeten de olsa iyileşme göstermektedir.

7.2.1.4 Duran Varlıklar ile Özkaynaklardaki ve Devamlı Sermayedeki Değişiklikler

İşletmeye bakıldığında duran varlıklardaki azalış %42 iken, özkaynaklardaki azalış %60 ve uzun vadeli yabancı kaynaklardaki azalış % 13'dür. Duran varlıklardaki azalış, devamlı sermaye yani özkaynaklardaki azalış ve uzun vadeli yabancı kaynaklardaki azalış toplamından daha düşüktür. Devamlı sermayedeki azalışın, duran varlıklardaki azalışından az olması istenir. Burada devamlı sermayedeki azalış, duran varlıklardaki azalışından daha yüksektir. Bu da işletmenin finansal açıdan iyi durumda olmadığına ama dönem içerisinde iyileşme gösterdiğinin göstergesidir. Bu işletmenin net çalışma sermayesinin negatif olması anlamına gelmekte ise de dönem içerisinde iyileşme göstergesi olarak değerlendirilebilir.

7.2.1.5 Stoklarla Satışlardaki Değişiklikler

31.01.2020 tarihinde 15.12.2018 tarihine göre stoklar hesabında %53 oranında artış meydana gelmiştir. Stoklardaki artışın nedeni firmanın elinde bulunan stoklarını ilk etapta elden çıkartamaması olarak yorumlanabilir. Ancak bu yorumu yapabilmek için stoklar hesabı satışlarla birlikte incelenmelidir. Gelir tablosundaki net satışlar hesabı incelendiğinde %31 azalış meydana geldiği görülecektir. Stoklar ve satışlar birlikte değerlendirildiğinde stoklardaki artışın stokların satışa dönmemesinden kaynaklandığı anlaşılacaktır. Bu durum ise firma açısından olumsuz bir durum olarak değerlendirilebilir.

7.2.1.6 Bilançoya Genel Bakış

Firmanın bilançosunun 31.01.2020 tarihinde 15.12.2018 tarihine göre %26 büyümüştür. Ancak bu büyümenin kısa vadeli yabancı kaynaklarda ki %35 artıştan kaynaklandığı görülecektir. Satıcılara olan borçlar %284 gibi yüksek bir oranda artmıştır.

Bu durum ise konkordato sürecinde firmanın mühlet öncesine ait borçlara ilişkin olarak takip yapılamaması nedeniyle mühlet içerisinde faaliyetlerine devam edebilmesi için borçlanmasına imkan sağlamıştır. Ayrıca firmanın birçok mağazasının bulunması nedeniyle ticari borçlar ödenmemiş kira borçları da olabilir.

7.2.2 Gelir Tablosu Karşılaştırmalı Analizi

Tablo 7.3 ABC Mağazacılık Karşılaştırmalı Gelir Tablosu

ABC MAĞAZACILIK A.Ş.					
KARŞILAŞTIRMALI AYRINTILI GELİR TABLOSU					
		15.12.2018	31.12.2019	ARTIŞ VEYA AZALIŞLAR	ORAN
A -	BRÜT SATIŞLAR	261.474.158,70	182.155.441,47	- 79.318.717,23	-%30
B -	SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	(10.970.381,59)	(9.041.693,89)	1.928.687,70	%18
610	Satış İfadeleri (-)	(9.881.569,58)	(9.030.923,67)	850.645,91	%9
611	Satış İskontoları (-)	(756.495,99)	(6.956,98)	749.539,01	-%99
612	Diğer İndirimler (-)	(332.316,02)	(3.813,24)	328.502,78	-%99
C -	NET SATIŞLAR	250.503.777,11	173.113.747,58	- 77.390.029,53	-%31
D -	SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	(193.473.834,83)	(71.811.259,26)	121.662.575,57	%63
620	Satılan Mamuller Maliyeti (-)	(192.163.269,06)		192.163.269,06	-
621	Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	-	(70.815.429,87)	- 70.815.429,87	-
622	Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-		-	-
623	Diğer Satışların Maliyeti (-)	(1.310.565,77)	(995.829,39)	314.736,38	%24
	BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	57.029.942,28	101.302.488,32	44.272.546,04	%78
E -	FAALİYET GİDERLERİ (-)	(94.551.839,36)	(94.218.013,47)	333.825,89	%0,35
	Faaliyet Giderleri	(94.551.839,36)	(94.218.013,47)	333.825,89	%0,35
	FAALİYET KARI VEYA ZARARI	(37.521.897,08)	7.084.474,85	44.606.371,93	%119
F -	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	2.767.366,10	1.316.101,02	- 1.451.265,08	-%52
G -	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLARI (-)	(7.001.842,15)	(1.615.812,96)	5.386.029,19	%77
H -	FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	(4.386.714,78)	(260.150,90)	4.126.563,88	%94
	OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	(46.143.087,91)	6.524.612,01	52.667.699,92	-%114
I -	OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	1.365.037,69	3.381.913,78	2.016.876,09	%148
671	Önceki Dönem Gelir ve Karları	35.097,46	210.571,51	175.474,05	%500
679	Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	1.329.940,23	3.171.342,27	1.841.402,04	%138
J -	OLAĞAN D. GİDER VE ZARARLAR (-)	(3.632.742,02)	(6.322.276,60)	- 2.689.534,58	%74
680	Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	(67.571,94)		67.571,94	
681	Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	(927.540,94)		927.540,94	
689	Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	(2.637.629,14)	(6.322.276,60)	- 3.684.647,46	%140
	DÖNEM KARI VEYA ZARARI	(48.410.792,24)	3.584.249,19	51.995.041,43	%107

7.2.2.1 Brüt ve Net Satışlardaki Değişiklikler

Firma bilançoları incelendiğinde 31.12.2019 tarihinde 15.12.2018 tarihine göre brüt satışlar % 30 azalış gösterirken, net satışları % 31 azalış göstermiştir. Bu durum satış indirimlerindeki %18 azalışın brüt satışlardaki %30 artış oranından daha düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Firmanın satışlarında düşüş meydana geldiği açıkça görülmektedir. Bu durum ise konkordato açısından mühlet içerisinde satışların düştüğünü ve konkordato projesinin gerçekleşemeyeceğinin göstergesidir.

7.2.2.2 Satışların Maliyetindeki Değişiklikler

Firmanın Satışların maliyeti incelendiğinde 31.12.2019 tarihinde 15.12.2018 tarihine göre %63 oranında bir azalış meydana geldiği açıkça görülecektir. Satışların maliyetinin düşmüş olması firma için olumlu bir durum olarak değerlendirilebilir.

7.2.2.3 Brüt Satış Karındaki Değişiklikler

Firmanın Brüt Satış karı 31.12.2019 tarihinde 15.12.2018 tarihine göre %73 oranında artış göstermiştir. Ancak net satışlardaki % 31 azalış olduğu düşünülürse, brüt satış karındaki artışın, maliyetlerin düşmesinden kaynaklandığı anlaşılabacaktır.

7.2.2.4 Faaliyet Karı ve Zararındaki Değişiklikler

Faaliyet karı, faaliyet giderleri kayda değer bir artış veya azalış göstermemesine rağmen % 119 artış göstermiştir. Bu da konkordato projesi açısından son derece önemlidir. Çünkü konkordatoda amaç firmanın faaliyetlerine devam edebilmesidir.

7.2.2.5 Dönem Karı veya Zararındaki Değişiklikler

Faaliyet dışı gelirler % 114 oranında artış göstermiştir. Faaliyet karı incelendiğinde ise %119 bir artış meydana gelmiş olduğu görülecektir. Olağan kar ise -46.143.087,91 den 6.524.612,01'e çıkaran hem pozitif dönmiş hem de %114 gibi bir artış sağlamıştır. Firmanın gelir tablosu incelendiğinde ivmenin pozitif yönlü olduğu ve firmanın konkordatoya tabi olan borçlarını kısmi olarak da olsa ödeyebilme potansiyeli olduğunu göstermektedir.

7.2.3 Oran Analizi İle İnceleme

Tablo 7.4 ABC Mağazacılık Finansal oranlarını gösterir tablo

ABC MAĞAZACILIK A.Ş.			
LİKİTİDE ORANLARI	GENEL ORAN	ÖNCEKİ DÖNEM	CARİ DÖNEM
CARİ ORAN	2	0,67	0,79
LİKİDİTE (ASİT TEST) ORANI	1	0,21	0,25
NAKİT ORAN	1	0,08	0,08
FİNANSAL YAPI ORANLARI	GENEL ORAN	ÖNCEKİ DÖNEM	CARİ DÖNEM
KALDIRAÇ ORANI	0,5	1,12	1,16
ÖZKAYNAKLAR / AKTİF TOPLAMI ORANI	1	-0,12	-0,16
FİNANSMAN ORANI	<1	-0,11	-0,14
K.V.Y.KAYNAKLAR / PASİF TOPLAMI ORANI	0,2	0,12	1,07
DEVİR HIZLARI	GENEL ORAN	ÖNCEKİ DÖNEM	CARİ DÖNEM
ALACAK DEVİR HIZI	3-4	7,15	3,74
STOK DEVİR HIZI (DEVİR SAYISI)	3-4	0,48	0,01
TOPLAM AKTİFLER DEVİR HIZI	2	1,50	0,82
MADDİ DURAN VARLIKLAR DEVİR HIZI	4	4,64	5,50
ÖZKAYNAK DEVİR HIZI	4	-12,21	-5,27

Oran analizi yöntemi; hesaplar ya da hesap grupları arasındaki ilişkinin matematiksel olarak ifade edilmesi ile uygulama yapılan firmanın mali durumu, karlılığı ve faaliyet durumu hakkında bir kanaate varmak için kullanılmaktadır.

ABC Mağazacılık A.Ş. ye ait finansal veriler de aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Firmanın genel finansal durumu ile ilgili tablodaki veriler tek tek yorumlanarak aşağıda detaylı olarak anlatılacaktır.

7.2.3.1 Cari Oran Analizi

Cari oran firmanın kısa vadeli borçlarını ödeyebilecek mali gücü olup olmadığını göstermekte ve netice olarak net işletme sermayesinin kısa vadeli borçları ödemedede yeterli olup olmadığı konusunda bilgi vermektedir. Cari oranın genel olarak 2 olması beklenmektedir. Ancak firmanın cari oranı incelendiğinde baz alınan dönemde 0,67 olduğu ancak konkordato mühleti içerisinde 0,79'a yükseldiği görülmektedir. Bu durum

firmanın kısa vadeli borçlarını ödemede güçlük yaşadığının açıkça göstergesidir. Ancak firmanın mühlet süreci içerisinde bir gelişme gösterdiği açıktır.

7.2.3.2 Asit-Test Oranı Analizi

Bu oran hesaplanırken stoklar hesaplama dışı bırakılmaktadır. Asit-Test oranı, firmanın her birim kısa vadeli borcuna karşılık kaç birim dönen varlığa sahip olduğunu göstermektedir. Firmanın baz dönem ve cari dönem asit-test oranı incelendiğinde 0,21'den 0,25'e yükseldiği görülmektedir. Genel oranın 1 olması istenmekteyken firmanın oranları 1'in çok altında seyretmektedir. Bu durum ise genel olarak istenmemekle birlikte süreç içerisinde bu oranı nispeten artış göstermesi konkordato mühleti açısından olumlu gözükmemektedir.

7.2.3.3 Nakit Oran Analizi

Nakit oranı diğer likidite oranları ile karşılaştırıldığında daha net bir ölçü olarak değerlendirilmektedir. Nakit oranının "1" olması firmanın kısa vadeli olan borçların hepsini nakit ve nakde benzer kalemleriyle karşılayabilmesini açıklamaktadır. Firmanın baz dönem ve cari dönem nakit oranı incelendiğinde oranın 0,08 olduğu ve firmanın borçlarını nakit ve nakit benzeri varlıklarla ödenmesinin pek de mümkün olmadığı açıktır. Ancak yüksek miktarda borcu olan firmanın nakit ve nakit benzeri varlıklarını artıramamış olması normal karşılanabilir.

7.2.3.4 Finansal Kaldıraç Oranı

Finansal kaldıraç oranı firmaların elinde bulunan varlıkların ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklarla karşılandığını göstermektedir. Finansal Kaldıraç oranının yüksek olması, firmanın borçlarını karşılayamayacağı ve işletmenin spekülatif olarak finanse edildiği sonucunu doğurur. Finansal kaldıraç oranının 0,5 olması beklenirken incelemekte olduğumuz firmanın baz dönemde 1,12, cari dönemde ise 1,16 olduğu görülmektedir. Konkordato mühleti içerisinde firmanın borçlarını ödeyebilme konusunda hiç gelişim göstermediği bu oranların yüksek çıkmasından anlaşılmaktadır.

7.2.3.5 Özkaynakların Aktif (Varlık) veya Kaynak Toplamına Oranı

Bu oranın nispeten düşük olması, firmanın uzun vadede yükümlülüklerini yeri getiremeyeceği sebebiyle mali açıdan güç duruma düşme olasılığının yüksek olduğunu açıklamaktadır. İncelemekte olduğumuz ABC Mağazacılık A.Ş. firmasının özkaynakları negatif olduğundan bu oran da negatif çıkmaktadır. Bu nedenle firmanın aslında Borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde olduğu anlaşılmaktadır.

7.2.3.6 Finansman Oranı Analizi

Finansman oranı firmanın mali olarak dışa bağımlılık derecesini göstermektedir. İncelemekte olduğumuz firmanın finansman oranı özkaynakları negatif durumda olduğu için negatif çıkmaktadır. Oranın 1 den daha düşük çıkması yabancı kaynak sağlayanların firmaya hissedarlardan da fazla bir yatırım yaptığı sonucunu doğurmakta ve firmanın faiz yükü altında olduğu gözükmektedir.

7.2.3.7 Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların Pasifler İçindeki Oranının Analizi

Bir firmanın mali varlıklarının ne kadarlık bölümünün kısa vadeli yabancı kaynaklar kullanılarak elde edildiğini açıklamaktadır. Oranın 0,4'ün altında olması beklenmektedir. Ancak firmanın oranı baz dönemde 1 cari dönemde ise 1,07'dir. Bu da firmanın Kısa vadeli yabancı kaynaklarının pasifler içerisindeki payının arttığını göstermektedir. Bu istenmeyen bir durumdur. Ancak firmanın Borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde olduğundan konkordatoya başvurduğu da dikkate alınmalıdır.

7.2.3.8 Alacak Devir Hızı Oranı Analizi

Alacak devir hızı oranı firmanın alacaklarını nakde dönüştürme hızını gösterir. Bu durumda alacaklar doğru ve hızlı bir şekilde tahsil edilebilmektedir. Firmanın alacak devir hızı incelendiğinde nispeten baz dönemde yüksek olduğu cari dönemde ise referans aralığına geldiği görülecektir. Firmanın alacaklarını tahsil etmede herhangi bir sorun olmadığı tespit edilmiştir.

7.2.3.9 Stok Devir Hızı Oranı Analizi

Stok devir hızı stokların ne kadar hızlı şekilde nakde dönüştüğünü göstermektedir. Firmanın stoklarının likit varlığa dönüşme hızının baz dönemde 1,92 oranındayken cari dönemde 0,71 oranına düştüğü gözlemlenmektedir. Bu durum ise aslında firmanın stoklarını nakit ve nakit benzerlere dönüşmede güçlük yaşadığını göstermektedir. Hazır giyim sektöründe faaliyet gösteren bir firmada bu oranın daha yüksek olması gerekmektedir. Bu oranın düşüklüğü konkordato projesinin tasdiki konusunda olumsuz bir referans olacaktır.

7.2.3.10 Varlık Aktif Devir Hızı Oranı

Net Satışların Dönen varlıklara bölünmesi ile ortaya çıkmaktadır. Belirli bir hesap döneminde dönen varlıkların kaç kez yenilendiğini göstermektedir. Net Satışların Varlıklar toplamına oranlanması ile hesaplanan bu oran firmadaki sermaye yoğunluğunun bir göstergesi durumundadır. Firmanın aktif devir hızı oranı ise baz dönemde 1,50 iken cari dönemde düşüş meydana gelmiş olduğundan 0,82 oranına düşmüş olduğu görülecektir. Firmanın dönen varlıklarının dönüşüm hızının düştüğü gözlemlenmektedir.

7.2.3.11 Maddi Duran Varlıklar Devir Hızı

Duran varlık devir hızının zaman içerisinde düşme eğilimi göstermesi, firmada atıl kapasite bulunduğunun bir göstergesi olabilir. Ancak firmanın üretim değil hazır giyim sektöründe faaliyet göstermesi nedeniyle bu oranın yüksek çıkması bu firma özelinde önemli bir oran değildir.

Ancak yine de firmanın mühlet sürecinde gelişim gösterdiği görülecektir. Baz dönemde 4,64 oranındayken cari dönemde 5,50 oranına yükseldiği görülecektir.

7.2.3.12 Özkaynak Devir Hızı

Net Satışların Sermaye 'ye oranlanması ile hesaplanan oran, Bir firmanın özkaynaklarını hangi ölçüde verimli olarak kullandığını göstermektedir. Ancak incelemekte olduğumuz ABC Mağazacılık A.Ş.'nin özkaynaklarının negatifte olması nedeniyle bu oran için sağlıklı bir yorum da yapmak mümkün olmamaktadır.

7.2.4 Firmanın Mali Durumuna Genel Bakış

Konkordato başvurusunda bulunmuş ABC Mağazacılık A.Ş'nin özkaynaklarının negatif olması nedeniyle mali olarak güç durumda olduğu ilk bakışta görülebilmektedir. Ancak zaten güç durumda olduğu için konkordato başvurusu yapmış olduğu da dikkate alındığında esas olarak mühlet içerisindeki gelişimi değerlendirilmelidir. Baz ve cari döneme ait bilanço ve gelir tabloları ile firmanın finansal oranları dikkate alındığında genel olarak bir iyileşme gösterdiği söylenebilir. Ancak bu iyileşme görünen odur ki firmanın mühlet öncesi borçlarını ödemeye yeterli olmayacaktır. Ayrıca firmanın mühlet süresince kısa vadeli yabancı kaynaklarının %35 arttığı dikkate alındığında yeni borçlanmalar yaptığının göstergesidir. Bu durumda konkordato gereği bu borçlara da ayrıca bir teminat gösterilmesi gerekmektedir. Mühlet öncesi borçlar için komiserlerin konkordato projesinin revize edilmesi gerektiğini bildirmesi de bu nedenledir.

7.3 Abc Mağazacılık A.Ş. Konkordato Sürecinin Hukuki Açıdan İncelenmesi

7.2.1 Başvuru Aşaması

ABC Mağazacılık A.Ş. firma merkezinin bulunduğu yer Asliye Ticaret Mahkemesine HMK'ya uygun dilekçesi ile konkordatoyla ilgili özel yetkisi bulunan vekili vasıtası ile başvurmuştur. İİK 286. Maddesinde öngörülmüş olan tüm belgeleri eksiksiz teslim etmiş olduğu mahkemece tespit edilmiş olduğundan firma hakkında 15 Ocak 2019 tarihinden başlamak üzere geçici mühlet kararı verilmiştir. Firmanın alacak miktarı göz önünde bulunarak geçici komiser heyeti kurulmuş ve 3 komiser atanmıştır. Aynı zamanda konkordato geçici mühleti verilmesine herhangi bir gerekçe bulunmadığı iddiasıyla alacaklıların ilan tarihinden itibaren 7 gün içerisinde konkordatonun reddini istenebileceği belirtilmiştir. Ayrıca konkordatonun tasdikine ilişkin yargılamanın ön inceleme duruşmasının tarihi 16.04.2019 olarak belirlenmiştir. Bu ilan 21.01.2019 tarihinde basın ilan kurumu resmi ilan portalından yayınlanmıştır.

7.2.2 Geçici Mühlet Aşaması

Firma hakkında 15.01.2019 tarihi itibariyle geçici mühlet verilmesinden itibaren firma hakkında yapılmış olan icra takipleri durdurulmuş ve mühlet öncesi borçlara ilişkin yeni bir takip açılmayacaktır. Mahkemece atanmış komiser heyeti tarafından firma merkezinde borçlu ile toplantılar yapılmıştır. Ancak geçici mühletin sona ermesini müteakip kesin mühlet için komiserlerin görüş bildirmesi beklenirken komiserler geçici mühletin uzatılması yönünde bir rapor hazırlamış ve mahkemeye sunmuştur. Bu durumda kanaatimiz firmanın kesin mühlet aşamasına geçmesi için yeterli koşulların oluşmadığı yöndedir. Ancak geçici mühletin uzatılması talebi makul gerekçelere dayandırılmalıdır. Bu nedenle komiser heyeti, raporlarında firma hakkında genel bir bilgilendirme yapmak suretiyle firmanın 16.02.2019 tarihinde 916 personelinin bulunduğunu, personel maaşlarının ödendiğini ancak kamuya olan borçlarının ödenmediğini bildirmiştir. Komiser görüşüne göre firmanın faaliyetlerine devam edebilmesinde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Firmanın konkordato ön projesinde belirttiği sermaye artışının bir kısmı gerçekleşmiş ancak kalan kısmı ödenmemiştir.

Ayrıca firma ortaklık arayışında olup bazı firmalarla görüşmüş ve ortaklığa ilişkin olarak iyi niyet mektupları almıştır. Tüm bunlar dikkate alındığında komiserler tarafından bu konuların netleştirilmesi için geçici mühlet sürecinin 2 ay daha uzatılması gerektiği mahkemeye bildirilmiştir.

Geçici mühletin uzatılması talebi mahkemece açılan duruşmada değerlendirilmiş ve duruşmaya komiserler davet edilerek görüşleri alınmıştır. Taleplerin makul olması üzerine mahkeme 15.04.2019 tarihinden itibaren geçici mühletin 2 ay daha uzatılmasına karar vermiştir.

Geçici mühletin uzama süresi sonunda komiser heyeti, kesin mühlet verilmesi hakkında ilk nihai raporlarını 05.06.2019 tarihi itibariyle mahkemeye iletmiştir. Rapor incelendiğinde 25.04.2019 tarihi itibariyle firmanın 892 personeli bulunduğu ve personel maaşlarının ödendiği, kamuya olan borçların ödenmediği ancak KDV iadesi kapsamında mahsuplaşmanın devam ettiği şeklinde tespitler yapıldığı görülmüştür. Firmanın 25.04.2019 tarihli kaydı değer bilançosuna göre özkaynaklarının negatif olmasından dolayı borç miktarının finansal kapasitesinin üzerinde olduğu, ancak rayiç değerlerle

hesaplama yapıldığında pozitif olarak hesaplandığından finansal kapasitesinin borçları karşılayabilecek düzeyde olduğu saptanmıştır.

Geçici mühlet içerisindeki faaliyetler dikkate alındığında, firma tarafından, ortak alınmaması durumunda oluşacak olan sermaye açığının ne şekilde kapatılacağına ilişkin olarak konkordato projesinin revize edilmesi gerekmektedir. Firmanın kesin mühlet alması durumunda sabit giderleri ve kamuya olan borçlarındaki artışın izlenmesi ve personel borçlarının ödenip ödenmediği takip edilmelidir. Ancak ortak alınmaması durumunda konkordato projesinin başarıya ulaşma ihtimali düşük bulunmaktadır.

7.2.3 Kesin Mühlet Aşaması

Komiser heyeti kesin mühlet verilmesine ilişkin geçici mühletin sonunda verilen rapor ve konkordato borçlusu firmanın talep dilekçesi birlikte değerlendirilmiş ve 15.06.2019 tarihinden itibaren kesin mühlet kararı verilmiştir. Konkordatoya ilişkin hukuksal süreçler kesin mühlet aşamasında gerçekleşmektedir. Yeni bir komiser heyeti atanmamış ve geçici mühletteki komiser heyeti aynen görevine devam etmektedir. Geçici mühlet için alınmış tedbirler de aynen kesin mühlet süresince de devam etmektedir.

Ek olarak 3'ten fazla alacaklı sınıfının bulunması alacaklı sayısının 250'yi aşması veya alacak miktarının 125.000.000-TL'nin üzerinde olması durumunda ilgili yönetmelik gereği alacaklılar kurulunun oluşturulmasına, tüm bunların İcra İflas Kanunu 288. maddesinde belirtilen tüm yerlere ilan olunmasına karar verilmiştir.

Kesin mühlet kararı sonrasında alacaklı listesi Firma tarafından hazırlanarak komiser heyetine bildirilmiştir. Alacak kayıt ilanı için gerekli olan bu listede alacaklılar ve adresleri açıkça belirtilmiştir. Alacaklı listenin iletilmesini müteakip Basın İlan Kurumu resmi ilan portalında, alacaklıları Alacaklıları Bildirmeye Davet İlanı 22.07.2019 tarihinde yayınlanmıştır. Bu ilana istinaden alacaklıların dayandıkları belgelerle, ilanın yayınlandığı tarihten itibaren 15 gün içinde Komiser Heyetinin belirttiği adrese bizzat veya vekilleri aracılığıyla alacak kaydı yapılabileceği alacak kaydı esnasında geçici mühlet başlangıç tarihi olan 15.01.2019 tarihi itibarıyla alacak tutarını, alacak yabancı para ise Türk Lirası karşılığını, paradan başka bir şey ise bildirim tarihi itibarıyla para değerinin gösterildiği hesap dökümünün sunulması gerektiği, alacaklılarını

bildirmeyen alacaklıların konkordato borçlusunun bilançosunda kayıtlı olmadıkça konkordato projesinde söz sahibi olamayacağı ilan edilmiştir.

Komiser Heyeti firma ile yapılan toplantı sonrasında firma hakkında genel değerlendirmelerde bulunarak yeni bir kesin mühlet değerlendirme raporu sunmuşlardır. Raporda mühlet süresinin başladığı tarihten rapor tarihine kadar geçen sürede mali olarak firmanın durumunun iyiye gittiği görülmekle, revize konkordato projesinin başarıya ulaşmasındaki dayanak olan dışarıdan ortak alınması durumunun somutlaşmaması nedeniyle 4 ay daha beklenmesi gerekmekte olduğundan bu haliyle konkordato revize projesinin hayata geçme ihtimalinin bulunmadığı raporun sonuç bölümünde yer almaktadır. Bunun üzerine Konkordato projesi tekrar 09.12.2019 tarihli olarak revize edilmiştir. Bu revize proje ile birlikte firmanın dışardan ortak alamaması durumunda alacaklılar tarafından %50 Tenzilat yapılması ve kalan tutar için Ağustos 2020 tarihinden başlamak üzere her 3 ayda 1 ödenmesi koşuluyla borcun 5 yıl içerisinde ödeneceği yer almıştır. Ancak firmanın dışarıdan ortak alamaması durumunun açıklığa kavuşturulması gerektiği komiser heyetince vurgulanmıştır.

Daha önce yönetmelik gereği alacaklılar kurulunun zorunlu olarak oluşturulması gerektiği yönünde alınmış 15.01.2020 tarihli mahkeme kararı gereği Alacaklılar Kurulu 1 rehinli alacağı olan banka alacaklısı, 3 en yüksek miktardaki alacağa sahip alacaklı ve bir de Amme alacaklısı olmak üzere alacaklılar kurulu oluşturulmuştur. Alacaklılar kurulunun oluşturulmasına dair ilan 02.02.2020 tarihli olarak Basın İlan Kurumu Resmi İlan Portalında yayınlanmıştır.

Bu dönem itibariyle Dünya Sağlık Örgütüncü 11 Mart 2020 tarihinde global olarak pandemi ilan edilmiştir. Covid-19 salgını nedeniyle 22.03.2020 tarihli 31076 sayılı icra takiplerinin durdurulması hakkında Cumhurbaşkanlığı kararı gereği mühlet süreleri 15.06.2020 tarihine kadar durmuş bulunmaktadır.

Konkordato kesin mühlet süreci devam ederken Komiser Heyetince 28.04.2020 tarihli komiser heyeti Kesin mühlet değerlendirme raporu mahkemeye sunulmuştur. Bu döneme kadar Alacaklılar Kurulu Kurulmuş ve 3 kez toplanmıştır. Bu raporda Firmanın faaliyetlerini sürdürdüğü 31.01.2020 tarihi itibariyle 665 çalışanın bulunduğu, pandemi nedeniyle devlet tarafından sağlanan teşviklere başvuruların yapıldığı, kriz yönetimi

konusunda ise yönetimin basiretli davrandığına yer verilmiştir. Ancak Firmanın mali olarak iyileşme göstermesine rağmen konkordato projesinin gerçekleşmesi için gereken kaynağı yaratamadığı Konkordato Borçlusu firmanın projede yer alan ortaklık gerçekleştirme ihtimalinin düşük olduğu, franchise anlaşmaları yapılamamış olduğu dikkate alınarak 09.12.2019 tarihli revize konkordato projesinin bu haliyle başarıya ulaşma imkânı bulunmadığına komiser heyeti görüşleri yer almaktadır.

Tüm Bunlar neticesinde Konkordato ilan eden firmanın bulunduğu yer Asliye Ticaret Mahkemesinin 2019/xx Esas numaralı dosyasıyla görülmekte olan konkordato yargılamasında İİK m.299 gereğince, alacaklılar alacaklarını bildirmiştir. Alacak kayıtlarının tamamlanmasından sonra İİK 300. Gereğince alacak kayıtları hakkında borçlunun beyanları alınmıştır. Alacak kayıtları üzerinde inceleme Komiser Heyetince tamamlanmış ve İİK 290. Madde gereğince konkordato projesinin tamamlanmasına Komiser Heyeti katkıda bulunmuştur.

Bunun üzerine ve komiser heyeti raporu dikkate alındığında Konkordato borçlusu firma konkordato projesini tekrar revize etmek zorunda kalmıştır. Revize Projede İmtiyazlı alacakların tarihleri değiştirilmiş, küresel salgın nedeniyle ortaklık kurulması tarihi ötelenmiş, alacaklıların alacaklarından %50 vazgeçmesi ile ödenecek taksitlerin başlangıcı Temmuz 2021 olarak değiştirilmiştir. Genel olarak zarar eden mağazaların kapatılıp yeni mağazaların açılacağına da yer verilmiştir. Revize proje ile hedeflenen kar da düşürülmüştür.

Tüm bu aşamalar tamamlandıktan sonra sıra alacaklılar toplantısı yapılmasına gelmiş bulunmaktadır. Basın İlan Kurumu Resmi İlan Portalında yayınlanmış olan alacaklılar toplantısı daveti ile alacaklılar toplantısının yapılacağı adres gün ve saat ilan olunmuştur.

Konkordato tasdikine ilişkin 21.08.2020 tarihli nihai komiser heyeti raporunda: İİK 308. maddesi uyarınca konkordatonun tasdik edilmemesi halinde borçlunun iflasını için doğrudan doğruya iflas sebeplerinden birisinin bulunması gerektiği, raporda ifade edildiği üzere borçlu firma rayiç değer yönünden borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde olmadığına kanaat getirilmiştir.

Öngörülen doğrudan doğruya iflas sebeplerinden herhangi birinin firma bakımından gerçekleştiği konusunda bir bilgi veya belirti bulunmadığı, ancak, İİK m. 305/1 (a) bendinde iflas hali ile konkordato projesi arasında bir kıyaslamanın yapılması kanuni bir gereklik arz ettiği, başka bir ifadeyle, mahkeme iflas halinde yapılacak ödemelerin konkordato projesinde öngörülen ödemelere nispetle daha fazla olacağı kanaatine varırsa, konkordatonun tasdiki talebini reddedebilecek fakat doğrudan doğruya iflas hallerinden biri mevcut olmadığı için firmanın iflasına da karar vermeyeceği, böyle bir durumda Mahkemenin kararı konkordato sürecinin sona ermesi şeklinde inşai bir etki meydana getireceği, bu durumda konkordato mühleti ve borçlu hakkındaki takip yasağı da kendiliğinden sona ermiş olacaktır.

Komiser heyeti İİK 305. maddesi uyarınca yaptığı değerlendirmede öncelikle borçlu firmanın piyasa rayiçlerine göre aktif değerleri ile borçları toplamının aritmetik olarak karşılaştırılmasını yapmış, daha sonra ise rakamsal verilerde yer almayan hususları da dikkate alarak firmanın iflası ile konkordatosu arasındaki karşılaştırmayı yapmış bulunmaktadır.

Bu revize konkordato projesinde teklif edildiği haliyle yarısı olan tutar ile oranlandığında alacaklıların alacaklarına yaklaşık %46,61 oranında kavuşacakları görülmektedir. Revize konkordato projesi ile teklif edilen oranın ise %50 olarak bu orandan yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Alacaklarını bildirdiği veya alacaklar bilançoda kayıtlı alacaklıların sayısı 462 olduğu konkordato projesine toplantıda ve/veya iltihak müddeti içinde olumlu oy verenlerin kaydedilmiş olan alacaklıların ¼'ünü ve alacakların 2/3'ünü aşacak şekilde olması sebebiyle konkordato ön projesi alacaklılar tarafından onaylanmıştır. Borçlu firmanın mühlet içerisinde komiserin onayı ile doğmuş borçları mevcut olmadığı, ancak borçlu firma mevcut cari hesap özetlerinde yer alan bazı alacakların da kira alacaklarına ilişkin feragatnamelerini mahkemeye sunduğu tespit edilmiştir.

Borçlu firma tarafından İİK 206. Maddesinde yer alan birinci sırasındaki imtiyazlı alacaklılar bakımından ilgili alacaklıların açıkça feragat ettiklerini gösteren belgeleri komiser heyetine sunulmamıştır. Bu nedenle söz konusu teminat koşulunun henüz

sağlanmadığı görülmektedir. Tasdik duruşmasına kadar bahse konu teminat koşulunun sağlanması halinde bu madde uyarınca takdirin mahkemeye ait olacaktır. Konkordato tasdikinin ortaya çıkardığı yargılama giderleriyle, alacaklılara ödenmesi kararlaştırılmış olan para toplamının üzerinden binde 2,27 oranında konkordato tasdik harcının yatırılması gerektiği komiser heyeti tasdik raporunda yer almıştır.

7.2.4 Konkordatonun Mahkemece Tasdiki

Yukarıda Konkordatonun mahkemece tasdiki başlıklı konuda değinildiği İcra ve İflas Kanunu 305. Maddesi gereğince aşağıdaki 5 şart gerçekleştiğinde konkordato tasdik edilebilir.

- 1-Adi konkordato söz konusu ise, konkordato ile teklif edilen tutarın, karşılaştırma tablosunda iflas halinde ele geçecek tutardan, yer alan tutarların yani borçlu iflas ettiğinde alacaklıların eline geçecek olan muhtemel tutardan, malvarlığının terki suretiyle konkordato ise paraya çevrilme halinde ele geçecek olan hasılattan veya 3. kişi tarafından teklif edilen tutarın iflas yolu ile tasfiye durumunda ele geçecek tutardan fazla olacağı kanaatine varılması,
- 2- Konkordato projesi ile teklif edilen tutarın borçlunun ekonomik kaynakları ile gerçekleştirilebilir olması,
- 3- Konkordato projesinin İcra İflas Kanunu 302. Maddesinde öngörölmüş alacak veya alacaklı çoğunluğu ile kabul edilmiş olması,
- 4- Kanunda öngörölmüş olan imtiyazlı alacaklarının alacaklarına tam olarak kavuşması ve mühlet içerisinde komiser onayıyla edinilen borçların ödenmesi, alacaklı bunlardan vazgeçmemiş ise yeterli miktardaki teminat altına alınmış olması,
- 5- Konkordato tasdiki aşamasında ortaya çıkan yargılama giderleri ile konkordatonun tasdik edilmesi durumunda alacaklılara ödenmesine karar verilen tutar üzerinden alınması gereken harç, tasdik kararının öncesinde mahkeme veznesine depo edilmiş olması,

Bunun neticesinde yukarıda yer alan tüm maddeler mahkemece tek tek incelenmiştir. 21.08.2020 tarihli nihai komiser heyeti raporuna göre iflas tasfiyesi gerçekleştiğinde %46 olarak alacaklarına kavuşan alacaklılar 21.07.2020 tarihli revize konkordato projesi ile %50 oranında alacaklarına kavuşabilecekler hatta ortak alımı

gerçekleştğinde tamamını vadelerle alabileceklerdir. Bu nedenle konkordato gerçekleştiğinde alacaklıların daha fazla bir miktar elde edeceği kuşkusuzdur. Konkordato revize projesi firmanın mali kaynakları ile orantılı bulunmuş ve bu durum yukarıda detaylı olarak açıklanmıştır.

Alacaklı ve alacaklı sayısı ise yine komiser raporunda detaylı olarak açıklanmış bulunmakla iltihak müddeti içinde olumlu oy verenlerin kaydedilmiş olan alacaklıların ¼'ünü ve alacakların 2/3'ünü aşacak şekilde olması sebebiyle konkordato ön projesi alacaklılar tarafından onaylanmıştır. çoğunluğun sağlandığı açık bir şekilde anlaşılmıştır. Alacaklı vekili tarafından imtiyazlı alacaklar ve mühlet içerisinde doğan alacakları için, bilirkişi raporu ile değerlendirilmiş olan firmaya ait XXX markasının 46.004.754.86-TL rayiç değere sahip olduğu ve markanın teminat olarak kabul edilebileceği talebinde bulunulmuştur. Buna ek olarak Konkordato borçlusu vekili İİK 307. Maddesi gereği tasdik kararında, rehinli malların koruma altına alınması ve satışının, mahkeme kararın kesinleşmesinden itibaren 1 yıldan fazla olmamak üzere ertelenmesi yönünde talebinde bulunulmuştur. Bunlar üzerine konkordatonun tasdiki hususunda tüm şartların gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Asliye Ticaret Mahkemesi ise % 50 tenzilatla ve vadeler halinde borçların ödenmesi projesini tasdik etmiştir. Konkordato tasdikinin sonucu olarak mühletin sona ermesi nedeniyle konkordato komiser heyetinin görevi ve Mahkemece verilen tüm tedbirler tasdik kararı ile birlikte sona ermiştir.

İmtiyazlı alacaklar ve mühlet sonrası doğmuş olan borçlar için XXX markası teminat gösterilmiş ve marka patent kurumuna rehin konulması için müzekkere yazılmasına karar verilmiştir. Tasdik kararı ile birlikte konkordato bağlayıcı hale gelmiş bulunmaktadır.

İİK 308. maddesi gereğince geçici mühlet kararından önce başlatılmış takiplerde konulan ve henüz paraya çevrilmemiş İİK 206. Maddesinde geçen istisnalar hariç hacizler düşmüştür.

İİK'nın 306.maddesi gereğince tasdik edilen konkordatonun gerçekleşmesini sağlamak ve gözetim tedbirlerinin alınması amacıyla bir yeminli mali müşavir kayyım olarak atanmıştır. Kayyım komiser heyetinde yer alan komiserlerden seçilebileceği gibi dışarıdan bir kayyım atanması da mümkündür.

İİK'nın 308. maddesi uyarınca alacaklarına itiraz edilmiş alacaklıların tasdik kararının ilanından başlamak üzere 1 ay içerisinde dava açma hakları bulunmaktadır.

İİK 306. Maddesi gereğince tasdik kararının Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanması, Basın ve İlan Kurumu Portalında ilan edilmesi ve İİK 288. maddesinde belirtilen yerlere bildirilmesi gerekmektedir.

İlk derece mahkemesince verilen konkordato kararları istinaf kanun yolu açık bulunmaktadır. Bu nedenle tasdik kararının konkordato talep eden borçluya tebliğinden itibaren, itiraz eden diğer alacaklılar yönünden ise tasdik kararının ilanından itibaren 10 gün içerisinde istinaf kanun yoluna başvurulabilmektedir.

7.3 ABC Mağazacılık Konkordato Süreci Değerlendirilmesi

ABC Mağazacılık A.Ş. konkordato başvuru tarihi itibarıyla 19 Aralık 2018 tarihinde resmi gazetede yayımlanan 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına ilişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun ile yapılan değişikliklerin sonrasına rastlamaktadır. Bu nedenle tam anlamıyla nerdeyse günümüzdeki mevzuatın tüm hükümleri bu konkordato sürecinde uygulanmış bulunmaktadır. Konkordato sonuç itibarıyla vade ve tenzilat öngördüğü için karma konkordato olarak değerlendirilebilir. Firma konkordato mühlet süreci boyunca perakende hazır giyim sektöründe faaliyet göstermekte olduğundan kar etmeyen mağazalarını kapatmış, çalışan sayısını minimum düzeye indirmiş, bunlar gerçekleşirken yeni mağazalar da açmıştır. Faaliyet gösterdiği sektörde önemli söz sahibi olan firma aslında geçmişte kurduğu sağlam ilişkiler nedeniyle dürüst borçlu kavramına tam olarak uymaktadır. Dış ortak alımı pandemi nedeniyle sektöre uğramış olsa dahi sürekli olarak günün koşullarına göre konkordato projesini yenilemiş ve alacaklılara yeni teklifler sunmuştur. Ayrıca XXX markası gibi büyük bir marka oluşturulması ve bu markanın günümüzdeki değeri nedeniyle firmanın geleceğini şekillendirebilmesi ve faaliyetlerine devam edebilmedeki önemli etkenlerden birisi olmuştur. Firmanın büyüklüğü dikkate alındığında, yarattığı istihdam ve yurt dışı mağazaları nedeniyle ülkeye sokmuş olduğu ve illerde sokmaya devam edeceği kaynak ile ülke ekonomisi açısından da önemli bir yere sahiptir. Konkordatonun alacaklılar tarafından %50 tenzilatla ve yukarıda açıklanmış olan vadelerle kabul edilmiş olması firmaya olan güveni de açıkça göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İflas ertelemeinin kaldırılması ile hayatımıza daha aktif ve uygulanabilir hale getirilmiş olan konkordato en kısa tanımıyla borçluların alacaklılar ile yapmış oldukları anlaşma olarak nitelendirilebilir. Mali durumu kötüye giden ve borçlarını ödeyememe riskiyle karşı karşıya kalan firmaların iflastan kurtulmak için başvurdukları yoldur. Konkordatoda amaç borçluların mali durumunun düzelmesi ile faaliyetlerine devam etmesi, ayrıca alacaklıların da iflas durumundan daha fazla bir tahsilat yapmalarını sağlamaktır.

Bu itibarla çalışmamızın birinci bölümünde Genel olarak konkordatonun ne anlama geldiği konkordato kavramının açıklanması ve konkordato türlerine yer verilmiştir. Bu açıklamalar aslında konkordatonun türlerinin neler olduğu ile ilgili daha çok teknik bilgiler içermektedir. Borçluların hangi konkordato türünü seçecekleri aslında içerisinde buldukları mali ve ekonomik koşullarla yakından ilgilidir. Şöyle ki; bir borçlu eğer tenzilat konkordatosu planladı ise bu konuda hem Borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde olmalı hem de bu duruma alacaklıları ikna etmelidir. Tabi ki bu ikna sürecinde bilirkişilerce alınacak raporlar da önem arz etmektedir. Borçlunun Borç miktarı finansal kapasitesinin üzerinde ise ve iflastan kurtulma şansı bulunmuyorsa alacaklıları ikna etmesi de fiilen mümkün değildir. Çünkü konkordatonun gerçekleşmesi sadece borçlunun kendi inisiyatifinde olan bir durum olmaktan ziyade alacaklıların onayına ve kanunda öngörülen şartlara tabidir. Bu konuda kanaatimizce konkordato başvurusuna yakın dönemde gerçekleşen borçlanmalara özellikle dikkat edilmelidir. Kötü niyetli borçlular kanunda öngörülen alacaklıların onayı şartının sağlanması amacıyla başvuruya yakın olacak şekilde kendilerine alacaklı oluşturabilmektedirler.

Çalışmamızın ikinci bölümünde Konkordato için vazgeçilmez olan “Bağımsız Denetim” bölümüne değinmiş bulunmaktayız. Çünkü yeni konkordato düzenlemesiyle

birlikte makul güvence veren denetim raporu konkordato talebine eklenmesi gereken belgeler arasına girmiş bulunmaktadır. Bu nedenle bağımsız denetim konkordato için ayrı bir boyut kazanmıştır. Bağımsız denetim raporunun hem konkordato komiserlerine hem mahkemeye hem borçluya hem de alacaklılara verecekleri kararlarda ışık tutması beklenmekte ve aslında borçluya adeta bir kalkan sağlayan konkordato kurumunun da borçlu tarafından kötüye kullanımı engellenmektedir. Bu nedenle Makul güvence raporunun başvuru belgeleri arasına eklenmesi iyi niyetli borçlulardan kötü niyetli borçluların ayrıştırılması açısından olumlu bir düzenlemedir.

Çalışmamızın üçüncü bölümünde “Mali Analiz” konusu incelenmiş olmakla, konkordato esas olarak borçlarını ödeme gücünü çeken firmaların iflas etmeden önce iflastan kurtulmak istedikleri bir yol olarak değerlendirildiğinde, borçların ödenip ödenemeyeceği firmanın mühlet içerisinde gelişim gösterip göstermediği esas olarak firmanın mali durumunu açıkça ortaya çıkaracak şekilde mali analizle ortaya çıkarılabilmektedir. Bu nedenle mali analiz konkordato kurumunun olmazsa olmaz unsurudur. Mühlet süreci içerisinde sık sık yapılan mali analizler konkordato mühletinin devamı hususunda da mahkemeye bilgi sağlamaktadır. Kanaatimizce esas olarak mali analiz konkordatonun tüm taraflarına doğru ve güvenilir bilgiyi bilimsel temellere dayanarak sağlama konusunda konkordato sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalışmamızın dördüncü bölümünde Konkordato talebine eklenecek olan belgeleri detaylı bir şekilde açıklamaya çalışmış bulunmaktayız. Çünkü konkordato sürecinin ilk aşaması başvurudur. Başvuru evraklarının eksiksiz ve doğru bir şekilde mahkemeye iletilmesi büyük önem arz etmektedir. Mahkemenin bu aşamada yapmış olduğu inceleme şekli inceleme olmakla, evraklar mevzuatın öngördüğü şekilde eksiksiz ve tam olarak mahkemeye sunulmuş geçici mühlet kararı verilir. Geçici mühlet kararı için esasa yönelik bir inceleme yapılmamaktadır.

Çalışmamızın beşinci bölümünde ise konkordato komiseri ve alacaklılar kurulunun işlevlerini açıkladık. Konkordato komiseri aslında hem mahkemenin işlerini kolaylaştırmakta hem de alacaklılara borçlu üzerlerindeki denetim ve nezaret görevleri ile güven vermektedir. Konkordato komiserleri firma faaliyetlerinin devamlılığını sağlamakla aynı zamanda hem borçluya hem de alacaklılara bir nevi hizmet etmektedir.

Bu nedenle konkordato komiserlerinin ücretleri borçlu tarafından dava dosyasına depo edilmektedir.

Mühlet süresi boyunca Komiser nezaretinde işlemlerini yapmak zorunda olan borçlu da malvarlığını azaltamamaktadır. Dolayısıyla alacaklılar yasal takiplerin durduğu mühlet sürecinde zarara uğratılmamaktadır.

Çalışmamızın altıncı bölümünde konkordato kararı sonrası geçici ve kesin mühletin sonuçlarını açıklamış bulunmaktayız. Bu hususta aslında kanun koyucunun amacı sadece borçluyu korumak değil alacaklıların alacaklarının en azından bir kısmının tahsilini sağlamak ve iflasın ülke ekonomisinde yarattığı zincirleme etkinin önüne geçmektir. Bu nedenle mühlet sırası boyunca kanun gereği borçlu hakkında icra takibine geçilemez ve daha önce başlatılmış takipler de durur. Kanaatimizce geçici mühlet ve kesin mühlet süreleri içerisinde doğan borçlar için icra takibi başlatılabilmeyebilir. Çünkü konkordato sadece mühlet öncesi borçları kapsamaktadır. Nitekim son dönemde Bölge Adliye Mahkemesi kararları da bu yönde şekillenmektedir. Ayrıca konkordato mühleti içerisinde olan sürekli borç doğuran sözleşmeler nedeniyle doğmuş borçlar için de ayrıca teminat gösterilmesi şartı bulunmaktadır.

Ancak yine icra iflas kanunu 206. Maddesinde sayılan imtiyazlı alacakların alacakları bu kapsama alınmamış bu kişilerin hakları özel bir şekilde korunmuştur. Tüm bu aşamalar neticesinde yukarıda da saydığımız 5 şartın gerçekleşmesi ile birlikte konkordato tasdik edilmiş ve artık tahsilat aşamasına geçilmiş olur.

Çalışmamızın yedinci bölümü hazır giyim sektöründe faaliyet gösteren bir firmanın konkordato mühleti başlangıcına ve mühlet sonuna yakın bir tarihe ait bilanço gelir tabloları ve rasyoları incelenmiş ve firma hakkında mali yorumlar yapılmıştır. Ayrıca Mühlet sürecinde hukuki olarak atılması gereken adımlar kronolojik olarak uygulanmıştır.

KAYNAKÇA

- AKDOĞAN, N., & TENKER, N. (2010). *Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri* (13. Baskı b.). Ankara: Gazi Kitabevi.
- AKGÜÇ, Ö. (2017). *Mali Tablolar Analizi* (16. Baskı b.). İstanbul: Arayış Basım ve Yayıncılık.
- AKGÜL, B. A. (2003). İç Denetim ve Outsourcing. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 45-47.
- AKİL, C. (2019). *Sorularla Adî Konkordato*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- AKİL, C. (2019). KONKORDATO MÜHLETİNİN ALACAKLILAR BAKIMINDAN SONUÇLARI (28.02. 2018 TARİH VE 7101 SAYILI KANUNLA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERE GÖRE). *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 227-252.
- AKTUOĞLU, M. A. (1986). *Denetleme ve Revizyon*. İzmir: Bilgehan Basımevi.
- AKYEL, R., & KÖSE, H. Ö. (2010). Kamu Yönetiminde Etkinlik Arayışı: Etkin Kamu Yönetimi İçin Etkin Denetimin Gerekliliği. *Türk İdare Dergisi*.
- ALTAY, S., & ESKİOCAK, A. (2019). *Konkordato ve Yeniden Yapılanma Hukuku*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- ASLANOĞLU, S., ÖZALP, A., & ÖZALP, A. R. (2017). Bir Yeniden Yapılandırma Kurumu Olarak Konkordato Başvurusu, Geçici Mühlet Ve Gereççeleri. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 63-78.
- BERKİN, N. M. (1972). *İflâs Hukuku* (4. Baskı b.). İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- BOZKURT, P. (2013). Denetim Kavramı ve Denetim Anlayışındaki Gelişmeler. *Denetişim*, 56-62.
- CANDAN, E. (2007). *Türk bütçe sisteminde performans denetimi*. . Ankara: Maliye Bakanlığı.
- ÇABUK, A., & LAZOL, İ. (2010). *Mali Tablolar Analizi*. Ankara: Ekin Yayınevi.
- ERCAN, M. K., & BAN, Ü. (2017). *Değere Dayalı İşletme Finansı Finansal Yönetim*. Ankara : Gazi Kitabevi.
- ERDOĞAN, İ. (1984). Konkordatonun müşterek borçlu ve Kefillere etkisi. *Yargıtay Dergisi*.
- ERGÜDEN, A. E. (2020). *Konkordato Sürecinde Makul Güvence Denetimleri*. İstanbul: Alternatif Yayıncılık.
- GÖREN, Ö. (2018). Konkordato (İflasın Ertelenmesi Yerine). *Vergi Dünyası Dergisi*, 48-57.
- İNAN, A. (1992). *Bütün Yönleriyle Türk Sayıştayı*. Ankara.
- KALE, S. (2017). *Sorularla Konkordato, İflas Dışı ve İflas İçi Adi Konkordato*,. İstanbul.

- KARAYALÇIN, Y. (1998). *Muhasebe Hukuku*. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayını.
- KURU, B. (1988). *İflâs ve Konkordato Hukuku* (2.Baskı b.). İstanbul.
- KURU, B. (2013). *İcra ve İflas Hukuku El Kitabı*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- KURU, B. (2016). *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflâs Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınevi.
- ÖZEKES, M. (2018). *Konkordatoya Başvuru ve Geçici Mühlet Kararı, Muhammet Özekes (Ed.) 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler içinde*. İstanbul: Oniki Levha Yayıncılık.
- ÖZTEK, S., BUDAK, A. C., TUNÇ YÜCEL, M., KALE, S., & YEŞİLOVA, B. (2019). *Yeni Konkordato Hukuku*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- PEKCANITEZ, H., & ERDÖNMEZ, G. (2018). *7101 sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- PEKDEMİR, R. (1998). *Muhasebe Denetimi Mesleğinde Yetkiler, Sorumluluklar ve Meslek Ahlakı. II . Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu*. İstanbul: İsmmmo Yayınları.
- PEKİNER, K. (1984). *İşletme Denetimi, İstanbul üniversitesi işletme fakültesi Yayını İstanbul*.
- POLAT, N. (2003). *Saydamlık, Hesap Verme Sorumluluğu Ve Denetimin Etkinliği. Sayıştay Dergisi, 65-80*.
- SARISÖZEN, S. (2019). *İcra-İflâs ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler* (3. Baskı b.). İstanbul: Yetkin Yayınları.
- TANRIVER, S., & DEYNEKLİ, A. (1996). *Konkordatonun Tasdiki*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- TANRIVER, S. (1993). *Konkordato Komiseri*. Ankara: Yetkin Yayınevi.
- TANRIVER, S. (1993). *Konkordato Komiseri* (1 b.). Ankara: Yetkin Yayınları.
- TOROSLU, M. (2019). *Hukuksal ve Finansal Açıdan Konkordato*. Ankara: Adalet.
- UYAR, T. (2018). *68 Soruda Konkordato*. izmir: 9 Eylül Üniversitesi.
- UYAR, T. (2018). *Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri*. Ankara.

Sermaye Piyasası Kurulu, Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ (Seri: X, No: 22).

BAĞIMSIZ DENETİM YÖNETMELİĞİ <https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Mevzuat/BDY/Guncel%20BDY.pdf>

BAĞIMSIZ DENETÇİLER İÇİN ETİK KURALLAR, Erişim linki <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/45156>,

Kamu Gözetimi, Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/11/20111102-5.htm>

Güvence Denetimleri Standardı 3000 (GDS 3000) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/11/20151106-8-1.pdf>

KGK Kurul kararı https://kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Kurul%20Kararlar%C4%B1/Kurul%20Karar%C4%B1_.pdf

Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik (2019, 31 ocak) Resmi Gazete (Sayı: 30671). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/01/20190130-2.htm>

İCRA VE İFLAS KANUNU, 1932, 09 Haziran Resmi Gazete (sayı : 2128) Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.2004.pdf>

Vergi Usul Kanunu Sirküleri/112 Erişim Linki <https://www.gib.gov.tr/node/137173>

Av. Rahmi Ofluoğlu, KONKORDATO Sürecinde Geçici Ve Kesin Mühletin Sözleşmelere Etkisi, 30.10.2018, (Erişim Linki: <https://rahmiofluoglu.blog/2018/10/30/konkordato-surecinde-gecici-ve-kesin-muhletin-sozlesmelere-etkisi/>)

ÖZGEÇMİŞ